

N. G. Hallander
gifven

af Herrar Remmer. —

Stockholm den 22 Februari
1832. —

2-

O Menniskia!
O Menniskia! betänck,
Swaruti

Then Sanna

Lycksaligheten

Består,

Och stråfwa ther efter, me-
dan nådenes dör ännu
står öppen;

Påminner, beder och förmanar tig, i
anledning af Gudz helige ord och Gud-
fruchtige Månnis skrifter, uti thenna
onda och bedrågeliga tiden med
fullt alfwär hierteligen

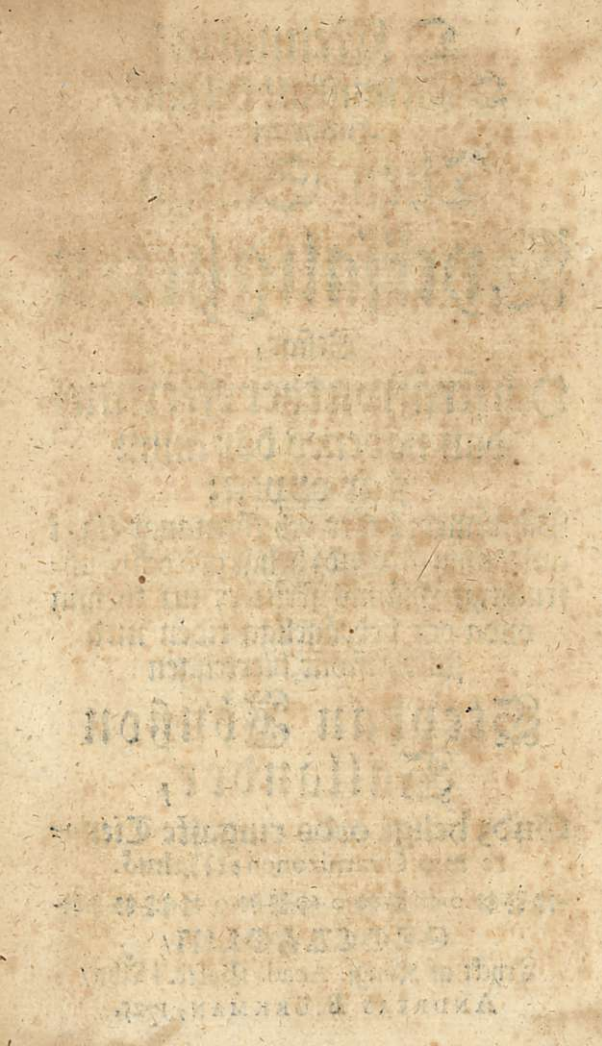
Stephan Tönson
Hallander,

Gudz helige ords ringaste Tienar-
re wid Gvarnizonen i Malmö.

STOCKHOLM/

Eryckt af Kongl. Acad. Boktr. i Åbo/
ANDREAS BJÖRKMAN, 1725.

Högwålborne

Herr Grefwe,

ARVID HORN,

Kongl. Maj:ts och Rik-
sens Råd, samt Præsident uti

Kongl. Cancellie Colle-

gio, och Åbo Acade-

mia Cancellor,

Råd = Günstige Herre!

Den stora kärlek, som E-
ders Hög = Grefl. Excellence
till Gudz rena och saliggjörande Ord
i sitt hierta hyser, hwilket många
):(2 theß

thess oförfälskade dyrckare, och then
sanna Gudzfruchtans idkare i sielf=
wa wärcket rönt, och ännu dageli=
gen förnimma, hafwer gifwit mig
försäkran om frihet till att wid then=
ne lilla *Hallanders tractats*, som
kallas then sanna lycksalighe=
ten, å nyo opläggning och tryckan=
de få samma nåd och gunst nyttia,
tå jag till thetta wärckets ytterliga=
re befrämjande, samt försvar emot
alla illwilljares förklenande och å=
tal, fördristat mig i ödmjukaste wörd=
nad, then samma Eders Hög-Grefl.
Excellence dedicera och tillägna.
Önskaendes, att thet ändamål måt=
te af hwarjonn och enonn årnås, som
Auctor syftat uppå, nemligen En
samm Gudzfruchtan. Swilken
såsom Eders Hög-Grefl. *Excellen=
ce* tillika med många andra Chri=
stelige, och af en sann och lefwan=
de tro härflytande, bepriselige dng=
der fullkomligen äger och besitter;
Alltså lefwer jag i then wiså tillför=
sicht, Eders Hög-Grefl. *Excellen=
ce*

ce lærer mitt ringa doch wälmenta
uppsät nåd-gunstigast uptaga, icke
åskådandes arbetets flenhet, utan
sielfwa ämnet, och materiens wår-
dighet, med hwilken jag afseende för-
nämligast haft på Eders Hög- Grefl.
Excellences höga person, samt att
ther igenom wisa min underdån-ödm-
miuka wördnad, then jag thenna
gången innefattar i en trogen och
innerlig önskan, att Eders Hög-
Grefl. Excellence måtte thenna på-
begynna såna lycksaligheten, Gudz-
fruchtan, en gång med alla the sina
i then ewiga glädien få fullkomna.

Eders Hög- Grefl. Excell:s

Underdån-ödmute Tjänare

E. S.

Then

Stormächtigste,
Allernådigste och Glor-
würdigste

GLADIA /

Himelens och Jordenes
Allzmächtigste

MONARCH,

Then

Store Konungen
Öfwer alla Konungar

Och

HERRER

Öfwer alla Herrar, &c. &c.

Min barmhertige Fader / trogne
Sörlofare och milde Tröstare ware Lof/
Pris / Åra och Tack / Macht / Kraft och
Starckhet / Seger / Triumph / Jubel
och Härlighet i frå Ewigket
till Ewigket / Amen!

Gudfruchtige Läsare!

Det synes dig wäl underligt wara /
min Christelige Läsare / huru jag / som äre
en olärd och enfaldig menniska / och wet
snart icke om jag ännu hafwer lärt the första bokstäf-
werne utaf then ädlaste konsten att fruchta Gud / för-
drifstar mig till att skrifwa något om en så hög mate-
ria, och i HERRANS JESU namn för dig i lluset fram-
wisa / hållst emedan ett sådant wärck hörer them till /
som genom en lång förfarenhet hafwa förkofrat sig /
och wäl öfwade lärjungar äro i JESU Christi schola ;
Men förundra dig intet / ty Gud hielper mig.

Orsaken / som hafwer drifwit mig till att samla ihop
thenna lilla skrift / är thet jämmerliga och högstbekla-
geliga tillstånd / som wår Christendom nu är fallen
uti / att all ting är med ogudachtighet / arghet / o-
rättrådighet / otrohet och Gudz föracht uppfylt / och
Gudzfruchtan så rar och sällsyn är på jordene : **Hielp
HERR/the helige äro förminskade / och the
trogne äro få ibland menniskiors barn!**

Psal. 12: 1. Then ädlaste dygden Gudzfruchtan wan-
drar huswill. Ingen berömmar then / ingen håller af
then / ingen älskar then / ingen sträfwar ther efter. O-
gudachtigheten och orättferdigheten härbergeras / haf-
wer högsta herrewäldet i alla stånd / i alla rum / then
prisas och berömes. Thet onda öfwerflödar / thet go-
da är förwilt. Synden härskar på jorden / rättrådig-
heten och Gudzfruchtan är uppflydd till himmelex.
Ach jämmer och hiertans sorg ! En estertänkande själ
skall nåppelligen finna ibland alla tider någon tid o-
fruchtsamare af dygder / och fruchtsamare af odyg-

der än thenna tiden är / som wi ålendige menniskior
 lefwom uti Alla tidzens odygder hafwa tagit hwar
 dag mer och mer öfwerhanden / och äro uti thesse ti-
 derna såsom uti en stinckande synda sump / tillsammans
 flutne och stannade / tådan the nu lifasom uti en fru-
 sande flod och sielfwa helfwetet uppköma. The christ-
 ne lefwa nu förtiden / som wore ther ingen Gud till ;
 När them är ingen Gudsfruchtan / och Gud åkalla the
 intet / the försmåda HERRAN / the hata tuchtan och ka-
 sta Guds ord bak om sig / the fråga efter ingen / uti
 alla sina tanckar hålla the Gud för intet. Uti Ryc-
 kian hafwe wi många Christne / på torget och Dom-
 husen och i theras egne hus ganska få. The willja
 hafwa Guds ord / men intet göra ther efter / mer än
 them sielf lyster. Thenna tidzens Christne willja in-
 tet råtta sig efter Guds ord / utan Guds helige ord skall
 råtta sig efter them. Allt thet the kunna göra / skall
 vara rätt / och hwilken icke göra kan hwad honom
 lyster / han galler intet. Vis & Libido äro absolut-
 regerande Herrar i werlden / och thet talet om ett godt
 samwete / om rättferdighet / om kyskhet och om then
 tillkommande domen är för menniskiorna ett stratt-
 löje. Uch ho kan wårt ålende nogsamit begråta ? Och
 thet som aldrabedörfweligast är / att intet blifwer så
 hatadt och förföldt / så hånliga och försmådeliga ut-
 ledt och begabbadt som en upprichtig Gudsfruchtan /
 then kan werlden icke lida. **Man kan få vara**
all ting ni i werlden / undantagande Guds
fruchtig. Man får lof vara en drinckare / en swär-
 jare / en hovkarl / en girug / en Guds ord förachtare /
 en högfärdig / en mördare / en tiuf / en atheist och kortt
 utsagdt en helfvetes eldbrand mitt uti Christendomens ;
 Och blifwer intet allenast en sådan menniskia admitte-
 rad till att åtniuta Guds församlings förmåner med
 the rättfärdige Christne (hwilket i sannig ett stort un-
 der är !) utan blifwer och therutöfwer i högsta graden
berömd

berömd och utropad för en liberal och lustig människia /
 en trovärdig mann / en rolig / snäll och wacker Mon-
 sieur, en sparsam och husachtig / en skarpsinnig / en
 nått och galant, en slitig människia / en god Politicus,
 en god Statist och så widare. Men Gudfruchtig får
 man intet lof wara: Will någon beflita sig om af hier-
 tat fruchta Gud / then orkar werlden icke lida / thet är /
 säger hon / en Pietist, en Singularist, en Wormist / en
 Melancholicus, en Pharisæe och skrymtare / en weten-
 en sâne / en tölper / en plump och sâkunnig människia.
 Och ho kan utsâja then försmädelse och föracht / som
 en rättssinnig Gudzfruchtan nu underkastad är? Så
 länge man will hålla med werlden / och intet warna
 och påminna henne / om hon på ytterste brâdden stode
 af heltrwetes swastwel-brinnande sid / så blifwer man
 af henne hålsad för en god och trogen wân / en besked-
 lig mann / karl / som hafwer lært att omgåås med folck /
 men så snart man will affâja theß slemma wâsende / och
 intet will följia theß sâfângeligheter ytterligare / utan
 begynner warna werlden för then tillkommande wrede:
Käre löp dock intet så obetänckt / tänck på
åndan / så säger siron werlden; han hafwer en worm /
 han kan intet wara ibland folck / thet är intet besked
 med honom. Så är tå Gudzfruchtan / utom hwilken
 ingen får se Gud / ett wormeri! O ewige / ewige / all-
 wetande och altseende Gud! hwilken gruswelig och för-
 skräckellig tid lefwom wi uti. Then tiden är thet wis-
 serliga / om hwilken wår wâlsignade Jesus så märcke-
 ligen talat Matth. 24: 24. **att om möjeligit wo-**
re / skulle ock the utwalde förförde warda.
 Och then Apostelen Paulus i Rudanom kallar mycket far-
 lig; ty här äro komne människior / som âlska
 sig sielfwa / the ther mer âlska wâllust än
 Gud / och hafwa ett sken till Gudachtiga-
 heten / men theß kraft försâka the. 2. Tim.

3: 2. **Dj Herrans Tillsyns, Mån!** tänder upp
 lyctor / går omkring i vår Christendom och ser till och
 försärer / och söker granneliga / om någon sinen / som
 rätt gädr och frågar efter trone ; som af hiertat wiilåg-
 ger sig om at fruchta Gud! O Gud gifwe/att i icke skullen
 vara så olyckelige/ att thet skulle blifwa eder swaradt på
 hwar och en ort / som thet swarades Uhab / tå han sökte
Eliam : Then månen är icke här. 1.Reg.18: 10.
 Gud nåde oss arme syndare ! Menneftorna äro så diupt
 nederfänckte uti werldenes säfängeligheter / så intagne
 af theras bedrägelige skien / glansen af then gyllene kal-
 len full med stnggelse och all orenlighet hafwer förblin-
 dat theras förstånds ögon/ att the intet kunna besinna sig ;
 then falske och lögnachtige anden hafwer förfört them /
 att the lämna kroppen och gripa efter skuggan / södrachta
 thet beständige och älska förgängeligheten / öfwer gifwa
 liuset och wandra i mörckret / bortfällja himmelen och i-
 genköpa helfwete. The achta intet utan thet högt/ präch-
 tigt/ mächtig och ansenligt är i werlden. Ingen hålla
 the lyckelig / utan then / som florerar och hafwer öfwer
 handen på jordene. **Att tjena Gud** thet är för them
 en blygd och skam : **Att tjena diestwulen** / thet är them en
 ära och ett beröm : Then fattige / ringa och säkunnoge
 hopen gråter och jämrar sig öfwer sitt bedröfweliga til-
 stånd / att stenarne låra snart hielpa them ropa i himmelen.
Tu Herren lefwer ännu!! Men then thet dra
 hafwer / han höre :

1. Ingen menniskia kan säjas vara säll
 och lyckelig i werlden / utan then som af
 hiertat fruchtar Gud.

2. Then som fruchtar Gud / han är then
 lycksaligaste menniskia på jorden / antin-
 gen han på thronen sitter eller han står
 wid qwarnen.

3. Then

3. Then som intet fruchtar Gud / han är then uflaste och ålendigaste ibland alla Gudz creatur / ehuru prächtig / mächtig / rik och lyckelig eller förachtad och ringa han i werlden syns.

4. Then som fruchtar Gud / honom går thet aldrig illa. Thet är omöjeligt.

Thetta bekänner jag uppenbarliga och utropar för hela werlden / för hwar och ett stånd / för hwar och en ålder / och betygar in för lefwandes Gud och HERRANOM JESU CHRISTO / som nu redo är döma lefwandes och döda / att thetta så i sanning är ; Som och Gudz barn / och hwar och en rättfinnig christen thet i alla tider hållet hafwa och wår döddag och Gudz doms dag skall stadfästa och bekräfta.

Men thetta lilla wärck / som här utöfwer genom min wälsignade Gudz besynnerliga nåd och bistånd sammanhåntadt är / thet är allena them fattigom och såkunnogom årnadt till nytta / som intet hafwa then helige Skrift / eller någon annan exempel bok om Gudz barnas / the Gudfruchtigas stora härlighet in för lefwandes Gud sig förskaffa kunna.

Min käre Gudfruchtige Christen ! Läs här uti HERRANS fruchtan / gif acht häruppå / betrakta thet i titt hjerka / så skall tu med Gudz hielp så tillfälle till at estertänckia huru lyckelig then är / som fruchtar Gud ; Thet är allena mitt ändemål / hwarpå jag i JESU namn syftar. Försmåda intet / för ån Gudz fruchtan säger tig thet wara orätt. Uro bokstäfwerne intet rätt satte som sig borde / eller annat fel och oförstånd här finnes / så beder jag tig / att tu thet med tolamod upptaga och i kärlekenom förgåta will : Jag hafwer måst skynda mig / ty tiden är kortt. HERREN wälsigne och helge sitt wärck ! HERREN JESU ware med tig och mig / Amen.

Molmø d. 28 Jan. som är CAROLI dag /
Anno 1708.

Approbatio.

 Denne lilla Tractat har jag igenom läst / och såsom theß Hedertwårde Auctor uti dese sidsta tider dermed welat betyga sin omsorg om wår förfallne Christendoms upprättande; Alltså försäkrar jag mig / att igenom Guds nåd / mångt willfarande får / som thenna Tractat warder läsandess / lærer uti tid med tårar och bättring betänckia / hwad som till theß ewiga frid hörer. Lund den 18 Junii 1708.

THOMAS IHRE.

HERRN JESUS wälsigne mitt arbe-
te för sina lif = flytande sår skull !!!

Then I. Betrachtelsen.

Wilcken är then, som ett
godt lefwande begärar,
och gärna goda dagar
hade? Sålunda frågar
estertäncketigen Gud; Helige Ande uti
Psal. 34: 13. Jag tror neppeligen någon
wara ibland menniskors barn, om thet
änars wid sitt sunda förnuft är, som ju
swarar: Jag wille gärna hafwa go-
da dagar, jag wille gärna hafwa ett
godt lefwande.

Goda dagar och ett lycksaligt lef-
werne åstunda alla, men then minsta
delen, ty wär! går then rätta wägen
thet till att bekomna. Man behöfwer nu

icke tala om the fåfångligheter, hwat
 uti the, som utan till åro, sina goda da-
 gar och lycksaliga lefwerne sättia, wi
 willjom allenast anse them, som mitt uti
 then Christna Kyrkiones sköte åro. O
 ewige Gud! huru wida fela the i rätta
 wågen, i ty somblige genom åra och
 wärdighet, andra genom ynnest och
 menniskiors gunst, några genom
 rikedomar och ågodelar, många ge-
 nom glädie och wällust söka hinna
 till thet föresatta målet. Jag menar
 the sättia högsta lycksaligheten uti jor-
 disse ting, och när man them besitter,
 så ropa the: **Saligt är thet folk,**
hwilko altså går. Psalm. 144: 15. Ach
 we! we! at then onde fienden wåra
 arme själar så illa förföra skall!

Hwad giöra icke nu menniskiorne för
æstim af åra och wärdighet, the be-
 möda sig natt och dag, studera och ar-
 beta, löpa, sika, twinga sig och sin na-
 tur som oftast öfwer machten med o-
 drageligit wakande, fastande, frysand, e,
 swettande, och spara ingen möda, att
 the till åfwenthys ett par år eller något
 uti

uti ett anseeligt ärestånd sittia måges;
 och när the sin önskan årnått, menar
 man them besittia then störste lyck-
 heten, så hörer man esomoftast: Ach
 then menniskian är skapad till åra i
 werlden, huru lyckelig är then som af
 allom så årad och ansedd warder, å-
 ran möter honom i hwar döör! Sielf-
 wa mena the ock icke finna sin like.

Huru bemödar man sig nu förtiden
 om stora Patroner och gynnare? Hu-
 ru många ödmuße supplicationer up-
 ställer man? Huru wet man dispute-
 ra, subtilisera, complementera, kru-
 sa, buga, niga, att man kan winna
 menniskiors gunst och hñnest? Man
 wille hierteligen önska, att mången
 menniskia med thet alswar sökte Gudz
 nåde, som hon träfwar effter menni-
 skiors gunst, så worde man wissertliga
 finnandes flere på salighetenes wäg
 wandrande, än nu finnes. Men-
 skiors gunst och wänskap blifwer säner-
 liga i högsta graden hållen för en sa-
 lighet; Men Gudz wänskap blifwer
 icke hållen i nederste graden för en lyck-
 salig.

salighet, utan fast mer för träck och
 aska. Thet se wi af menniskiornes e-
 gne ord. Här ropar snart hwar och
 en: Then som will komma fort i werl-
 den, han måste skaffa sig goda gynna-
 re; Then kommer nog fram, ty han
 hafwer så många goda wänner, then
 och then är honom träffeliga bewå-
 gen. Många menniskior förlora hell-
 re Gudz nåde än menniskiors gunst!

Huru swettas man nu för the be-
 drågelige rikedomar? Huru mycket
 wakande, löpande, resande, tråta, hat,
 afwund, orått, lögn, falskhet och be-
 drågeri föröfwas i thenna onda tiden
 för thet förgångeliga mull och stofft?
 Här sökes winning än och genom ond
 stycke, och skonas hwarcken fader eller
 moder, syster eller broder, allenast nå-
 got therwid är att hämta; Och när
 then arme menniskian sig med rått och
 orått något jord sammansanctat, så
 yfwes och högårdas hon, som wore
 hon upsatt i himmelen, som sutte hon
 mitt uti Gudz skjöte, så känner hon
 icke then, som torstig och fattig är.

Intet står thenna werlden an, utan thet prächtig, mächtig och alomdiskt är. Hon wet intet af någon annan härlighet, än then som skiner i ögonen, ej heller will hon weta. Hwad som hållt intet glänzar af guld och silfwer, pärlor och ädla stenar, thet håller werlden alt för tiggeri och prackeri. Ehuru hjerteliga och innerliga någon fruchtat Gud, är han intet rik i thena werldene, så heter thet så spårst: **A**, thet är en stackare, han hafwer intet godt, icke så myckit han kan locka en fatt af ugnen med, med mera försmädelse. Så måste then fattige stå wid dören! O ewige, rättwise Gud, tu ser thet ju!

Hwad lycksalighet thenna tiden sätter uti glädje, wallust och the timelige Gudz nåde-gåfwors öfwerflödiga nyttjande, thet är, Gud bättre! mer än nog bekant. Thet är nu liksom menniskiornes *symbolum* och tänckeskrift, then the i tanckarne, munnen och lefwernet förebåra, som Wise Mannen uptecknat: Kommer nu och

låter of lefwa wäl, medan wi kunne, och bruka of medan wi unge äro. Wi willje fylla of med bästa win och salswo. Låt ingen af of wara lottlös i wårt brassfande, att man allestädz må spørja, huru wi glade warit hafwe, wi hafwe dock intet mer ther af än thet Sap. 2: 6, 7, 9. Och the som uti ett sådant brassfande lefwa kunna, huru weta the gloriera och uphäfwa sig i sin syndige fåfängelighet, huru gladlynte äro the: *I går war jag uti thet lustiga compaignie, så mycket drucko wi, dansade och wore lustige ut på natten, ja tils dagen scken lius, och bleswe wi inviterade ther i dag igen, will tu gå med? Här på hörer then blinda werlden och gör strax ett sådant omdöme: O hwaro hafwe dock somlige menniskior godt i werlden!!*

Thetta alt med mera kunne man gåtna efterlåta werldene, och icke misunna, att hon uti sitt *phantasie* och fåfånghet prälar och sig förlustar, och
 uti

uti sin inbillning skattar sig lycksaligast på jordene, efter hon fram för andra af Gud hafwer the bästa stycken, om icke Gudz barn här igenom offta wordo förledde, att the och begynna gripa efter skuggan, stråfwa efter thet jordiska, hålla them för lycksalige, ja the aldralycksaligaste, som få the läckraste betar i werlden, wara glade, när the thet timeliga goda hafwa, och bedröfwas, när the thet borttmista skole. Assaph en högt uplyst Gudz Man, kan icke finna sig här uti, förr än han går in uti Guds Heligdom. O wi oförståndige barn! huru snart låtom wi dock förblinda ögonen på oss, huru lätt låtom wi oss öfswertala, äfwen som wore thenna werldenes godz så stort, som skuggan och utwärtas anseendet är!

Werlden med alt thet ther uti är, kan intet gifwa något godt lefwande och sanskyllig lycksalighet. Thet kallar jag ett godt lefwande och en sann lycksalighet, när en menniska ifrån alt ondt befriad, alt godt

åtniuter, och kan om ett sådant tillstånd göra sig förwissad och försäkrad. Thetta kan samnerliga icke werlden gifwa; ja, thet som werlden för then största lycksaligheten håller och utropar, thet är med så mycken möda, förtret, ålende, sorg, smärta, ledsamhet bemångdt, att många utaf them, som fram för andra äro blesne ansedde för the lycksaligaste menniskior i werlden, hafwa sielfwa bekant, sig wara ålendige och högst-plågade menniskior på jordene.

Werlden är intet annat än ett stinckande Sodom, ett ångest-fullt Egypten, ett förwirradt Babel, en jåmmer- och gråte-dal. O ewige Gud! hwad för en jåmmer, gråt, skri och rop höres i alla rumm, i alla wincklar och wrår, hwart man wånder sig. Thet menniskliga lifwet och ålendigheten äro twillingar, som aflas och födas med hwar andra, lefwa med hwar andra, och åndteligen hos Gud; barn med hwar andra dö. En menniskia är flere bedröfwelser och wederwårdigheter under

underkastad, än hon ledamöter haf-
 wer på sin kropp, och när thes let-
 werne bäst är, så är thet möda och
 arbete. Ps. 90: 10. All ting äro mö-
 dosam, så att ingen kan uttalat.

Eccl. 1: 8. *Vita non est vita, sed cala-*
mitas, säger Euripides: Thet men-
 nistliga lifwet är icke ett lif, utan
 idel älendighet för alla meniskior.
 Men them ogudachtigom siufalt
 mer. Syr. 40: 8. Hwar är nu lycksä-
 ligheten och the gode dagar?

Om så mycket oförgångeligit och
 beständigt wore uti hela werldenes
 höghet och ära, gunst och ynnest, rike-
 dom och ågodelar, glädie och wällust
 och annat hwad werlden gifwer, som
 ett sandkorn, så kunne man dock åstun-
 da och achta thet högt för then lilla
 oförgångeligheten skull; men allt är
 fåfångelighet, säger Predikaren Eccl.
 1: 2. Gudz helige ord lärer tig, o men-
 niska! tu ser dageliga för tina ögon,
 huru jämerliga the warda bedragne,
 som sökia någon sansfyllig lycksalighet
 i werlden, the bygga på sand, och all

theras lyckfjalighet består uti en blott inbillning, och efter all sin möda och arbete måste the försent bekänna, att the af ett falskt sken och blotta anseende hafwa låtit sig förleda och förblinda.

Therföre, o menniska! o menniska! ehö tu åst, som thetta hörer eller läser, jag beder dig in för min Gud i himlen, war intet alt för hastig at döma någon säll och lyckelig i werlden, utan öfwerwäga någon omständighet, förr än ditt hierta faller dom, och låt intet ett utwärtas sken för blinda dina ögon. Tänk dock wid dig sielf! Hwad lyckfjaligt i sielfwa olyckfjaligheten, hwad beständigigt i sielfwa obeständigigheten, hwad liusfligit i sielfwa ålendigheten, hwad glädeligit i sielfwa mörckret, hwad förnöjeligit ibland Lejon, Tiger, Ulfwar, Hundar, Wargar, Suggormar, Scorpioner, Crocodiler? Hwad lustigt leswerne uti *hospitio diaboli*? Hwad behag i helfwertes förstuswa? Hwad godt les-

wan-

warde i werlden? theruti intet annat är än kögens begärelse, ögonens begärelse, och ett högfärdigt lefwarne 1. Joh. 2:16.

Jag beder dig, min käraste vän, för thet hög-ädla och härliga namn tu hafwer af tin Konung och öfwerste-Präst Jesu Christo, war endaste lust och förnöjelse, att tu intet låser thetta så löst borttåt, som en werldzlig *historia* och sannsaga, then man låser, at tiden kan gå (som werlden talar) utan med ett noga och moget estertänckande, och lämna thet intet, förr än tu tillika med mig ett säkert och wist slut hafwer gjort i ditt hierta, hwaruti the rätte gode dagar bestå, och hwad tu wist och ofelbart kan prisa dig säll och lycksalig utaf. Gack in uti Gudz Heligdom, tag Gudz salig-giörande ordz klar-lyfande lampa i tin tros hand, beståda noga af och ann alt thet Gud skapat hafwer, finner tu någon ting i werlden som warachtigt är, och kan gifwa tin själ någon förnöjelse, så will jag gärna bära skulld för tin själ i alla ewig-

ewighet, then jag med thenna lilla skriff bekymrat och oroat hafwer; finner tu och intet i werlden, hwaraf tu kan hugna mig, såsom af ett beständigt, obedrågeligt, blifwande goda, så åligger mig, utan något drögmål, wid förlust af Guds nåde sluta i ditt hierta, hwad mig hådan effter förestår att göra. Hör nu till i Herrens Jesu namn!

Then 2. Betrachtelsen.

Om Höghet, Åra och Wärdighet.

SEt högt Stånd fördömer ingen, ty Gud sielf är then allra-högste och uphöjer them, som af hierat odmiuke åro. Wara i åra och wärdighet är intet förbudit, ty Gud hafwer then största åra, och han hafwer i nåde lofwat uphöja them, som han fåre hafwer: Then mig årar, honom will jag och åra. 1. Sam. 2. 30. Swilken är såsom Herren wår Gud, then sig så högt satt hafwer? Och ser uppå thet nedriga i
him-

himmelen och på jordene? Then som then ringa uprättar utu stofftet, och uplysser then fattiga utu träcken: Att han skal sättia honom brede wid förstar, wid hans fold's förstar. *Pf. 113: 5, 6, 7, 8.* och låtan ärfwa ärones stol. *Sam. 2: 8.* Om wi höga Stånd förkasta wille, så måtte wi uphåfwa och förkasta Gudz ordning, som uti sitt faderliga behag hafwer gjort åttikilnad emellan Konungar och Undersåtare, Herrar och Tienare, Lärare och Åhörare, Adelsmän och Bønder, thez jemte gifwit en så alfwarsam förmaning Swar och en som Herren honom kallat hafwer, så wandre han. Swar och en blifwe uti then kallelse, i hwilka han kallad är. *1. Cor. 7: 17, 20.* Swar och en ware Öfwerhetene, som wåldet hafwer, underdånig: ty ingen Öfwerhet (antingen then är ond eller god) är utan af Gudi. Then Öfwerhet som är, hon är skickad af Gudi. Therefore ho sig sätter emot

mot Öfwerheten, han sätter sig emot Gudz skickelse. Rom. 13: 1, 2. Gud är en god ordningz Gud i himmelen ibland Änglarne, på himmelen ibland stjernorne, på jorden ibland the ostiälige creaturen, mycket mer ibland menniskiorna, och will, att rike och fattige, små och store, höge och nedrige skola bo ibland hwar andra. **Wälsignadt ware Herrans namn!**

Men att thenne werldenes menniskior inbilla sig, att then sanna lycksaligheten består uti ära och wärdighet; att någon är säll och lycksalig therföre, att han sitter uti ett högt ärestånd i werlden, dermed kunna the aldrig bestå; ty dageliga förfarenheten af Gudz helige ord betingar, att en ganska ringa, ja alsingen lycksalighet är theruti att finna. **Hwad lycksalighet uti thet, som med möda och beuvar begynnes, med suckan och bekymmer framdrages, med we och smärta lycktas och ändas?**

Ronungars och Potentaters utwärtets pracht och härlighet lyser them en-
fal-

faldigom och oförståndigom i ögonen, att om the sig något synnerligt och särdeles wälstånd önska skulle, tycka the, the willja wara en Konung eller Förste; Men the weta intet hwad för mörcker och ålende under ett så anseeligt sken förborgadt är. Kunde tu se, hwad sorg och bekymmer med cronan följher, tu wille icke taga then opp på en wäg; hafwer förfarenheten sagt. The mächtigas höghet och hårlighet i werlden är egenteligen, och i sanning att tala, intet annat än ett tillopp, en stor hop af många fåfångeligheter. Ingen kan utgrunda the swårheter och wederwärdigheter, som uppå theras skuldror ligga, at the måge blifwa i HErrans fruchtan. Behålla thet ålenda foldt wid rätt, hielpa the fattige, och förtryckia the försmådare. *Psal. 72: 4.* Sannerliga om en Bonde, som på sitt lilla heman får äta sin beta bröd i sitt ansichtes swett med frid och ro, förstode huru lycksalig han är, han wille icke byta med the störste Monarcher och

och Konungar i werlden; Ty the äro
 fuller öfwer andra uphögde, men och
 öfwer andra med sorg och förtret be-
 lastade. För hwar och en ädel sten i
 tronan sitter, ligga mer år 10 sorger
 fördolde i hiertat. The äro många
 mennisklige tilfällen och swagheter un-
 derkastade, the hafwa olågenhet af
 heta, köld, hunger och törst, mage-
 ref, flufzar, hufwud-we, hiert-flappan-
 de och andra francfheter, som andra
 menniskior; The måste offta underka-
 sta sig Läkarens händer och theras skä-
 rande och brännande, som en gemen
 mann; ther finnes så snart en sukt i
 theras hus, som i en fattig Bondes;
 Theras samwete skonar them intet,
 utan beswärar them, att theras siäl off-
 ta icke hafwer ro om nattena; Och
 när the med mycken sorg, bekymmer
 och ångslan en liten tid förnött haf-
 wa, så kommer döden, som tränger sig
 igenom alla theras wachter och lif-
 Garde, theras lif-Medicum liksom
 utler och bespottar, och them af theras
 höghet i then mörcka grafwen neder-
 sänk-

såncker, så man aldrabäst kan se, huru fåfång theras högghet och härlighet warit. Så har all härlighet en ånde, och alt pracht och prål är som en skugge försvunnit, så uphöra alla upwachtingar, the äro lämnade allena, och intet, utan theras gärningar följja them efter lika in för Gudz domstol, the the räkning giöra skole. Den swår räkenskap! Så blifwer intet frågadt, huru höge, huru mächtigze the i werlden warit hafwa och hwad härlighet the haft, utan huru the sig ther afhafwa betänat och then samma brukat till att befordra then Högste wäsignade Gudens ära, beskydda och förörka Gudz församling, och sina fattige undersåtare till att hugna och trösta, och få så intet annat höra än then bittra sanningen, och thet af then mun, hwars läppar äro fülle med grymhet, och hans tunga såsom en förtärande eld, och hans ande såsom en waturflod, then upp til hallen råcker. *Esa 30:27, 28.* Och then sin rättferdiga dom i ett ögnableck med sin Gudo-

melige allmacht försegla och stadfästa kan. Käre! är här någon lycksalighet? Jag förundrar icke, att Salomon then wisaste och mächtigaste ibland Konungarna på jordene, en så ringa censur och omdöme gifwer om höghet och hårlighet; **Alt är fåfängelighet**, sade Predikaren, **alt är icke annat än fåfängelighet Eccles. 1: 2.** Thetta hafwa många, utaf sielfwa sanningen öfwertygade, tilstått och bekräftat. Then store Tyskarnas Kåjsare *Carl* then *V*, som sin like uti macht, åra, wishet och hårlighet i thenna yttersta tiden till åfwentyr icke haft eller hafwandes warder, många skrifwa om honom, att han öfwer 28 Konungariken regerat hafwer; Han wardt omsider trött och ledse wid Regeringen, öfwer gaf Kåjsarliga cronan till sin Broder *Ferdinandum I*, och Konungliga cronan till sin Son *Philippum II*, och betygade gratandes, att han wid hela sin Regerings tid icke en glad fierdedels timma haft hade, utan i stadigwarande sorg och bekymmer lefwat, hwilket fölgde

De med then bedrägeliga härligheten,
 som skuggen följjer kroppen. *Philip-*
pus III, Konungen i Spanien, då han
 dödeligheten aflägga skulle, hafwer
 han offentligen betogat och utropa
 låtit; Ut af en Konungslig höghet
 hafwer man intet annat i döden
 än sorg, mycken ångest och smär-
 ta: En Konungslig crona i lifs-
 tiden ljuflig och härlig, i döds-
 stunden ganska bitter och besvär-
 lig. En förnäm *Politicus* hafwer en
 gång målat en Konungslig crona med
 törne igenomflätad, med thenne öfwer-
 skrift: *Bonum fallax*, ett bedrägeligit
 gods. Theße exempel allena skole
 vara nog till att öfwertygga werldene,
 att then sanna lycksaligheten icke är att
 finna wid the mächtigaste *Potentaters*
 höghet och härlighet. Thet är swårt
 leswa uti ett sådant stånd, hwaruti
 man litet hafwer att hoppas och myc-
 ket at fruchta. Och thetta är egentle-
 lica Konungarnas tillstånd på jordene,
 ty the äro redan komne så högt, att the
 intet wäl kunne hoppas någon tillök-
 ning;

ning; men håremot hafwa the myc-
 ket att fruchta, och warda med stadig-
 warande sorg och bekymmer plågade,
 hwilket gör them lifstiden beswärlig.
 Mycket mindre finnes then sanna lyck-
 saligheten wid någon af theras under-
 hafwandes ansenliga åra och myndig-
 het. Guds heliga ord talar i gemen
 om all timmelig lycksalighet och men-
 nisklig härlighet, tå then utan Guds
 nåde och Jesu kärlek ansedd warder,
 helt slätt och förachteliga, såsom uti
Esa. 40: 6, 7. Alt kött är hö, eller
 gräs, som i dag grönskas, i mor-
 gon förwisnar, och all thes god-
 het (härlighet, åra, anseende,) är så-
 som ett blomster i markene. Höet
 torckas bortt, blomstret förwis-
 nar, ty *HERRANS* Ande blås ther
 in. Och uti *Jacob. 4: 14.* Swad är
 en menniskias lif? Ett damb året,
 som en tid warar, och sedan för-
 swinner.

Dageliga förfarenheten lärer tig
 nog, o menniskia! huru flychtig, få-
 fångelig och bedrägelig werldenes åra
 är.

är. Then är som en rök, som skarpt biter, men strax förgår, som ett damb thet hastigt förswinner, som en skugge utan kropp, såsom en fogel, som flyger i wädrena, hwilkens wäg intet mer synes, såsom ett skepp, som borttöper i wägene, hwilkets spor man intet kan se, som en pil, then till ett mål affskuten warder, hwars fart man intet kan märcka. Sap. 5: 9, 10, 11, 12. Tu ser för tina ögon, huru then förändrar sig hwart ögnableck. I dag hög, i morgon nedrig. I dag förachtad och försmädd, i morgon ärad och ansedd, the höge förnedras, the nedrige uphöjas: I dag sitter mången uti stor dignité och wärdighet, hwar man krusar och bugar för honom, i morgon sitter han i fångelse, en fiskare-poike will icke lyffta på hatten för honom. Thenna werlden är så obeständig, att intet är beständigare i henne, än thes obeständighet, then tager på sig allehanda *couleurs* och färgor, äfwen som thet diuret *Chameleon*,

leon, nu en, nu en annan, undantagande then hwita, thet är trofasthet och uprichtighet, then är långt bortta ifrån henne. Och så är alt thet thenna werlden gifwer. Ett timeglas warder hwar time omwändt, och komer snart thet öfwerste nederst, och then nederste öfwerst, hwad nu är fullt, thet blifwer om en time tomt, och thet nu tomt, thet warder strax fullt. Så går thet och till med werldenes åra, then nu then öfwerste, strax i ett ögnablick then underste, then underste then öfwerste, och så hmsom alt in till grafwen. Så spelar then Himelska Wisheten ibland meniskiors barn. O meniskia! hwad är eländigare att se, än om man förer någon på ett högt berg, och störter honom så hufwudstupa sedan utföre? Haman fann then högsta spezen på sin werldliga åra i galgan. Samla nu ihop, o meniskia, all werldslig höghet, åra, *dignité*, *respect*, *rang* och anseende, och lägg i en hög, tag så Gudz heliga ordz lius och sätt för tig uti dageliga förfarenhetens liuse=

liusestaka, se ther på; så framt tina ögon intet äro alt för mörcka och swaga, så lærer sannerliga titt slut blifwa thetta: *Fumus inane, nihil.* Theras härlighet är träck och matk. I dag swärfwar han i högdene, i morgon ligger han nedre, och är intet mer till. 1. *Macch.* 2: 62, 63. Ser tu nu min käraste wän, att then sanna lycksaligheten icke finnes uti ära och wärdighet?

Then 3. Betrachtelsen.

Om Gunst, Nåd och Ynnest hos menniskior.

Sen behöfwer intet tillita någon meniskia i werlden, emedan han så ringa tanckar hafwer om meniskiors nåde och ynnest. Mätte någon i werlden säga. Min käre Christen jag beder dig, att tu icke så wrängt dömer i titt hierta! Jag wet wäl, att thet är en stor Gudz nåde, finna gunst och ynnest hos menniskior, och thet kommer af Gudi. Jag hafwer genom Gudz nåd låsit then heliga Skrift, huru hu-

gneligit och önskeligit för Joseph, Nehemia, Daniel, Jeremia, Jojachim, Juda Konung, Ruth och andra flere varit hafwer, att the sunno nåde för menniskior. Vår H Erre talar ofta om then nåd han wille gifwa sitt folck för the Egyptier, att the icke skulle med toma händer utgå; Och David wittnar i allmännelighet, att H Erren såg till sitt folcks nöd, då han the ras Flagan hörde. Och lät them komma till barmhertighet för allom them, som them fångat hade. Ps. 106: 44, 46. Rychte är kosteligare än stor rikedom, och ynnest är bättre än silfwer och guld, säger Salomon *Prov. 22: 1*. Utan all twiswel låra och många Gudz barn här och ther i werlden liggia på sina knän och ansichte in för sin himmelske fader med sina tårar: Min Gud! huru mycket är jag tig skyldig? ic. genom tin hielp hafwer jag mången gynnare och befodrare i werlden funnit, hos främmande mången god wän, och ändteligen på alla orter min warelse och uppehälle!

Gud

Gud hafwer låtet mig wåra till i
 mins ålendes lande! *Gen. 41: 52.* Så
 må tu weta, att jag Gudfruchtige Her-
 rars nåde, och fromna människors gunst
 och ynnest här intet förkastar, förach-
 tar och fördömer, utan med all hugnad
 och wårdnad uptager, och är redebo-
 gen, om thet min Gud till åra wore,
 kysa theras fötter; men intet förlåter
 jag mig ther på, eller sätter någon lyck-
 salighet therutinnan, ty thet är aldrig
 tillåteligit, och ther om är mitt tal.
 Tu wet wål, o menniskia! att på al-
 lehanda sätt söka människors gunst, och
 then samma genom Gudz nåd hafwa:
 Förlåta sig på människors nåde och
 ynnest, och then samma nyttia och bru-
 ka, åro twånne särskilte ting. Bewe-
 ker Gud en fromm menniskias hierta
 emot tig, som will giöra tig godt, så
 tag emot thet med tackfåjelse; men att
 tu gläder dig när tu gunsten hafwer,
 och sørjer när tu then intet hafwer,
 thet är en dårskap och galenskap, och
 att tu någon förtröstan ther på sätter,
 som thenna werldenes människior giöra,

thet är en grufwelig och gräselig synd, ett dödeligit och pestilentialiskt förgift för tin arma själ, som then dödar och dräper.

O menniska! *Experti norunt*: Låt förfarenheten här om tala, then kan sielf bäst betygat. Jag hafwer läst om en stor och mächtig *Monarch*, hwilken uti egen person besökte en af sina förnämste *Ministris* på sin sotesång, then honom i många år med all möda och trohet tient hade, och honom all nåde och möjelig hielp tillböd; han skulle man fritt begära, hwad han åstundade, och intet fruchta för någon *repuls* och afflag; Så swarade han: Ja, nådige Kåjsar, jag bodo wäl gärna om en nåd, om then mig nu på mitt yttersta för all min möda och trogna tienst wederfaras måtte, så wille jag gärna dö. Hwad är då tin begäran? sade Kåjsaren, will tu anhålla om någon nåd och befordring för tina? Therpå hafwa wi redan sielf varit omtänckte. Ach nej, sade then dödsjukan, the mina hafwa ännu intet gjort sig stort *merita-*

terade till någon nåd af Eders Maje-
 ståt, utan jag för min egen person haf-
 wer något i ödmjukhet bedia om. Ja,
 hwad är thet? sade Kåssaren. Jag be-
 der, sade han med wemodighet, Eders
 Maj:t för all min trogna tjenst i alla
 mina dagar wille giöra så wäl, och för-
 långa mig mitt lif på 2 eller 3 timars
 tid, att jag mig med Gud och menni-
 skior kunde försona och dö salig! Men
 Kåssaren ursåchtade sig, att thet icke
 stod till honom; Jag will, sade Kåj-
 saren, befalla Läkarena, att the skola
 giöra sin högsta flit, them skall och in-
 tet fattas the kostbaraste och kraftiga-
 ste läkedomar, men till Gud står alle-
 na, att han wålsignar sådane medel
 och förlänger lifwet. Då wände sig
 then siuke till wäggen, begynte helt be-
 flageligen utbrista: Ach jag arme man,
 som hafwer af alt mitt hierta nu i så
 många år lefwat en Herre till behag,
 som icke kan förlånga mig lifwet på
 en timas tid, och hafwer theröfwer
 försummat tiena then HErren, som
 mig till mitt lif intet allena en tima,
 utan

utan och then salige ewigheten gifwa kunde.

Sammalunda berättar *Wincentius* uti sin *Speculo Morali* om en Soldat, som i stor nåde stått hos sin Herre, så att då han en gång håfftig siuk wardt, Herren honom i egen person besökte, och frågade om honom något fattades, han skulle allenast begära, så skulle thet honom gifwit warda. Ja, sade Soldaten, kunde thet ske, wille jag wäl gifwa mig tillfridz; Herren försäkrade honom, att intet skulle nekas, han skulle man begära. Therpå begärade then fattige soldaten af sin Herre trenne ting: Först att Herren wille hielpa honom, att han icke skulle dö. Herren ursäktade sig, säjandes: thet står intet mig till att giöra, jag kan ju intet befria mig sielf ifrån döden. Efter Herren intet thet kunde giöra, att han då wille lindra hans smärta och sweda på en timas tid, att han kunde hafwa någon ro? Herren sade, thet kunde han en heller giöra. Nu sade soldaten ytterligare, efter thetta en hel-

ler

ler kan ske, så beder jag allenast om en natt godt qvarter för min siäl efter min död. Herren wardt förtörnad och sade, att thet wore alt sådana ting, som intet stodo till honom, utan till Gud. Då begynte then arma soldaten gråta, och sade: Ach we, we, thet är thet samma, som mig så håffigt kräncker, att jag min trogna tienst så illa använt och en sådan Herre tient hafwer, som intet kan skaffa mig en timas rolighet eller en natt godt qvarter för min arma siäl efter thetta lifwet: och intet bekymrat mig om then Herren, som jag kunde lefwa hos i ewighet. O alle j, som här stån, spegler eder uti mig och lårer af min skada blifwa wise, tiener then Herren, som kan hielpa eder i nöden och med then ewiga liffens crona belöna!

Then bekandte mächtige Engelsmänen *Thomas Wolfeus*, då han af sin Konung, Konung *Henric VIII* wardt affatt af alle sina embeten, alt hans gods wardt *confisceradt*, och han såsom en grof ogiärningzman wardt fången

gen förder till *London* och han under
 wågen hörde the swåra beskyllningar,
 som lades på honom, hafwer han sagt:
Ut inam nihilo magis Divinae Majesta-
tis læsæ reus essem! Nunc autem cum
nihil prius habuerim, quàm ea reli-
cta Regi inservire, & in DEum pec-
cavi & in Regem: thet år: Gud gif-
 we jag icke hade förbrutit mig mera
 emot thet Guddomelige Majeståtet än
 emot Konungen! men esterty jag haf-
 wer kastat Gud bak om ryggen och
 endast låtit mig angelåget wara tiens
 Konungen, hafwer jag tillika syndat
 både emot Gud och Konungen. Men
 i synnerhet waknade samwetet på ho-
 nom, tå han mitt i dödsens ångest måt-
 te se, att all ting, ja och örnegåttet,
 hwar på han wille dö, blef ryckt ho-
 nom undan hufwudet, tå utbrast han
 med suckan och tårar i thesse orden:
Si DEum tam diligenter coluiffem
quam Regem, me in hac cana sene-
ctute non deseruiffet. Thet år: Ha-
 de jag tient Gud så troget, som Konun-
 gen, han hade aldrig öfwer gifwit mig
 uti min höga ålderdom. Uti

Uti samma bedröfweliga tillstånd hafwer stadd warit en förnäm Herres *Secreterare*, hwilken då han i dödelig sjukdom föll, men befant sig intet wäl beredd till att dö, begynte han beklaga sig: Ach jag olycksalige menniskia! Jag hafwer wäl öfwer 25 ris papper upskrifwit och förbrukat i min Herres tjenst och till hans bästa, men icke ett blad till min arma själs nytta och fördel förnött.

The meniskior hafwa wisseliga efter sin egen bekännelse warit dårar. The hade wäl kunnat tiena Gud och sina Herrar tillika: ty thet kan nog stå tillhoppa: En nådig Gud i himmelen och en Gudfruchtig, nådig Herre på jordene; Men Gudz nåde måste doch gå öfwer alt thet i werldene är, öfwer alla meniskiors nåde och ynness, öfwer wårt lif, hierta, öfwer wår egen själ.

Kan nu thetta intet intaga titt hjer-
ta, o menniskia, så fråga *Haman*, en
måchtig mann näst Konungen i landet;
Ingen niuter then nåden som han och
blifz

blifwer buden till Konungens måltid, fråga hwad han tycker om menniskiors nåde, han kan bäst här om tala, och lärer icke fara med flård, ty förfarenheten har gjort honom till en hög-lärd mann; Han skal tala för dig dråpeliga ting: Min käraste wänn, tag fram tin Bibel, kasta up then Boken, hwaruti Gud; Ande hela handelen uptecknat hafwer, läs then alt igenom, titt hierta skall med Gud; hielp blifwa öfwerthgadt. *Esth. 3: 1. &c.*

Ur thetta intet nog, så gack till Achitophel, Sebna, till Judam, en man, som hafwer i 3 års tid studerat på then högsta *Univerfité* i hela werlden, i *Jesus* schola, hör honom tala. Jag twiflar ingalunda uppå, tu ju krafteliga lärer öfwerwunnen blifwa och i titt hierta bekänna, att alsingen lycksalighet är uti menniskiors nåde och ynnest, utan mera timmeligit och ewigt we.

O menniskia! jag beder dig i *Jesus* namn, tänck dock wid dig sielf; Hwad lycksalighet, som alsintet hugna och hielpa kan i tiden, myck et mindre

dre

Dre i ewigheten? Om alla Kåjsare,
 Konungar, Förstar, Måchtige i werl-
 den wille lägga all sin macht tillhopa,
 så kunde the icke förkaffa dig en smola
 bröd till att uppehålla din syndige
 kropp; Icke betaga then minste we-
 derwårdighet uti then ringaste lem på
 din kropp i thetta lifwet, än såja, be-
 tienna din siäl något i thetta eller thet
 tillkommande. All nåde, gunst, här-
 lighet, lycksalighet och åra, som tu hos
 någon jordisk Herre hafwa och hoppas
 kan, är intet måchtig, beqwåmlig, kraf-
 tig till att förnöja, tillfridz ställa eller
 hugna din siäl, ty thet är alt jordiskt,
 flychtigt, obeståndigt, förgångeligt,
 fullt med sorg, orolighet, möda, be-
 swår, förtretlighet, ångest, fruchtan, &c.
 menniskiors gunst är en jordisk dunst,
 som wådref, så wänder sig menniskians
 sinne.

Thetta kunde wål widlyftigare ut-
 föras, men thet är aldeles onödigt, en-
 ting, hwars wisshet hwart och ett tid-
 sens ögnableck betygar ytterligare be-
 wisa. Tu kan, o menniskia! sluta
G
ifrån

ifrå thet högsta til thet nedriga, huru
 Därlig then menniskia är, som inbillar
 sig någon lycka af menniskiors ynnest:
 Ingen dag går öfwer ditt hufwud, om
 tu annars will och kan betänckia dig,
 som ju som oftast påminner: Se! se!
 huru bedrägelig menniskian är att slå
 sin lit till!

Kommer nu fram alle i, som weten
 eder något af menniskiors ynnest och
 nåde, bärer fram med eder intet hän-
 der utan hela famnar fulla i störste öf-
 werflödighet, och låter affättia edre *Em-
 blemata*, sannerliga öfwerstriften blif-
 wer theña: *Altid i råddhoga: Splen-
 dida miseria: En skinande ålendig-
 het.*

Then 4. Betrachtelsen.

Om Rikedomar och Ågodelar.

GA, then som intet är wan wid att
 hafwa mycket, han är snart för-
 nögd, han sköter intet om någon rike-
 dom och penningar. Så sade en men-
 niskia i werlden till mig. Meningen
 skulle wäl wara thenne. *Ignoti nulla
 cupi-*

cupido: then som intet har haft någon rikedom och många penningar, han wet ej heller hwad lycksalighet och wälstånd ther wid är, wiste han thet, han skulle wäl skrapa tillhopa, så wäl som annat folck. Min käre wänn i Jesu Christo! Jag beder dig, låt intet blifwa wid så lätt sinnigt och obetäncksamt om-döme, utan tag saken i något nogare estertänckande, siñer tu tå ingen grund, så lämnat.

Stora rikedomar hafwer jag intet haft, åstundar ej heller, jag will gärna wara nögd i min Gudz nåde. Doch wet jag thetta, att rikedom är en Gudz gåfwa, och i sig sielf fördömer ingen. Gud är then alldratikeste och hans wälsignelse giör rikan utan mödo. *Prov. 10: 22.* Thet kommer alt-samman af Gudi lycka och olycka, lif och död, fattigdom och rikedom. *Syr. 11: 14.* Then helige skrift wittnar om många, som hafwa warit rike: Abraham, Isaaq, Jacob, Joseph, David, Salomon, Hiob, 2c. wöre ganska rike på boskap, silfwer och guld,

guld, mächtige männ och ganska store. Theras ågodelar wore så stora, att the kunde icke bo med hwar annan, och landet, ther the uti främlingar wore, kunde icke fördraga them för theras stora ågodelar skull; ganska wäldige, hade rikedomar och härlighet ganska mycket, mächtigare än alle the i landet bodde. *Hiob. 1: 3.* The hafwa icke thestomindre thet loford af then Helige Andä, att the hafwa warit Gudz wänner, fruchtat Gud och hållit thens Högstes lag, warit efter Gudz hierta, af alt hierta och af allo siäl. Theras like hafwer icke warit i landena, frome, rättferdige, Gudfruchtige och flytt thet onnda. Rikedommen kan på mångahanda sätt befodra Gudz heliga namns åra och nästans wälfärd; Thet är icke en ringa nåde utaf Gud, att man slipper se androm i händerne efter betarne. En Christen fördömer therfore icke rikedommen.

Men att thenne werldenes meniskior inbilla sig then sanna lycksaligheten bestå uti rikedom och jordiske ågodelar,
och

och utmåta Gudz nåde och Jesu kärlek efter thetta timmeliga godas besittande, (han är rik, hafwer stort godz therföre är han lycksalig, hafwer en nådig Gud,) thet kan i ewighet aldrig bestå; The fara theruti aldeles wille, utaf fåfängelighetenes sken bedragne. Till att bewisa thetta, lårer intet behöfwas stor möda, emedan intet allenast Gudz fanfärdige ord, utan och dageliga förfarenheten, alla förståndige och rättsinnige menniskiors bifall och samtycke, ja och många af them som förlusta sig i förgängeligheten, theras egen bekännelse thetta stadfäster.

Gudz helige ord talar ther om sålunda: Sköt ther intet om när en rik war der, om hans hus = härlighet stor war der, ty han skall i sin dödstid intet med sig taga, och hans härlighet far intet efter honom, utan han tröster på thetta goda lefwandet, och prisar thet när en gör sig goda dagar, så fara the efter sina fäder, och få aldrig se liuset. Ps 46: 17, 18, 19, 20. Godz hielper intet på wredenes dag. Prov. II: 4. Then som älskar

älskar penningen, han warder al-
 drig mått af penningar, och then
 ther rikedom får hafwer, han skall
 ingen nytto få ther af. - - Thet är
 en ond plåga, som jag såg under
 solene, nemliga, at rikedomar war-
 da förwarade honom till skada,
 som them åger; Ty then rike för-
 går med stor jämmer. *Eccles 5:9,10,12,13.*
 Solen går up med heta, och grå-
 set förwisnar, och blomstret fal-
 ler af, och thes sköna sägning för-
 går: Så skall och then rike för-
 wisna uti sina wägar. *Jac. i: 11.*

Dageliga förfarenheten wisar nog,
 hwad ålende och förändringar the rike
 i theña werldene underkastade äro. Ri-
 kedomen unnar them ingen glad och ro-
 lig tima och stund. Fruchtan för tiuf-
 war, röfware, eld, watten, krig, om-
 sorg, att alltid rikare warda, låter them
 hwarcken sofwa, åta eller dricka. Then
 kan intet hielpa them, när the äro i nöd,
 intet trösta them, när the äro bedröf-
 wade, intet giöra them helbregda, när
 the äro siuke, intet frälsa them ifrå dö-
 den,

den, när the hådanwandra skole. Jag beropar mig på ditt samwete, o menniska! swara in för Gud i himmelen, om all din rikedom hafwer gifwit dig en glad stund i alla dina dagar, om du någonsin haft annat, när du ditt godz och penningar öfwerfodt och öfwerräknat hafwer, än som ett bekymrat hierta och orena händer! Du ser ju huru obeständig, flychtig, förgängelig och bedräglig rikedom är, 1000 förändringar underkastad; Afwen som gwecksilfwret är then, som helt ostadigt är, och löper nu tillsammans, nu skilljes ifrå hwart annat; Som sanden, som löfwen af träen affalne, hwarmed wädret spelar, och nu här, nu ther ett berg theraf samindrifwer, när wädret wänder sig, så utsprider thet them igen: Så är nu thenne werldenes godz nu här, nu ther, och är wid ånden intet mer nyttigt, än en sandhög, eller en grop full med lös. Din egen mun bår ju wittne om rikedomens obeständighet, och flyktighet, o menniska! du säger ju med förundran: Ah huru är thet tillbakagångit för then

mannen, huru wäl stod han sig för the-
 ta; Then och then hafwer ärft mycket
 af sina föräldrar, fick sådant ett rikt
 gifte och stora medel, theßutan hafwer
 han ärft i sina dagar, och hafwer icke
 thet han kan bita sönder, och så hastigt:
 Jag wet sänerliga icke, hwart the med-
 ler äro wägen tagne, som i thet hu-
 set wore. Jag hade så swårt wid att
 hålla mig för gråt, när jag gick förbi
 then dören; Jag bet mig så i läppar-
 ne, att ingen skulle märckat af mig, så
 länge jag war inne i huset; Och nu skul-
 le then se upp af jordene! Först jag kån-
 de honom, så war han så rik och mäch-
 tig mann, bodde i then och then skid-
 na gården, dref en prächtig handel;
 Många weta tala om honom, då han
 war i sin wälmacht, jag hade intet
 tänckt, att han skulle gått sådan; Nu
 måste han tiggia bröd af sin tienare,
 nu le the åt honom, som yngre äro än
 han, hwilkas fäder han icke welat sät-
 tia ibland sins hiords hundar. *Hiob. 30:1.*
 Sådant tal höres dageligen wärlas i-
 bland menniskiorna, hwarmed the öf-
 wer-

wertniga sig sielfwa, att ingen lycksalighet är hos rikedommen.

Rikedommen är bedrägelig, öfvergifwer dig, när tu minst täncker och kan intet hielpa dig, när tu hielpen måst behöfwer; Om tu ägde hela werlden med alt thet theruti är, så kan hela tin egen- dom icke giöra dig så mycket till tienst, att then skulle gifwa titt bedröfwade samwete någon tröst, mycket mindre gifwa dig en enda glad fierdedels tina efter thetta lifwet, och om tu uti tin samwets- och dödżångest intet hafwer annat att trösta dig wid, så skal tu förnima dig jämerligen wara bedragen.

Men thet aldrasförfräckeligaste, att rikedommen så farlig är, then hindrar oss på salighetenes wäg, att wi intet med then färdighet therpå wandra, som wi borde. *Hippomenes* kastade gyllene äpplen för *Atalanta* och hindrade henne i loppet: Guld och penningar äro the gyllene äpplen, som then helfwetes *Hippomenes* Satan kastar ut för oss, och Gud bättre! thet igenom win- ner han mången siäl! Rikedommen för-

förer och drager oss ut af then rätta vägen som förer till lifwet. O huru många hafwer rikedomens swet förblindat, att han till helfwetet wandrat hafwer med salighetenes förskring i sin munn!!

Förthenfull är thet ganska märckeligt, som låses om en Gud fruchtig man, hwilken, då han såg fienderna borttaga alla hans ågodelar, hafwer han sagt: Si, huru the arme menniskior slåpas med mitt bekymmer.

Grusweligit och förskräckeligt är att låsa om en ålendia menniska, hwilken då han dö skulle, låt sine gyllene och silfwer kårille, ducater, clenodier med mera, framhafwas för sin sång, såg länge the på, och sade åndteligen: Si, min fåre själ, hwilket hårligit förråd tu hafwer! Allt thetta är titt, och jag will giöra dig till godo, allena tu will blifwa hos mig! Men själen hade fått andra ordres, sjukdomen tog öfwerhanden, och när dödsens bitterhet begynnte angripa honom, hafwer han med grymhet sagt till sin själ: Will tu då intet

intet blifwa hos mig, en så far han ända dieswolen i wäld! Och så for han tit, ther han med rike mannen med ach och we ropar: Jag pinas swarligen i thenna läganom.

Jag fassar och försträckes så ofta jag täncker på några ord, som blefwo wid thenna tiden framförde af en menniska, som en ansenlig arfwedel bekom: Jag wille gärna gifwa bortt både thetta och mera, om jag wiste then, som thesse ägodelar samlat hafwer, wore blewen salig! Swad synes tiq nu, o menniska, kan tu nu inbilla tiq någon wara lycksalig, therföre, att han rik är.

Min käraste wänn i Jesu Christo! estertänck i ditt hierta, wore någon lycksalighet uti godz och ägodelar, så hade aldrig ett Gudz barn så innerligen suckat och anhållit hos sin Gud om nödtorftigt uppehälle, intet förmycket en heller förlitet, att hwarcken *excessus* eller *defectus*, rikedom eller alt för stor fattigdom honom af rätta wägen dragga skulle. *Prov. 30: 9.* Om rikedomien förde någon lycksalighet med sig, så hade

de

de aldrig wår wålsignade JEsus med så stort alfwär påmint oss, att wi skulle wachta oss för rikedomarne; Minc=ket mindre så hierteligen befalt then rika ynglingen sällja sina ågodelar och se sig om en bättre skatt; Aldrig hade JEsus, wåra siälars trognaste wänn och brudgume, gifwit them rikom en så hård och swår nöt att bita på med en dyr ed: Sånnerliga säger jag eder, them rikom är swårt gå in i himmelriket: O med huru stor platz komma the i Gudz rike, som penningar hafwa. *Luc. 18: 24.* Wår dyra Emanuel, JEsus Christus, wet all ting, han wet och bäst hwad rikedomar föra med sig, han kallat them the bedrägeliga rikedomar. *Marc. 4: 19.* Gud hafwer utwalt the fattiga i thena werldene, the ther rika woro på trona. *Jacob. 2: 5.*

Nu wet jag, att tu med tina ögon se, med tina händer taga uppå, och i titt hierta känna kan, huru dårlige, o=wise, obetäncksame the äro, som sätta någon lycksalighet i jordiska ågodelar,

lar,

lar, ty the warda intet annat finnan-
des än idel fattigdom, idel olycksalig-
het, ett ewigt westånd; Och alt thet
thenna werldenes meniskior så bekym-
mersamt skrapa tillhopa, så warsamt
gömma i Banco eller annorstådes, så
höghmodeligen berömma sig af, är in-
tet annat i sanning än: Jordenes
träck, siälenes förgift.

Then 5. Betrachtelsen.

Om Glädie och Wallust i werl-
den.

GUD hafwer slått intet behag uti,
att man går, plågar och dödar
sig sielf med sorg och bekymmer, man
kan wäl hafwa en lustig tima i werl-
den; Therföre hafwer Gud gifwit si-
ne gåfwor, att man skall nyttia them,
och giöra sig till godo, rikeliga har Gud
them gifwit, rikeliga skall man them
nyttia, till frögd har Gud them gifwit,
till frögd och glädie skall man them
bruka: Sålunda limiterar then wäl-
lust-ålskande werlden, then helige A-
post.

post. Pauli ord till the *Philipp. cap. 2:*
v. 12. Skaffer med fruchtan och
 bäsowan, att i salige warden. Mit
 fåre broder i trone, låt tig intet för-
 föra! Men jag frågar tig min goda *E-*
picure! (wållust = ålskande menniskia)
 hwar hafwer tu hört någon rätt sinnig
 Christen *statuera* och hålla före, att
 menniskiorna skola plåga och utmarga
 sig sielfwa med ångslan och bekymmer,
 gå alltid och gråta, hänga hufwudet,
 wara bedröfwade? Gud som är all
 glädies källa och ursprung, och lust haf-
 wer till lifwet, huru skulle han något
 behag hafwa theruti? Eller hwad
 står skrifwit? huru läs tu? hafwer tu
 aldrig hört hwad *David* säger: *Her-*
re! tu frögdar mitt hierta, ändoch
 the andre mycket win och korn
 hafwa. *Psal. 4: 8.* *Herre!* tu lå-
 ter mig gladeliga siunga om tin
 wärck. *Psal. 92: 5.* Och huru then dy-
 ta Gudz Manen beder för Gudz barn:
Herre! låt glädia sig alla them,
 som trösta uppå tig, ewinnerliga
 låt them frögda sig, ty tu bestär-
 mer

mer them: Låt them i dig glade
 wara, som ditt namn fårt hafwa.
 Ty tu **H**Erre wålsignar the rätt-
 ferdiga, tu kröner them med nå-
 de, sasom med en sköld. *Psal* 5: 12, 13.
 Och åter: The rättferdige frögde
 sig, och ware glade för Gudi, och
 frögde sig af hiertat. *Pf* 68: 4. Haf-
 wer tu aldrig låsit; hwad Gudz Unde
 säger om Israels barn, som af thet Ba-
 byloniske fångelsef komne woro: Att
 the woro glade, ty Gud hade gjort
 them en stor glädie, så att både barn
 och qwinor frögdade sig och Jeru-
 salems glädie hördes längan wäg.
Nehem 12: 43. Och huru wår **H**Erre
 genom sina tienare så troliga förmå-
 nat: Klapper med händerna all
 folck och frögdens Gudi med gläd-
 samma röst. - - Loffiunger, loffiun-
 ger Gudi, loffiunger, loffiunger
 wår om Konung. *Pf* 47: 2, 7. Siun-
 ger Gudi gladeligen, then wår
 starckhet är, frögdens *Jacobs* Gu-
 di. Tager psalmer och far hit trum-
 mor, lustiga harpor med psalta-

re. *Pf. 81: 2, 3.* Frögder eder i **H**Er-
 ranom alltid, och åter säger jag
 frögder eder. *Philipp. 4: 4.* Warer
 alltid glade. *1. Theff. 5: 16.* Hwad sy-
 nes dig här om min gode *Epicure?*
 Men jag förstår wäl huru thet är, tu
 war till gästebud i går långt in på nat-
 ten, fåre! gack hem, sof ofet af huswou-
 det, kom så sedan fram och tala om
 wår **H**Erre!

Allt thet, som lefwer på jorden söker
 och hafwer sin näring och uppehälle:
 Alle wäxande trån, frucht, blomster
 och plantor suga sin saft af Solenes
 wärma, jordenes fuchtighet och himne-
 lens dagg. Diuren i en otalig myc-
 kenhet af Gud skapade hafwa sin föda
 hwart och ett efter sin art. Sama-
 lunda och menniskian, thet ådlaste af
 Gudz skapade creatur, måste och haf-
 wa sin näring; Hon är icke som ån-
 glarne, the utan mat och dricka kunna
 lefwa, utan ett törstigt creatur, som
 med spisning måste uppehållen warda:
 Och om ån wåra förste föräldrar hade
 intet förshndat sig i paradys, hade the
 lif-

lifwål intet funnat umbåra mat och
 dricka. Men sedan som synden är ther
 till kommen, åro the ån torftigare word-
 ne, måste klåder och tåcke hafwa, ther
 med the icke allena skyla sin nakenhet,
 utan och att heta och kiöld, regn och
 owäder, och andra tillstötande hån-
 delser måge afwårjas. Här efter fo-
 gar sig och wår frome himmelske Fa-
 der, och rikeliga försörjer, närer och up-
 pehåller oss ålendige, torftige menni-
 skior alt ifrå första aflelsen i moderlif-
 wet, in till thes wi i jordene, then al-
 les wår moder är, begrafne warda.
 Wår Herre gifwer oss klåder, icke alle-
 nast till nödtorsten, utan och till pryd-
 ning och åra: Wår förste spisekåmar är
 modrens spenar, sedan dukar wår käre
 Fader wårt bord, upfyller thet med
 mångahanda ny mat och dricka, icke
 allenast efter nödtorsten utan och till
 glädie, gifwer bröd till att styrka,
 och win till att frögda wårt hjer-
 ta. *Psal. 104: 15.* Gudz godhet framter
 sig allestädes för oss, så att man glä-
 des therwid och sunger. *Psal. 65:*

v. ult. Ach käre! ho skulle icke glad och lustig wara? Swilko menniskio Gud gifwer rikedom och ågodelar och wälde, att hon theraf åter och dricker på sin del, och är glad i sitt arbete, thet är en Gudz gåfwa. Ty han täncker icke mycket på thetta ålenda lifwet, efter Gud frögdar hans hierta. *Eccl. 5: 18.* Hwi skulle then förja och wara bedröfwad, som en så rik, mächtig, mild och barmhertig Fader hafwer?

Men att menniskiorna i werlden sätta sin lycksalighet och goda dagar uti thesse tinnelige Gudz nåde = gåfwors öfwerflödiga och omätteliga nyttjande, (then och then lefwer uti en sådan lust och glädie, hafwer alt thet han will begära, brukar thet i stor öfwerflödighet, efter som honom lyster, therföre är han lycksalig, hafwer goda dagar) theruti fara the aldeles wilse. War natur är förnögd med en ringa ting, ja med thet aldraringaste, then tager till godo med watn och bröd, och frågar icke en gång efter någon öfwerflödighet, ty then är för

för vår natur helt skadelig. Men så förnögd och måttelig vår natur, så oförnögd och omåttelig är vår begärelse efter thet bedröfweliga syndafallet: Meniskians begärelse är snart oändelig och bottlös, så att man omöjeligen med henne kan utkomma. Then gör illa emot sin arma stål, som lefwer efter begärelsen, som gifwer sin kropp alt hwad han åstundar. Förthenfull hafwa the helige fäder altid sina tarfwer inrättat efter naturen och nödtorften, icke efter begärelsen och wällusten. Men thet måtte wara länge sedan sådane menniskior lefde, the låra wara döde nu; ja wisserliga äro the döde, Gud nåde oss så wist! och nu äro menniskior upkomme, som lefwa intet efter naturen, utan efter begärelsen, i dryckenskap, frässi, öfwerflödighet och yppighet.

Min rättfärdige Christen! tu må weta, att när jag kommit genom Guds nåde till thena betrachtelsen, så blef mitt hierta så betaget af ångest och bedröfwelse, och mina ögon med tårar, att

Jag intet wiste hwad och huru jag skulle
 le skrifwa, om jag skulle klaga, bedia,
 sucka, förmana, warna eller hota?
 och önskar gärna, att mina tårar i stället
 för bokstäfwerne upptecknade woro,
 om the kunna röra titt hierta! Ach er
 sten må ju gråta, mycket mera en men-
 niska, om möjeligt wore, gråta blod,
 att menniskiorna så hafwa förderfwat
 sin wäg! Måtteligheten och nödtorf-
 tigheten är förwandlad i frässi och öf-
 werflödighet, nycterheten uti fylleri
 och dryckenskap! Tillförene war torf-
 tigheten then bästa krydden på maten,
 modell på klädningen, nu sinaken och
 wallusten! O huru ganska få finnas
 nu, som bekymra sig så mycket om sin
 själ, som om sin kropp! O menniska,
 menniska, titt eget samwete öfwertry-
 gar dig! En hedning hafwer fordom
 sagt: *Major sum & ad majora geni-
 tus, quam ut corporis mei mancipi-
 um fiam.* O huru högeligen wore thet
 att önska, att här fans någon Christen
 i våra tider, som i sitt hierta täncker,
 och i sin munn säger: Jag är en Chri-
 sten,

sten, ett Gudz barn, en himmelens arfwinge, och skal giöra min bröf till min Gud, och tiena honom? thet wore en skam! O huru gärna wille jag af min Gud önska, finna någon menniska, som så mycket sörjer för sin siäl som för sin kropp att *proviantera*, som med så stor möda och bekymmer ett godt, *delicat* och kosteligt gästebod anrättar för sin siäl, som werldenes menniskior så ofta för sin kropp, then syndefulle matfäsäcken uprätta låta! Jag wet wäl, att the finnas i werlden, Gud känner them, men jag wille så gärna tala med någon af them, att jag kunde blifwa upmuntrad genom them till att sörja för min siäl och min Christendom förbättra! Men hwar äro the? O j Gudz wäner, j Jesum älskande själar, hwar skall jag finna eder? J gemen heter thet nu Gud bättre: *Edamus & hibamus, alias cras moriemur: Edunt ut vivant, vivunt ut edant.* En fet trinner kropp, en mager uthungrad tunner siäl följas nu åt. Ach we, we, måtteligheten är bortdreswen i landz-

flychtighet. O huru önskeligt wore, man måtte leswa then dag, att *pardons*-bref blef utgifwit, att hon fick komma hem igen!!

Att öfvertylla och öfwerlasta sin kropp med omätteligit drickande, thet räknas nu intet för någon synd, utan för ett lycksaligt och lustigt lefwerne. Thenna fördömeliga synden, then hafwer nu så tagit öfwerhanden, i synnerhet ibland oss *Christine*, att ingen ändring låter hårpå wara, föränn *Jesus* kommer till dommen. Ach tu hög-ädla nycterhet, hwar åstu tagen wägen? Uti hwad land, ibland hwad folck wistas tu nu, att man kunne hämta dig tillbaka igen? Ach tu försichtighetenes trogne wächtarinna, wisshetenes trygg fundament, hwar åstu blefwen? Gudz barn söka dig förjande. Ach nycterhet! tu alla dygders klar-skinande *Jaspis*, all fromhets och andachts upwäckande *Saphir*, melancholiets och bedröfwelsens fördrifwande *Calcedonier*, lifs-andarnes styrckande *Smaragd*, förståndets skärpande *Sardis*,
 hufv

hufwudets förfriskande Amethist, mör-
 ka ögons uplysande Chrysoprax. O tu
 hiert = styrckande Hyacinth, sachtmo-
 dighetenes Sardonix, kyskhetenes Chry-
 solith, bestedlighetenes Berill, Gud-
 fruchtighetenes Topazir! hwar ligger
 tu fördolder? på hwar ort? the tro-
 gne willja gärna med tänderna, om
 möjeligit wore, tig upgraswa. Ach
 nycterhet! tu wålsignade moder till
 all dygd, blygsamhet, ärlighet, heder
 och ära, måttelighet, kyskhet, ödmük-
 het, nåd och hñest, mildhet, barmher-
 tighet, höflighet, nöjsamhet 2c. säg mig
 dock om tu lefwer ännu, ty här äro
 Gudz barn i werlden, som hierteligen
 söka tig med färar, eller om tu död är,
 att man då kunde beboda them, att the
 hafwa tig intet mer att hoppas eller
 wänta. Ach jag fruchtar wål före,
 när jag hörer till, så äst tu död och re-
 dan begrafwen, ty elljest worde man
 hörandes något om tig, tu torde elljest
 yttra titt beröm och högst = priswärdi-
 ge *dater* någonstads i werlden, om ic-
 ke på then ena orten, doch wisserliga

på then andra, om icke uti the mäch-
 tigas prächtige hof och pallazer, dock
 uti the nedrigas oansenlige och slätte
 hyddor; Fast tu aldeles hade tagit af-
 sked utaf Belzazers Konungzliga hof.
Dan. 5. och ifrån Gudz eget folck the
 Israeliter. *Exod. 32.* så lärde tu ändock
 finnas och högt prisas uti Daniels och
 hans stallbröders hiertan. *Dan. 1.* och
 ibland the Rechabiter. *Jerem. 35.* Men
 hwar äst tu nu? Ach säg mig någon
 Christtrogen siäl! hwar finnes then
 ädla wälsignade nycterheten? hwar
 prisas, hwar berömes then? *Nullibi.*
 Ach jänmer och hiertans sorg! Mon
 man icke nu orsak hafwer med Jere-
 mia gråta, jäntra och beklaga sig; att
 ögonen rinna med tårar och ögna-
 hwarfwen flyta med watn! *Fer. 9:*
18. och med then gamle Matathia ut-
 brista: *Hvem skulle ännu lysta lef-
 wa? 1. Maccab. 2: 13.* I förra tider
 blef dryckenskapen hårdt och alswarli-
 gen straffad, men nu är then ett tåcke
 och skul öfwer andre grofwa förseelser
 och laster: Han war drucken, han wiste
 intet theraf!

Öfwerflödighet, yppighet, fylleri, dryckenſkap öfwas nu i alla ſtånd, i alla rum; Thenna fördömeliga lasten är nu ſå gemen worden hos unge och gamla, små och ſtore, fattiga och rike, adel och oadel, lärde och olärde, män och qvinnor, att then en hålles för någon ſynd, utan för en lust, och ſinnets kittlande förnöjeſe. Wår H Erre hotade en gång ſitt folck, att the ſkulle blifwa till ett ordſpåk i werlden för ſin ogudachtighet ſkull; Men the Luthera-ner äro blefne till ett ordſpråk ibland the otrogne för theras fylleri ſkull, att när någon af the otrognas hop ſer en drucken menniskia, pekar han på honom med fingeret: Si, thet är en Luthera-
ran! Så att H Erren Zebaoth haſwer wiſſerliga orſak föra ſamma klagomål öfwer oss, ſom fordom öfwer ſitt folck genom ſin tienare *Eſaiam*: **För edra ſkull warder mitt namn fötſmädadt och ohelgadt ibland Hedningarne (the otrogne) dag ifrån dag.** *Eſa. 52: 5.* Sannerliga! Antingen är Gud; ord intet ſant, eller och haſwer

alt kōtt förderfwat sin wäg på jordene. *Gen. 6:12.* O huru sälle äro the som sofwä wäl!

Jag frågar dig, o menniskia, eho tu äst, som thetta hörer eller låser, om tu en Gudzfruchtans gnista i titt hierta hafwer, så säg in för Gud, hwad dig tyckes om thenna tiden, som wi eländige menniskior lefwom uti? Är then icke ond? mon thet nu icke wara på thet aldrayttersta? All last hålles nu för en dygd, och all dygd hålles nu för en last: Domaren är för dören. Är then tiden icke kommen, om hwilken *Jesus* talar uti *Luc. 18:8.* **T**å menniskiones **S**on kommer, mon han skola finna tro på jordene? Monne Satan är icke nu lös sluppen utu sitt fångelse till bedraga menniskiorna på jordene? Jo wiserliga. Ach we of som bo på jordene!

I förra tider, tå the *Christne* komo tillsamman, skedde thet med bön, åkallan och tackfäjelse, theas måsta *traktament*er, hwarmed the hwar andra fågnade, war en liuflig *discurs* och an-
ge=

genåmt tal om vår hiertans nådige Gud, HERREN Zebaoths margfaldige nåde=wålgjerningar och underlige godhet, uti all redelighet och Christelig kärlek wårldt! Skildes the ifrå hwarandra, så skedde alt med Gud, åkallan och tacksåjelse! War någon bedröfwad, så war Gud hans tröst! Hwar äro nu sådane Christne? O ewige, ewige Gud, alt är förderfwadt! Komna menniskiorna till hwarandra, så är thet på win, öl, tobak: Kom och gack in på ett stop öl, ett glas win: I dag skole wi samlas ther och ther! Sittia the hos hwarandra, så är thet med drickande: Wi drucke så mycket win, så många stop öl, så mycket tobak röktes, så wi ther wore tillhopa! Taga the afsked ifrå hwarandra, så är thet med drickande: Du skall then och then resa bortt, therföre drickes! Drick förr än tu går! Skall tacksåjelse hembåras munteligen eller skrifteligen för liufligit *conversie*, så står therjemte: Jag war så öfwerwunnen, (förstå af omåtteligit drickande) jag wi-

ste intet hwad jag sade eller gjorde! Uti
 alt förhåfwande, i alla *collas* och sam-
 gwån skall dricka wara begynnelsen,
 medlet och ändan! Går werlden them
 något emot, så skall öl, win och brän-
 win trösta them; I stället för Gudz
 helige ord, för böneboken, gripa the till
 Brännwingsglaset, ölkannan! och öfwer
 alt thetta wore icke så stor hiertans sorg,
 om the en gång wände sitt hierta till
 Gifwaren och sade: Wälsignad wa-
 re wår Gud och barmhertige fa-
 der, som allting gifwer, och så ri-
 feligen til att nyttia! men att säja så,
 thet hålles nu för en skam! Om man
 komme in på theras krogar och källa-
 re, the the i öfwerflödighet nyttia then
 store Gudens gåfwor, finge höra them
 engång af hiertat lofwa sin Gud, o hu-
 ru hierteligen måtte man tå glädia sig!
 men nu höres intet annat än swärjan-
 de, bannor, Gudz helige namns mis-
 bruk, slemm ord, gåckeri och skämt,
 som Christnom icke höfwes.

Then himelste wälsignade Gudens
 gåfwor nyttias, then helfwetes anden,
 mörck-

mörcksens förste påkallas och lofwad
 O försträckelse! må icke himmelen gif-
 wa sig therwid, försträckas och båswa!
 må icke hiertat af sorg och ångslan sönderbrista!
 O we, we, jammur och hiertans sorg för hwar och en
 Christogen siäl, som i thenna onda tiden lefwa
 måste! Ach H Erre, H Erre! hwi drö-
 jer tu doch så länge? hwi förlofar tu
 intet tina utkorade, som rova till tig
 dag och natt? Hurulänge will tu doch
 låta tina barn gråta uti fremmande
 land, innan tu tager them till tig? Ach
 hiertans **JESU**, min aldrasötaste
JESU, all min tröst och min del!
 töpwa intet länge! Ach drög doch
 intet förlänge! **Wi wäntom!** Ach
Kom snart! Kom snart!!

Jag må komma till mitt förehaf-
 wande. Finnes någon nu förtiden,
 som winnläger sig om then hög-ädle
 mychterheten, han warder förachtad,
 utledd, begabbad, utropad för en ni-
 dinge, mashund, surmugge, ett me-
 lancholiskt hufwud och annat försmä-
 deligit; Then intet nu orckar dricka ett
 rus

rus öl, han mister mången god *condition*, lågenhet och mången gynnares *patrocinium* och benågenhet. Är någon som förmår mera, så heter thet; å, war en karl och drick ett stop öl, tu som en annan: Thet är en stackare, han kan icke tåla en pott öl. Thet hålles för en stor skymf och nesa, om then ena icke orckar swara then andra till hwar dryck och giöra godt besked; Skålen skal drickas, thet måste intet efterlåtas, omkiönt hans buk skulle spricka och själen fara till helfwetes under samma dricken.

Gudz håfwor förslösas så ålendigt, alla the gåfwor, som GUD gifwit menniskan till kropp och siäl, till ära och godz, till wisheit och förstånd, förloras och förderfwas så jämmerliga, all klofhet blifwer förstörd, förståndet förmörckadt, then Helge Ande förjagad, Gudz onåde och wrede upwäckt, alla kall och embetes skflor förhindrade, tillbakasatte, kallsunligt, wårdzlöst, försunligen, oflokeligen handterade, alla goda rådslag och wisheit förwirrade,

rade,

rade, oflyskhet upåggiad, många laster och oråd på banen förde, så beklageligen, att jag samnerliga intet wet, om jag mera skall förundra mig öfwer Gudz långmodighet och tolamod, än försträckas och båfwa öfwer menniskior nas onsko och slemma wäsende.

Ach HERRE, HERRE Gud, barmhertig, nådelig och långmodig, och af stor nåde och trofast! tu hafwer tolamod med oss, och will icke, att någre skola förgås: Tu förbarmar tig öfwer all ting, ty tu hafwer macht öfwer all ting, och öfwerser menniskior nes synder, att the sig bättre skole! Men jag försträckes och ryser, så att håret reser sig på hufswudet, och hiertat borttåres i lifwet, så ofta jag ser och eftertäncker, huru menniskior na sin lust hafwa uti ett sådant lefwerne; The pris sa hwar annan sälle och lycksalige, och thet uppenbarliga för hwar man, the willja intet önska sig bättre tillstånd i sina dagar.

O tu store himmelens Gud! hwilka onda barn tu hafwer!
O min aldraföraste JESU! huru litet

tet achtas then swåra pina tu för wår salighet skull utstått hafwer: mången håller sin siäl fal för ett rus öl. Esau sålde bortt sin förstfödo rätt för en grynwålling. Gen. 25: 34. men mången menniskia sälljer sin siäl: för ett glas brännwin.

Men o menniskia! menniskia! hafwer tu titt sunda wett och förnuft, så betänck tig. Säg doch hwad tu täncker? menar tu, att tu skall blifwa här i ewighet? Ho hafwer kusat dig, att tu intet kan besinna dig? westu icke, att tu hafwer en odödelig siäl, som i ewighet skall betala, huru tu här i werlden lefwat hafwer? Hörer till all folck, achter här uppå alla i som på thenna tid lefwen, både then menige mann och Herrar, både rike och fattige, then ene med then andra, hörer till hwad Herren Gud then mächtige talar: **We them**, som om morgonen bittida uppe äro till att beslita sig om dryck, och sittis in till natten, att the af win (öl, brännwin) hete warda skole, och hafwa
här

harpor, psaltare, trummor, pipor
 och win i theras *collas* och se intet
 uppå **H**Errens wärd och achta
 intet uppå hans händers gärnin-
 gar. Thersföre hafwer helfwet-
 tet utwidgat sina siäl, och upga-
 pat med sina kästar utan mätto,
 att nederfara skole både theras
 härlige och then menige mann, bå-
 de theras rike och glade. We
 them, som hieltar äro til att drick-
 fa win, och kämpar till att dricka.
Esa 5: 11, 12, 14, 22. Och uti *1. Cor. 6: 10.*
Ingen drickare skall ärfwa Gudz
 rike. För hwem menar tu **H**Erren
 Zebaoth thesse orden talat hafwer, för
 höns, gås, hästar, koer? Ach nej, o
 meniska, utan för dig och mig, för al-
 la menniskior i gemen och hwar och en
 i synnerhet: Huru törs tu så ondt
 göra? Astu intet rådder för Gudz brin-
 nande wrede, för döden, för helfwetet?
 Hafwer tu lust till någon redelighet?
 Har tu någon dygdz gnista i ditt hjer-
 ta, så för dig sielf till sinnes, huru fullt,
 flent och skammeligit thet är dricka sig
 & Druck

Druckten och ett sielfwilligt raserie, att man sielfwilligt wetandes och willjandes brådstörter sig i helfwetet? Hwi låter tu then onde förföra dig? Hwi följjer tu then onde anden? Betänck o menniskia! Jag beder dig för then död wår HERR talde, hwad godt skulle wara hos thet, som så mycken olycka hafwer bracht tillwåga i werlden, och är en moder, källa och ursprung till allehanda synder och laster, till alla brott, till all misshandel, till alla plågor i tiden och ewigheten?

Min käraste wänn fråga Ella Israels Konung, Belzazer, Ammon, Benhadad, Holofernes, Simon med sina twänne söner; Utaf sin egen skada underwiste künna the märckeligen låra dig, hwad olycka öfwerflödighet och hyppighet med sig förer. Tror tu icke them, så ligger ther en mann i helfwete, som wrålar, tiuter, ropar, skriar efter en droppa watu, en mann, om hwilken wår wålsignade JESUS sielf betyggar, att han klådde sig i purpur och kosteligt linkläde, och lefde hwar dag kråse-

liga

liga här i werlden, the raraste modeller, the kräseligaste råtter, thet kostbaraste öl och win sparade han intet, nu flyter han uti helfvetes glödande och swafwelbrinande sid, som en källswarter brand utan anda, och hiñer aldrig något land; Fråga honom, han kan bäst säja dig hwar till werldenes glädie och wällust doger!

Swarutaf komer werldenes glädie och wällust? hwarf leder hon? Then kommer af köttet och leder till helfwetet. Hwar äro nu the, som förr woro så lustige och sungo: *Guadeamus igitur &c.* Kommer, låter oss lefwa wäl medan wi kunna och bruka oss medan wi unge äro. 2c. Ach the äro i helfwete! theas wälstånd är förwandladt i ett ewigt wěstånd, theas lycksalighet i högsta olycksaligheten, theas frögd i sorg, theas löje i gråt, theas lust i ewig püst, theas Jubel = sång i en ewig ångzlan och tande = gnisslan! O ewighet, ewighet hwad ästu dock lång! Skulle thetta wara en lycksalighet? Bortt thet.

O huru många oråknelige tusende ligga nu i helfwete, och utdricka hela haf, fulla med eld och swafwel, som här i werlden hafwa warit skattade lycksalige för sitt yppige, lustige och fria lewernerne skull! Du dricka the af Gudz ewig=warande wredes kalk i mörcksens konungarike och dieflarnas faseliga åsyn med alla förbånade Gudz fiender: Thet bedröfweliga och we=modiga Gudz wredes rop galler them alltid i genom öronen, ther är en ewigt=warande gråt och tandagnisflan; Här hafwer thetas ordspråk warit: **Man dricker wäl godt öl och win, ändoch man icke är törstig!** Ther är dieflarnas ordesätt: **Tu måste wäl dricka eld och swafwel, ändoch tu rysar och skälwer therföre.** För hwar gång the hafwa druckit sig druckne här i werlden, måste the utdricka hela haf, fulla med glödande swafwel i helfwete. O menniskia, o menniskia! om tu hörde huru the fördömde skria och ropa i helfwete och beklaga sig, så skulle tu dö af förskräckelse: The äro
 på

på thet rum, ther ingen annan glädie är, än ett förskräckeligt ödeläggande we och oändelig flagan: Theras sorg = skri är så häftigt, theras suckar så duupa, theras eländighet så outhärlig, att the tiuta som hundar och rasande ropa i sitt förderf; We, we, we och jämmer, att jag någonsin skulle blifwa född! Ach! att min moder aldrig hade aflat mig. Ach hade jag varit en groda, then ringaste matken på jordene, så hade mitt tillstånd varit drageligare. Huru stort är mitt ålende! Huru outhärlig är min pina! Jag pinas swärli = ga i thenna loganom! Thetta är ån = dan på werldenes glädie!

Men som thenna werldenes wällust = ålskande menniskior i sin lifstid altid sungit hafwa och varit lustige, så mis = unnar them satan intet, att wara lus = tige och siunga wid utgången af werl = den; Men min käre broder, (syster) i trone, hör på theras lust = sång i döds = stunden och siung med, medan tu på wägen åst, att tu icke skall med jäm = mer och gråt begynna wid ingången i

erwigheten! Theras swane-sång är
thenna:

Kan siungas såsom:

Far werlden, far wäl, 2c.

I.

Säg fördomde siäl / som hafwer tient satan
och warit hans träl / jag skall nu borttwandra
att taga min lön / till afgrundens gnister och
dundrande dån / till helfwetes låga / till swafs
wel och stanck / o! att jag nedsanck. o! att jag
nedsanck.

2. Jag förbannad är / förbannelsen med mig
i faggorna bär / jag drager som stiorta förban
nelsen på / förbannad jag wandrar / jag sitter
och står / förbannelsens Amen utropar Gud
lag; förbannad är jag :/:

3. Jag matker och mal / i swidande / bitande /
sitande qwal / o hultande / plågande / dängian
de bröst / o gråtande / låtande / ropande röst /
o gnagande samwet / anflagande siäl / hwar
tager jag skäl? :/:

4. Jag kallas til dom / basunen upblåser /
konn syndare / kom / jag darrar och skelfwer /
doch måste jag fram / mig följer / mig möter
min blodskull och stamm / ej hielper nu nek /
ty himlen har sport / hwad jag hafwer gjort :/:

5. Jag afguda hemm / jag dieflarnas wåning
fast stygger och stemm / jag hafwer försmått
then

then alsmåchtiga Gud / och satt bak om ryggen
hans kärliga bud / jag hafwer mer dyrckat then
rödguta jord / än nådenes ord :/:

6. Jag som hade fal en kammar för dieflar
till tusende tal / jag bad them infara / jag öppna-
de port / slog gaswel upp dören til siälens ort /
nu ha these gäster till herberge sitt fått sig hiers-
tat mitt :/:

7. Jag hölt Sabbaths dag med mina fem
bröder i syndiga lag / med musten och winet wi
twättade golf / wi dyrckade buken till flocken
slog tolf / wi ringde wårt samman med kanner
och krus / wår andacht war rus :/:

8. Jag winstöpte kross / som altid har mas-
nat på remarens lopp / som plågat och plågat
med stålarna mång / och lustigt ther ropat /
låt lusten ha gång / Nu dricker jag brinnande
swafwel till slut / med draggen rent ut :/:

9. Jag syndare stor / som hatsult förbannat
min far och min mor / them dödat i hiertat och
önskat att knif / mått' ända snart lifwet mig
födde till lif / min odugd them gjorde mång
snöhwhita hår / jag warit them swår :/:

10. Jag war theras ris / att lyda föråldrom
jag hölt mig för wis / nu nödgas jag lyda then
iag intet tänckt / jag bittert utdricker thet jag har
instänckt / förr didde jag spanar med willdius
rets flor; Gud; wrede är stor :/:

11. Jag glupande warg / mot menlösa lam-
ben blodtörstig och arg / them klippte förnära /
tog tår- wåter ull / Af them spann mig kläder /
men stöpte mitt gull / af thet som wardt pres-
sadt af tårar och blod i förtrycktas mod :/:

12. Jag giruge mod / som drucket mig feter
af menlösas blod / som swäller af andras ut-
präffande swett / af fattige sugit mig stinner och
mått / nu komma the bring mig sitt fordra igen /
hwart will jag tå hän. :/:

13. Jag äger en hop / af alt thet jag samlat /
Doch höres stort rop / af guld / silfwer / koppar /
uppstiger ett skall / mig styller för tiufnad / ja
högt upp i gall / nu striar then gasten som före-
legat tyst / och jag hos mig hyst :/:

14. Jag prålande säck ; war stält öfwer stark-
wan / högmödig och fräck / i silkes mång- färs-
gade blommor mig spant / nu blifwer hwar tråd
på mitt hierta upbränd / si satan framrasar /
min prydnung borttar / jag står blott och bar :/:

15. Jag råds för min munn / som fargat på
baken / likt arg- lönsler hund ; min tunga ett
böfwel / hvars snård- hwasse hot / som mången
mans ära har slagit för fot / nu blir thet en sans-
ning : mig lögnenes far till sitt rike drar :/:

Jag fallit till fot / en skidones trälar af ö-
tuchtig fot / men warit för hwiter att böja min
Enä för Jesu / som synden betalte på trä / jag
lyste

Fyste med wyrdnad af okyster brand min bo-
lerstas hand :/:

17. Jag giuter nu pust för brinnande bryna
na och kiglande lust / then kärlek sur blifwer
som förr varit söt / och we mig then stunden /
jag gunsten åtnöt / then jag dyrt betalar med
blodsalter tår / jag wisnar och trår :/:

18. Jag tröstlösas plåg / som spiärnat then för
mig här tiggjande låg / och ödmiukt med knä
fall bad nåd om ett ord / doch ohörd / med foten
blef trampad till jord ; Gud framräcker handen
och reser them opp / men slår ned mitt hopp :/:

19. Jag will sinte bidri / som ofta fört ros-
wet i klonen som örn / jag hafwer förderfwat
mångt faderlöst barn / bortfiskat theß wälsfärd
med listiga garn / jag många gjort arma / ut-
blottat med swif / at giöra mig rik :/:

20. Jag lögnare led / som dårligt för win-
ning gjort samwets - lös ed / gett lögnenes fa-
der min siäl til en pant / att jag uti lögnen med
list skull få sant / jag swor uti lyckor att lösa
thet opp / doch snård af mitt hopp :/:

21. Jag en basilisk / att wänligen swara fast
niigger och nijl / med ögonen mördat och fräs-
tit opp then / som uti sin ångest mig nämde
Gud ; wänn / min arghet mig fräter / nu mät-
tar sig af mitt hierta i graf :/:

22. Jag är hwit och blå / så swartröda lås
 gan ther fräsande slår / si jorden upsparrar sin
 blodiga munn / mig ynckligt upsluker till båts
 tenlös grund / si! kålswarta diupet sig öppnar
 emot min syndiga fot:/:

23. Jag darrar ther wid / hur jag har förs
 summat min kallelses tid / jag satt på lyckpottan
 Gud; dyrbara nåd / mer wyrdat hund-skallet
 än himmelens nåd / then blifwit min owån / som
 åt mig har sagt / om Gud; ords föracht:/:

24. Jag hafwer haft sorg / doch endast att
 winna på werdenes torg: när lyckan föll wis
 drig tå fälte jag tår / men aldrig war ångslig
 för samvetes sår / jag sörgde mer hundens än
 Frälsarens död / nu lider jag nöd:/:

25. Jag blifwer nu ståld / att wändas en stel
 för ewinnerlig eld / mig swåstwa the fastige dies
 lar omkring / med blodröda tånger sig ställa i
 ring / att niupa mitt hierta och riswa thet smått /
 min lön har jag fått:/:

26. Jag är ej i dröm / jag sätter nu fot i eld
 sprutande ström / jag flyter ther i som en kålswar
 ter brand / och aldrig kan hinna thet ringaste
 land / kring mig fara drafar till tusende tal / att
 göra mig qwal:/:

27. Jag hafwer nu lärt / hwad fordom att
 lära jag höll intet wårt / doch må hela werlden
 thet lära af mig; att jag för all werlden är olyck
 felig /

Kelig / till syndiga sällar nu gäller mitt bud /
ej gåcken er Gud :/:

28. Min salighets dörr är för mig tillsluten / ej
öppen som förr / jag ser huru andra the släppas
ther in / the niuta Gud; wänslap / men wres-
den är min / o ! att jag än hade en tima igen /
att blifwa Gud; wänn :/:

29. Jag ropar till haf / till stormande böljor
till hwälfwande qwas / till klippor / till dalar /
till mörkaste wrår / i som stå i låga som elden i
blår / ach giömmen mig undan och fallen på
mig / jag ber innerlig :/:

30. Jag måste gå med / thet brakar och slår
i hwar endaste led / jag tör intet bedia / jag har
thet förskylt / jag har alla synder med Sodom
upsylt / mig förer nu satan i kädiorna röd / till
helfwetes glödd :/:

31. Jag biuder farwål / från Gud och hans
nåde så flychtar min siäl : från glädie / från
lluset / från himelen skön / från Abrahams skid-
te / från nådenes lön / från salighet / äro / från
änglarnas röst / från fagnad och tröst :/:

32. O ! ewighet läng / o ! ewighet / ewighet
mörcker och trång / o ! ewighet / ewighet som nu
går in / mig ewighet förer till ewighet min /
min ewighet / som jag i ewighet får / är fastlig
och swår :/:

33. Ach! ewiga nöd / ach! ewiga pina / ach!
 ewiga död / Ach! ewiga låga / ach! ewiga låt /
 ach! ewiga heta / ach! ewiga gråt / ach! ewig
 ga gniflan / ach! ewiga tid / ach! nu far jag
 mid: /:

34. Jag sunker till grund / o! bister / o! dina
 bog / o! mörkaste stund / we kroppen / we sjäa
 len / ach! we mig / att jag så spåtskligt förach
 tat min salighets dag / jag tager mitt affked till
 helfwetet far / att blifwa ther qwar: /:

35. Ho går till min graf? med tårar betrach
 tar hur jag wandrat af / tänck syndare / medan
 tu synda än kan / på wiða blodgdomen för syn
 den jag fann; när tu hör mig wråla min tiu
 tande låt / giut tå bättrings gråt: /:

36. Jag wiß är ther på / then ofta med tan
 kan till helfwetet går / han undgår thet säkert
 och kommer ey hit / men sätter sin längtan till
 himmelen hwit / then aldrig will pröfwa thet
 jag lida skall / han rådes mitt fall / han rådes
 mitt fall.

Hwars hierta skulle nu icke smälta?
 Hwars öron skulle icke båswo? Och
 hwars hår skulle sig icke på hufwudet
 uppresa, när man hörer såwana ting?
 Är thet en lycksalighet? Betänck tig,
 o menniska! för tin arma själ skull!
Är

Är thet en lyckosalighet, som förer med sig en ewig uselhet? Hwad löje, som föder af sig en ewig gråt? Hwad lust, fågnad och förnöjelse, som drager med sig oåtskilleligen en ewig pust, ett gnagande qwal, helfwetes eld, en ewig fördömmelse? Tycker tu eho tu åst, att tu åstundar en sådan lycka? All thenna werldenes lust, glädie, fågnad, förnöjelse är intet annat än then helfwetes fogelfångarens låckespis, diefwulens fiskekrok. Thet bittra förbannade watnet, hwarom talas Num. 5: 22, hwaraf buken swäller och länderna förfalla: köttet fågnas, men döden är ändalychten. Ho är nu så galen, obetäncksam och tyrannisk emot sin arma siäl, att han prisar sig lycksalig, therefore, att han i werldenes glädie och wållust lefwa kan?

Widare fördristar jag mig intet gå in i werlden, här torde elljest wara mycket mer, som om theß fåfångelighet såjas måste; Thetta beder jag allenast in för Gud, att hwar och en Christtrogen siäl will följia mig, och
thene

thenna werldenes wäsende efter Gudz
 helige ord och intet efter utwärtens an-
 seendet betrachta, så lärer hon sanner-
 liga allestädes så mycken fåfängelighet
 och wedermöda finna, att hon min an-
 wising intet widare skall behöfwa,
 utan af egen förfarenhet öfwerlygad,
 af hiertat med Salomon säja måste:
 Allt thet under solene sker, thet är alt
 fåfängelighet och jämmer: Allt är få-
 fångelighet och bekymmer, hos Höge
 och nedrige, hos Wise och Enfaldige,
 hos Lärde och Olärde, hos Rike och
 Fattige, hos Unge och Gambla: En
 usel och jämmerlig ting är med al-
 la menniskiors lefwerne, alt ifrå
 moderlifwet in till thes the i jor-
 dene, then allas wära moder är,
 begrafne warda; Här är altid
 sorg, fruchtan, wäntan, och på
 sidstone döden, så wäl när then
 som i stor åro sitter, som när then
 ringaste på jordene, så wäl när then
 som silke och crono bär, som när
 then thet i groft blaggarn flädd
 är. Så hafwer ett troget Gudz barn
af

af förfarenhet talat. Syr. 4°: 1, 2, 3, 4.
*Quid est mundus, quid mundana?
 Omnia vana. Quid est vita? Catena
 miseriarum. Onus innumerabilium
 malorum.*

Jag wet wäl, att thenna werldenes
 barn låta spotsket om, att här så förach-
 teliga talas om theas pracht och här-
 lighet; ty the döma efter közligt sine
 och utwärtas anseende, och hafwa in-
 tet förstånd till att döma om andelige
 och himmelske ting; Men hwar och en
 rättssinnig Christen tillstår gärna i sitt
 hierta, att om ingen annan wedermöda
 wore i werlden än theña, att man må-
 ste se så mycket ondt skie under solene,
 hwarigenom then himmelske wälsigna-
 de Guden förtörnäs, the swage förar-
 gas, the fromme bedröfwäs, thet wo-
 re alt nog till att utprässa sådana ord
 af menniskjornas hiertan: *Min själ
 grufwar sig för mitt lif, min klä-
 gan will jag låta fara fort, och ta-
 la i mine själs bedröfwelse. Hiob. 10:1.*
 Jag wet, att många Gudz barn här
 och ther i werlden med sina tårar be-
 gåra

gåra afsked af thenna ålendigheten, och i sitt hierta betyga, att om ingen annan sällhet them wedersfaras skulle i himmelens härlighet än thenne alla, att the kunne blifwa then stygge synden qwitte, att the sin barmhertige Fader icke mer förtörna skulle, thet wore them ändock en outhärlig och obegripelig förmån och sällhet, för hwilken the then högtlofwade wälsignade Treenigheten, Gud Fader, Son och Helige Ande i ewighet aldrig tillfyllest lofwa och prisa kunne.

Elljest till att undsättia och hielpa thesse arma meniskior, som uti fåfångelighetenes mörcker willfarande äro, måste man låta them pröfwa och försöka hwad alt theras goda i nöden förmår. Wäl an! tu rike, prächtige, mächtige, högtrafwande werld, låt se och höra tig! säg sielf, hafwer tu något, hwaraf tu skattar tig säll och lycksalig; så bär thet fram, kom, jag will gärna hielpa dig, att wi måge wåga thet på Heligdomsens wäg, och försöka hwad thet är och förmår! Bär fram tina
pen=

penningar, hela kistor fulla, titt guld,
silfwer, pärlor, ädla stenar, siden, sa-
met, och mångahanda granlåt, pur-
pur och kosteligt linkläde, the med tu-
tig besmycker och pryder; Bår fram
crona och scepter, macht och wälde,
flott och fästningar, krigzfolck, garni-
soner ic. Bår fram ära, högheit och a-
del, wisheit och förstånd, wällust och
beqwämlichkeit, the kosteligaste råtter,
the liufligaste dricker, the prächtigaste
hus och palatzer, the bästa åkrar och
jordegodz, wingårdar, trågårdar; Kä-
re! sök fram altsamman, hwad tu haf-
wer och förmår, här är en anfächtad,
orolig och bedröfwad siäl! här är en
ålendig menniskia, som så jämmerliga
plågas af wårck och sweda i sine lem-
mar! här är en ålendig menniskia, som
länge hafwer legat i siältoget, och kan
intet dö! Käre tag tig then an, för-
drif theß samwets qwal, hugswala,
trösta, ställ then tilfridz! hindra then
arma menniskians smärta, hielp then
igenom dödzens ångest till en salig död!
Här är en krympling, som hafwer en

borttwinad hand, fåre, lägg honom några ducater eller ädla stenar i handen, att han kan blifwa helbregda! will thetta intet gå an för dig, o tu prälande werld! som dock sielf all thenna swårheten är underkastad, kan all tin härlighet och lycksalighet intet förflå till att hielpa en bedröfwad siäl; Så känn tin dårskap i Herrens wälsignade namn, huru owisliga tu hafwer gjort, att tu hafwer frögdad dig öfwer en skugge, och ännu intet samlat sådana ågodelar, som i samwets nöd och siälens ångest någon tröst gifwa kunna! En wän känner man bäst i nödene: Siäle = samwets = och dödz = ångest är then högsta nöden, then ther uti råkad är, lärer bäst försara, hwent wän eller owän är, hwad sanfärdigt och beständigt, och hwad obeständigt och förgängeligt är.

Jag frågar dig på titt samwet, o menniska! swara in för Gud i himmelen, om någon menniska kan skatta sig lycksalig, att hon hafwer och besitter en sådan ting, som intet kan hielpa och trö-

sta hene, tå hon hielpen och trösten måst behöfwer! Swara in för lefwandes Gud, om tu wetst någon ting i hela werlden, ware sig pracht, prål, rikedom, högghet, anseende, som kan hielpa en meniskia, när hon skall dö? Ach nej! thet se wi ögonstänligen uti Hyschia, then frome och Gudfruchtige Konungen i Jerusalem, han hade en fatabur och theruti silfwer och guld, specerie, kostelig salswo, och allahanda Konungzligt förråd, hwilket han med frögd wiste Konungens tienare af Babel: Lifwist sade han, ther han dödsruk låg: Si, (min Gud,) om tröst war mig stor ångslan; men tu lärst mig wara da om mina siäl ganska hierteliga, att hon icke förderfwas skulle. Esa. 38: 17. Uti hela Konungens skattkamar, i alt hans tünelige wälstånd, war ingen tröst, ingen siälens förnöjelse, ingen hielp att finna: Ett enda Gudz nådes anblidkande, en liten smola af Gudz söta godhet war honom bättre än alla hans skatter, än hela werlden! Märck thetta, o meniskia!

och betänck, huru bedröfweligit then
 mächtige Förstens tillstånd war, hwil-
 ken då han låg i sin döysång och för-
 märckte, att hans siäl innan kortt then
 jordiske hyddan öfwer gifwa skulle, sa-
 de han med ångest och suckan: Jag
 hafwer hit intill ett stort och
 mächtig land regerat, och mån-
 ga sköna slott och lustiga orter ägt
 och besuttit; men ach! hwar skall
 min siäl efter sitt affked then för-
 sta natten sin boning och härberge
 hafwa? Ach att thet hade blifwit ef-
 tertänckt i the goda dagar! Thetta
 timeliga kan intet hielpa kroppen, myc-
 ket mindre siälen, intet trösta i tiden,
 långt mindre i ewigheten. O menni-
 skia! ser tu icke nu, att then sanna lyck-
 saligheten icke är att finna i någon ting
 på jorden.

Then 6. Betrachtelsen.

Om then Sanna Lycksalighe-
 ten.

War uti består då ett godt lef-
 wande? och ho kan prisa sig rätt
 säll

säll och lycksalig i werlden? Frågar tu,
 o menniska. Här till swaras: Then
 sanna lycksaligheten består uti
 en uprichtig Gudzfruchtan, och
 then kan rätt skatta sig säll och lyc-
 felig, som afhiertat fruchtat Gud.

Hwad thet egenteligen är att fruch-
 ta Gud, wisar tig Dawid uti *Ps. 34:14.*
 Bewara tina tunga för thet ondt
 är, och tina läppar, att the intet be-
 drägeri tala. Låt af thet onda och
 gör thet goda, sök friden och far
 efter honom. Så wäl som then gam-
 ble Tobias uti sin faderliga förmaning
 till sin Son: Haf Gud för ögon och
 i hiertat alla tina lifsdagar, och
 tag tig wara, att tu icke samtycker
 i någon synd och gör emot Gudz
 bod. *Tob. 4:6.* Then thetta gör, han är
 then lycksaligaste menniska på jordene.

Werldzligt-sinnade hiertan, som thet-
 ta höra och läsa, lära le thet åt, såsom
 en orimelig ting, men the Gudfruch-
 tige och trogne weta hwad jag säger,
 och skola gärna tillstå, att man intet hö-
 gre och saligare i thetta lifwet kan öns-

ska, än Herren sin Gud med ett botfär-
 digt och troget hierta ålska, fruchta och
 ära! Jag wet och wäl, och är theß wiss
 i Herrenom Jesu Christo, att Gudz
 barn icke willja borttbyta thenna här-
 lighet och lycksalighet för alla cronor
 och scepter i werlden! Ty thet förer
 med sig syndernas förlåtelse, förlofning
 ifrå helwete och satans wälde, Gudz
 nåde, Jesu Christi rättferdighet, then
 Helge Andes tröit och gemenskap, frid
 och rolighet i samwetet, och är en för-
 smak på then härlighet, som Gud gif-
 wa skall. Rom. 5:1, 2. Käre! hwad är
 i hela werlden, som häremot kan för-
 liknadt warda? All werldenes härlig-
 het, pracht, frögd och wällust är intet
 annat än en oren fåfängelighet, med
 tusende-handa sorger och ålende be-
 mångd. Ett Sodomitiskt äpple, som
 utwärtens hafwer ett härligit anseende,
 men inwärtens med stoft och aska up-
 fylt är, en flychtig skugga, ett sött och
 wälluchtande, doch förgiftadt damb,
 ett öfwersockradt förgift, thet förbud-
 na trä, theraf wi åte döden, som förer
 med

med sig jämmer, wedermöda, ångest, ondt samwete, en gnagande matk, gråt och skrån. Men then ära och härlighet, som en Gudfruchtig Christen hafwer uti sin Gud, och hans Son Jesu Christo; then är sansfärdig och beständig, then igenomgår, förfriskar och wedergwecker siäl och ande, märke och ben, then är idel himelsk och Guddomelig, then öfwerwinner och fördrifwer alt thetta bedröfweliga lefwernejs jämmer och ålende, then öfwersockrar all bitterhet, then gifwer öfwerswinnelig tröst, then är beständig och ewig, och gifwer lif uti döden. O huru säll och lycksalig är en Gudfruchtig menniska, ehuru ålendig, förachtad, fattig, enfaldig och oansenlig han i werlden är, fram för alla ogudachtige, ehuru store och rike, mächtige och wise, höglärde, högtårade, berömmelige och ansenlige the på jorden äro!

Och på thet tu icke skall tänckia, o menniska, att här i en söt dröm talas, så hör Gudz Helige Ande sielf här om tala sannerligen dräpeliga ting: **Säll**

är then som icke wandrar i the o-
 gudachtigas råd, och icke tråder
 uppå the syndares wäg, ey heller
 sitter ther the bespottare sittja, u-
 tan hafwer lust till GErrens lag,
 och talar om hans lag både dag och
 natt. *Pf. 111.* Saligt är thet fold,
 hwilkens Gud GErren är, thet
 fold som han till ett arf utkorat
 hafwer. *Pf. 33: 12.* Säll är then, som
 stor lust hafwer til hans bod. *Pf.*
112: 1. Säll är then som fruchtat
 GErren och på hans wägar går.
Pf. 128: 1. Säll är then, hwilkens
 hielp Jacobs Gud är, hwilkens
 hopp på GErren hans Gud står.
Psal. 146: 5. Uti Grundtexten brukar
 Gudz Ande thet ordet $\omega\omega$, hwilket
 the 70 uttolckare öfwersättia genom
 thet ordet $\mu\alpha\kappa\alpha\rho\iota$, som betyder en
 beshnerlig, sannfärdig och beständig så
 wäl kroppsens som siälens lycksalig-
 het och sällhet i tiden och ewigheten.
 Öfwer thetta är ock thet ordet $\omega\omega$
 ett *Nomen plurale*, som bemärcker
 många, som wille Gudz Ande säja:

O huru många höga och förträffeliga
 sällheter och lycksaligheter hafwer then
 menniska att hugna sig af både i thet-
 ta och thet tilkommande lifwet, som af
 hiertat fruchtar Gud, alt thet en sådan
 menniska tager sig före, theß ingång
 och utgång, hwart steg han går äro i-
 del lycksaligheter. Förundra icke thetta,
 ey heller håll thet orimeligt wara, ty
 Gudz Ande bekräftar thet och bety-
 gar, att then som fruchtar Gud,
 han är såsom ett trä, planteradt
 wid wattungbäckar, hwilket sina
 frucht bär i sinom tid, och theß
 löf förfalna intet, hwad han gör,
 thet lyckas wäl. *Pf. 1: 3.* **H**Erren
 är en sköld allom them, som trösta
 uppå honom. *Pf. 18: 13.* **H**wilken är
 then thet fruchtar **H**Erren, han
 skall lära honom then bästa wägen.
 Hans siäl skall bo i thet goda,
 och hans säd skall besittia landet.
HErrens hemlighet är ibland
 them, som fruchta honom, och sitt
 förbund låter han them få weta.
Pf. 25: 12, 13, 14. **H**Errens ängel lå-
 gar

gear sig omkring them, som fruchta
 ta honom, och hielper them ut;
 Fruchter **G**Erren ihans helige, ty
 the som fruchta honom, hafwa
 ingen brist. *Pf.* 34: 8, 9, 10. **G**Errens
 hielp är när them som fruchta ho=
 nom. *Pfal.* 85: 10. Såsom en fader
 förbarmar sig öfwer barnen, så
 förbarmar sig **G**Erren öfwer
 them, som fruchta honom. *Pf.* 103: 13.
GErrens fruchtan är wishete=
 nes begynnelse: thet är ett godt
 förstånd, then ther efter gör, hans
 lof blifwer ewinnerliga. *Pfal.* III: 10.
 Then Gudfruchtigas säd skall
 wäldig wara på jordene, the from=
 mas slächte skall wälsignadt war=
 da, rikedom och ymnoghet skall
 wara i hans hus, och hans rätt=
 ferdighet blifwer ewinnerliga. -- *Pf.*
 112: 2. The som hoppas uppå **G**Er=
 ren, the skola icke falla, utan ewin=
 nerliga blifwa såsom thet berget
 Zion. *Pf* 125: 1. **G**Erren är när al=
 la them, som åfälla honom, alla
 them som med alswar åfälla ho=
 nom,

nom, han gör hwad the Gud-
 fruchtiga begära, och hörer the-
 ras rop och hjälper them; **H**Er-
 ren bewarar alla the honom älska.
Pf. 145: 18. **H**Erren hafwer behag
 till them som fruchta honom, them
 som uppå hans godhet hoppas. *Pf.*
147: 11. Then som **H**Erren fruch-
 tar, han går på rätta wägen; Then
 som **H**Erren fruchtar, han haf-
 wer ett tryggt fäste, och hans barn
 warda också bestärmade. *Prov 14:*
2. **H**Errans fruchtan fordrar till-
 lifz, och skall mått warda, att in-
 tet ondt skall hemsötia henne. *Prov.*
19: 23. Gudachtighet är mächtigare
 än all ting. *Sap. 10: 12.* **H**Errans
 fruchtan är äro och pris, frögd
 och en härlig crona; **H**Errans
 fruchtan gör hiertat gladt, och
 gör frögd och glädie ewiñerliga.
 Then som fruchtar **H**Erran, ho-
 nom warder wäl gåendes, och när
 han tröst behöfwer, skall han war-
 da wäl signad. *Syr. 1: 11, 12, 13.* Then
 som fruchtar Gud, honom we-
 der

derfäres intet ondt, utan tå han
 frestad är, skall han åter förlofad
 warda; Then som tröstar uppå
 HERRAN, honom skall intet fattas.
 Syr. 33: 1. Penningar och godz
 gödra mod, men mycket mer HERRANS
 fruchtan: HERRANS fruchtan
 fattas intet, och behöfwer in-
 gen mans hielp: HERRANS frucht-
 tan är en wälsignad örtegård, och
 intet är så dägeligit som hon är.
 Syr. 40: 26, 27, 28. Ach HERR! huru
 stor är din godhet, then tu them,
 som tig fruchta, bewarat hafwer,
 och bewisar them, som trösta up-
 på dig in för meniskiors barn! Ps. 31:
 20. Then Gudfruchtige Läsaren må
 icke illa upptaga, att jag så många
 språk af then heliga skrift ihopdrager
 och insätter. Thet går mig som en tör-
 stig wandringzman, när han finer en
 frisk och liuslig wattu = källa, så dric-
 ker han en dryck efter then andra, till
 thes han hafwer stillat sin törst; Här
 måste så många språk anföras till att
 betyga hwarjom och enom i thena on-
 da

Da tiden huru lyckelig then är som fruchtar Gud: Min ögon flyta med watn, att man så ringa achtar Gudzfruchtan. Jag kunde så när harnas till dödz, att man måste se och höra thenna werldenes menniskior så spottskt, förachteliga, försmädeliga tala och döma om en uprichtig Gudzfruchtan, men så stolt och högmodeliga tala och döma om sina syndiga fåfängeligheter. Jag gråmer mig, så att hiertat mig försmächtas, att the Gudfruchtige så modfålte och klenmodige blifwa theras, att thenna werlden förachtar och förfölljer them, gå och hänga hufwudet, jämra sig och gråta, som wore the the usleste ibland alla creatur, ändoch theras sällhet och lycksalighet är så stor i thetta lifwet, att ingen menniskios tunga thet utsäja kan. Salige äro the menniskior, som tig **S**erre för sin stardhet hålla, och af hiertat ester tig wandra. The ther gå genom jämerdalen och giöra ther fällor: Och lärarena warda med mycken wälsignesse prydde. The winna
theis

then ena segren efter then andra,
att man se må, att then rätte Gu-
den är i Zion. **H**Erre Zebaoth, säll
är then menniska, som sig förläter
upprå dig! *Pf* 84: 6, 7, 8, 13.

The Gudfruchtige och trogne haf-
wa så härliga och höga namn i then
helige skrift, att man sig storligen ther-
öfwer förundra måste: The warda
kallade the helige och härlige på
jordene. *Pf*. 16: 3. **H**Errans wälsig-
nade. *Pf*. 115: 15. **H**Errans älskeli-
ge wäner *Pf*. 108: 7. **H**Errans lust,
Gudz trogna barn, them han så
högt achtar och älskar, som en skon-
crona och Konungzlig hatt. *Esa*. 62:
3. Ja, som sin ögnasten. *Zach*. 2: 8.
The kallas Gudz käraste och kal-
lade helige. *Rom*. 1: 7. Gudz uttora-
de helgon och älskelige. *Coll*. 3: 12.
Liusens barn. *Eph* 5: 9. Gudz men-
niskor. *1. Tim*. 6: 11. Thet utwalda
släktet, thet Konungzliga prä-
sterskapet, thet heliga foltet. *1. Pet*.
2: 9. Gudz barn. *1. Joh* 3: 1. **H**Er-
ren wår Gud betygar sielf i sin nåde,
att

att the Gudfruchtige för honom helt
 dyra och härlige äro, att han håller
 them såsom en signetsring på sin
 hand, och såsom ett insegel på sitt
 hierta; at han will leda them med
 sin ögon. *Pf. 32: 8.* och will befalla sin
 nom änglom, att the skola bära
 them på händerna, och på alla thes
 ras wägar them bewara, att the
 icke stöta sin fot på någon sten. *Pf.*
91: 11. Och om en moder kunde för-
 gåta sitt barn; så kan doch **H**Er-
 ren intet förgåta them, på händer-
 na hafwer han uptecknat them. *E-*
sa. 49: 15. **H**Erren will icke öfwer-
 gifwa eller förlåta them. *Hebr. 13: 5.*
 Så att man i kraft af Gudz helige ord i
 sanning kan säja, att intet creatur i werl-
 den är så högt och dyrt achtadt för Gud
 som en Gudfruchtig siäl. Föräldrarna
 älska alt hwad the hafwa, men sina
 barn öfwer alt. **H**Erren wår Gud
 älskar alt hwad som till är, och
 hatar intet af alt thet han hafwer
 gjort. *Pf. 145: 9.* Doch sina barn öfwer
 all ting, och thet äro the Gudfruchtige

ge, the äro Gudz barn, efter HErrans ord, som hans tienare talat hafwa: Allom them, som honom (JEsu, thet sanna liuset) anskade, gaf han macht att blifwa Gudz barn, them som tro i hans namn. *Joh. 1: 12.* Vi äro alle Gudz barn genom JEsu Christi tro. *Gal. 3: 26.* Gud hafwer tagit oss sig sielfwom till barn, genom JEsu Christum, efter sin willjes goda behag. *Eph. 1: 5.* Alltså ifrån begynnelsen hafwer och Gud genom sina tienare, Patriarcherne och Propheterne, och på sidstone genom sina helige Apostlar och Evangelister i alla werldenes ändar låtit utropa, att the som fruchta honom och tro på hans namn, the äro hans käre barn, ingen skall understå sig them antasta. O hwilken högghet och härlighet är thet att wara ett Gudz barn!

O menniska! begynn af thet neddriga och thet som ringa är, så kan tu bättre förstå och fatta, thet högre och diupsinnigare är. Jag will säga; Eftertänck hwad förmån och frihet ett barn

Barn hafwer i sin naturlige faders hus fram för tienaren och fremlingen, så lærer tu thesto bättre med Gudz hielp någorlunda kunna besinna the Gudfruchtigas förmån och lycksalighet in för theras Gud och Fader i himmelen. Ett barn, fast thet ungt och litet är, är en Herre och arfwinge till alla sina faders ågodelar, alt hwad fadren hafwer, hörer hans barn till; Så är thet och med the Gudfruchtige, alt hwad Gud hafwer i himmelen och på jorden, thet är för them, som fruchta Gud, och hörer them egenteligen till. The ogudachtige hafwa fuller mycket, och wäl then största delen af thetta timmeliga goda, men the äro oråttmåti-ge besittiare, röfware och tiufwar för Gud, och att the betiena sig af hans nåde-gåfwor, thet giöra the emot rätt-ten; Thet ringaste creatur the till sitt uppehälle döda, ropar ach och we öfwer them; Jorden wille hellre upsluka än bära och föda them; Hafwet brusar, wädret stormar, himelen up-sätter sig emot them med alla sina o-

wåder och krafter, och hela naturen if-
 rar för sin Skapare, then the med
 sitt slemma wåsende förtörna och för-
 sinåda. Men Gudz barn båra huf-
 wudnyckelen till alla Gudz skatter,
 them tierna och Gudz creatur med frögd
 och lust, anwånda all sin kraft och gäf-
 wor, som the af himmelens Gud fått
 hafwa, till theas bästa, unna them
 godt, frögda sig öfwer them, ålsta, å-
 ra och wyrdra them såsom sin Skapa-
 res kärålsfelige barn: och för the ut-
 walde Gudz barn skull allena förblif-
 wa the ånnu i sin ordning och wårckan-
 de, och intet aldeles undraga och neka
 meniskionen sin tienst: Om Gudz crea-
 tur kunde tala, skulle the utan all twif-
 wel säga till the ogudachtige, som then
 trogne HErrans Prophete Elija för-
 dom sade till then afgudiska Konun-
 gen i Israel Joram: Så sant som
 HERRen Zebaoth lefwer, för
 hwilkom jag står, om jag icke an-
 såge Josaphat Juda Konung (the
 Gudfruchtige och frome Gudz barn)
 jag wille icke anse dig eller achta
 dig.

tig 2. Reg. 3:14. Gudz barn äro pelare, som uppehålla werlden, och alt thet goda the ogudachtige upbåra af Gudz skapade creatur, hafwa the för Gudz barnas skull, som äro rättmätige och laglige ägare och besittiare till alt thet jordiska och timeliga goda, i kraft af thetas barnskap och förenig med Christo genom tron. Men Gudz barnas sällhet stiger ännu högre; The äro ochså ägare till thet andeliga och himmelske goda, till all then härlighet och salighet som i himmelen är, thet på hafwa the Gudz egen hand och signete, thertill hafwa the fullkomlig arfsrätt i Jesu Christi blod, efter Herrens ord: *Uden Helge Anda gifwer war anda witnessbörd, att wi äre Gudz barn; äre wi nu barn, så äre wi och arfwingar, nemliga Gudz arfwingar och Christi medarfwingar. Rom. 8:16 17. Swarsöre the och kallas arfwingar till alla Gudz löften. Hebr. 16:17.* Och then helige Apostelen Paulus tilltalar them sålunda: *Alt är thet edart,*

ware sig Paulus eller Apollo, ware sig Cephass eller werlden, ware sig lifwet eller döden, ware sig thet nu är, eller thet komma skall, alt är thet edärt. *1. Cor. 3: 21, 22.* Then helige Johannes må förthenfull wäl utbrista uti en så ödmjuk förundran öfwer Gudz obegripeliga kärlek och barmhertighet, och hwar och en Christtrogen siäl med honom, och säja: **Mine kärreste! Ser till, hurudana kärlek Fadren hafwer bewist os, att wi kallas Gudz barn! Wi äre nu Gudz barn!** *1. Joh 3: 1, 2.*

The trogne Gudz barn förstå wäl och genom Gudz nåde, hwad härlighet och lycksalighet barnskapet hos Gud med sig förer, the weta nog hwad förmån them af Gud gifwen är, och therföre betiena the sig ochsä af thet samta; Ty the ära och wyrdä wäl then högtlofwade Treenigheten i diupaste ödmjukhet med fruchtan och bäsman som sin H Erre, som thet högsta Majestat, för hwilkens grymhet och wrede ingen kan bestå. Dawid säger: Jag fruchtar mig för
 tig,

tig, så att mitt kött skälfwer, och förskräcker mig för dina rätter. *Pf. 119: 120.* Men the handla och med honom uti en innerlig kärlek, och barnslig förtrostan och tillförsicht som med sin käre Fader, efter som han them uti sitt lif-salige ord och löften sielf wid handen gifwer: **Hierteliga får hafwer jag dig, HERRE min starkhet: HERRE min klippa, min borg, min förlofare, min Gud, min tröst, then jag mig wid håller, min sköld mins salighets horn och mitt beskydd!** *Pf. 18: 2, 3.* Ho kan förtroligare tala med sin wänn, än the trognas fader Abraham talade med sin Gud, för Sodoma och Gomorra? Han sade fuller i diupaste ödmjukhet: Ach si! jag hafwer tagit mig före att tala med HERranom, ändoch jag är skost och aska. Men han torde och säga: Will tu då förgiöra then rättferdige med then ogudachtige? bortt thet ifrå dig, som alla werldenes domare äst. *Gen. 18.* Si! huru förtroget talar thena Gud; wän-

nen med himmelens Gud, åfwen som en frogen wänn plågar påminna sin like, när han uti ifwer och hastighet är sinnad något företaga.

Ho förundrar sig icke högeligen öfwer Patriarchen Jacobs frimodighet, hwilken, då han förnam, att then mannen war Gudz Son, som med honom kämpade, wille han icke släppa honom, ändock han bad honom, utan höll honom fast och sade: Jag släpper dig icke med mindre tu wälsignar mig. *Gen 32:26.* Som wille thenna Gudfruchtige mannen säga: *Nej!* min sötaste Jesu, min enda salighet och glädie! tu får intet så slippa, tu hafwer brottas med mig, och utdrifwit af mig ångest-sweet, therföre måste jag hafwa en wälsignelse; Tu hafwer försträckt mig, tu måste åter uprätta mig och göra mig frimodig: Jag släpper dig intet förr än jag får hwad jag will! Käre! huru kan ett barn någonsin förtroligare, dristigare och tillförläteligare tala med sin naturliga fader, än thetta Gudz barn talade med sin Gud? Ho

Ho gläder sig icke hierteligen öfwer
 then handelen, som tildrog sig emellan
 Gud och Mosen, *Exod. 32.* Då Israels
 barn hade swärligen försett sig emot
 HErren sin Gud med sitt afguderi,
 HErren wille platt förgiöra them;
 men Moses beder för them, att HEr-
 ren wille skona them och täncka på sitt
 förbund: HErren beder Mosen; Lät
 mig, att min wrede förgrymmar
 sig öfwer them, och upsträter them,
 så will jag giöra dig till ett stort
 folck. *v. 10.* Men Moses förhåller
 HErranom så många bewefeliga or-
 saker, att han måste låta sin wrede fa-
 ra, och ångrade thet onda, som han
 hotade giöra sino folck. *v. 14.* Om
 hwilket Dawid sålunda talar: HEr-
 ren sade, att han wille förgiöra
 them, om Mose hans utkorade
 them then plågan icke förtaget ha-
 de, och afwänt hans grymhet,
 att han icke platt skulle förderfwa
 them. *Pf. 106: 23.* Thetta war en barn-
 sig förtröstan och tillförsicht till Gud!
 Swad synes dig tu Jesum = älskande

fiål, wille tu wål mista thenna Histo-
rien, som hårlighetenes och Gudz An-
da för tig uptecknat hafwer, för alt
thet i werlden är: att ett Gudz barn
allena så mycket kan uträtta, och öf-
werwinna then oöfwerwinnerlige!

O menniskia! tag för tig thet gam-
la Testamentets Catechismum, kärnan
och mårgen af then hel. Skrift, Da-
widz Psaltare, läs theruti i Gudz-
fruchtan, tu warder ther i sanning fin-
nandes the Gudfruchtigas samtal med
Gud sin himmelske Fader, så kärlligit,
hierteligit och förtroligit, att tu i en he-
lig förundran lærer stadna, och prisa
then helt lycksalig, som hafwer lärt
så hierteligen tala med sin Gud, och lä-
rer gärna lemna all ting i werlden, att
tu må warda tredie mannen i thetta
wänskaps tal. Tillåter icke tin köbli-
ga swaghet låsa igenom hela Psalta-
ren, så tag allena then Helige Andes
gyllene A. B. C. jag menar then 119
Darwidz Psalm för tig; Skulle then
wara för lång för tig i tin enfaldighet
estertänckia, så se allena på en vers i
then

then dråpeliga Bsalmen, nemligen
 then 94 versen, hwarest ett Gudz barn
 beder; **H**Erre! Jag är tin, hielp
 mig. Här finner tu så ord, o men-
 skia! men ett helt haf fullt med tro och
 andacht. Salomons skepp, som ifrån
 Ophir kommo, woro icke så fulle af
 guld och silfwer, som thesse orden af
 Gudz kärlek! Här hafwer tu 5 ord min
 käraste wänn, förstår tu them, så haf-
 wer tu gjort ett märckeligt framsteg uti
 tin Gudz kunskap, och bör anses för en
 lård mann, om tu theras kraft och söt-
 ma smakar i titt hierta. Tu bedröf-
 wade och ångslige, kom hit, här hafwer
 tu en socker = kula, lägg then i tin mun;
 här hafwer tu en drufwa af lissens trä,
 pråssa saften theraf och drick för titt
 utmattade hierta; här hafwer tu en
tinctur, som i *Jesu siäle-apothec præ-*
parerad och tillredd är, bruka theraf
 dageligen i Gudzfruchtan, så skall tu
 icke se döden till ewig tid! Men then
 är wäl förwarad, att sötman och kraf-
 ten icke fåsångt skall borttspillas, kom
 therföre min kärre wänn, så will jag i

Jesu namn hielpa dig, öpna then;
 Jag will säga: En outhärlig kraft och
 tröst för ett bedröfwadt hierta finnes i
 rhesse få orden, thet ingen wet, utan
 then thet uti bedröfwelsens tid känner
 och förnimmer, och på thet tu, o meniskia!
 thesto bättre skall få tillfälle till att öf-
 wermåga then dig till hiertans tröst i
 all bedröfwelse, så begyn̄ estertänckia,
 huru thet går till här i werlden i thet
 allmänna lefwernet; att besittandet
 och herrewäldet öfwer någon ting för-
 plichtar Herren och ägaren, att han
 måste låta sig wårda om thet han ä-
 ger, thet samma beskydda, försörja
 och uppehålla. Till exempel: om tu
 hafwer en hund, så gifwer tu honom
 äta, kastar ett stycke bröd för honom,
 och låter honom icke swälta ihjäl, så
 länge tu hafwer något sielf, tu lider
 icke gärna, att en fremmande slår ho-
 nom och handlar illa med honom, och
 huru ofta händer thet, att än och the
 bästa wänner warda owänner, ther-
 före, att then ena stöter then andras
 hund. Om tu hafwer en hustru, som
 kan

Kan säga: Jag är tin hustru; Ett barn,
 som säger: Jag är ditt barn, huru be-
 kymrar du mig, att the måge försörjde
 warda? du låter them icke swälta eller
 frysa, så länge du något medel wet till
 att förskaffa: Du kan intet lida, att
 någon skymfar och bedröfwar them,
 och hwilken som understår sig thet, han
 hafwer med dig att giöra. Hafwer
 du en trogen tienare och tienstepiga, så
 ser du noga till, att the intet lida nå-
 gon nöd, du tager intet flere i ditt hus,
 än du kan försörja, du tager mycket il-
 la npp, om andra them förolämpa
 willja. När du thetta wäl öfwerwå-
 gat hafwer i ditt hierta, så kan du se
 hwad Gud; Mannens mening är, och
 hwilken starck, oryggelig och genom-
 trängande orsak till hielp och bönhö-
 relse i thesse så orden ligger förborgad:
 Jag är tin, hielp mig. Dawid gri-
 per här liksom fatt om Gud; hierta, i
 thet stadiga upsat, att han icke skall släp-
 pa thet alt in till döden, förr än wår
 HErre hielper honom; och will så myc-
 ket säga: Ach HErre, HErre, min
 Gud!

Gud! Jag är en ålendig, öfvergifwen och högtplågad man, jag lefwer i mångahanda nöd och farlighet, min fader och moder öfvergifwa mig, mine wänner och fränder kånna mig intet, mina fiender försmåda, förfölja, bespotta mig illa; the rådslå med hwar annan om mig, och achta taga mig lifwet bortt, alla theras tanckar äro, att the må giöra mig ondt, the hålla tillhoppa och wachta, och taga wara uppå mina hålor, huru the mina siäl gripa måge; Så att jag en fattig och ålendig menniska, måste lefwa i öknar och ödemarcken, giöma mig som ett willdiur i klyfter och bergz=refwor! Men jag beder HErre till dig, efter tu äst nådelig, Gud efter tina stora godhet, hör mig med tine trofaste hielp! Jag ropar till dig, att tu Gud wille höra mig, bög tina öron till mig och hör mitt tal; Tala tu i mine sak och se tu uppå hwad rätt är, skaffa mig rätt, ty jag är oskyldig. Låt dig doch wårda om mig, achta uppå mig, öfvergif mig icke, fräls mig utu all min nöd, hielp mig

ifrå

ifrå mina hatare, som mig förmåchti-
 ge äro. Gjør ett tecken med mig, att
 mig wål går, att the set, som mig ha-
 ta och skämma sig, att tu HErre med
 mig står, och tröstar mig. Ach
 HErre! låt mig icke undertrampad
 warda af the stälta, och the ogudach-
 tigas hand omstörte mig icke. Fråls
 dock mina siäl ifrå theas buller, tig
 icke HErre, war icke långt bortta ifrå
 mig, ty jag är tin: Jag hörer tig till:
 Jag är titt creatur, tin egendom, tin
 tienare, titt barn, tu äst min Fader,
 min Konung, min HErre, min Her-
 de, therföre gifwer jag mig aldeles uti
 titt faderlige behag, jag förlåter mig
 aldeles på tig, jag will intet weta af
 någon annan Gud, hielpare och fräl-
 sare; Jag hafwer ställt alt mitt hopp
 och min förtröstan på tig, jag hwilar
 i tin nåde, therföre kan tu intet annat
 än tu måste hielpa mig! Min Gud!
 tu hafwer lofwat uti titt ord, att tu icke
 will öfwergifwa them, som tig för sin
 tröst hålla; Skall jag wara then en-
 daste, som går ohulpen ifrå tig? Tu
 äst

åst ju the fattigas beskärmt, ett beskärmt i nödene, therföre hoppas till dig the som titt namn kända, ty tu förlåter icke them, som sökia dig H Erre. Ach H Erre! låt thet tackias dig, att tu undsätter mig, Skynda dig till att hielpa mig. Ach! käre Fader! hielp mig, bewis tina underliga godhet, wänd dig till mig och war mig nådelig, såsom tu plågar giöra them, som titt namn ålska! O hwilken söt och liuflig saft flyter af thenna drufwa, kom hit och drick, låska dig tu bedröfwade, tu skall märckeligen förniina, huru lifs-andarne i titt hjer-ta blifwa styrckte och wedergweckte.

Ja! tu må säkert inbilla dig, o meniska! att Dawidz Psaltare är för hwar och en christtrogen siäl, som något framsteg gjort hafwer i korssens schola, en ådel lustgård, ett Gudz paradis, hwaruti the dageuigen med hiertans lust och förnøjelse spazera och tiden förnöta. (*Davidica certè is saltem intelligit, Davidica qui patitur. Amprof*) Then 119 Dawidz Psalm är lifzens trä. O huru mången bedröfwad och anfåchtad

tab

tad siäl är af theß lüflige skugga och lif = salige frucht bleswen wederaueckt och förfriskad!

Ufwen som i förra tider, så förtroget, dristigt och frimodeliga handla ännu i dag Gudz barn med sin Gud, klaga för honom sin nöd, utgiuta sitt hierta för honom, och uti all ting förhålla sig som fromma barn emot sin älskelige fader. O huru önskeligit wore thet få höra Gudz barn tala med sin Gud i himelen, hwilken kärlek, andacht, frimodighet och iswer skulle man tå få höra! Mången meniskia åstundar se the bres, som förtrogne wäner skrifwa till hwar annan, och höra thetas tal; men sige tu, o menniska se the kärlekz bres och höra thet tal, som brudgummen *Jesus* och en Christrogen siäl wärla sig emellan, så skulle thet sannerliga icke gå dig annorlunda, än thet gick *Witus Dietrich*, tå han hörde Gudz Männen *Lutherum* giöra sin bön till Gud: Jag hade, säger han, en gång then lyc / kan, och hörde *Luthern* bedia. O ewige Gud, hwilken ande och tro är uti hans

hans

hans ord! Han beder så andäktigt, som en then ther talar med Gud, och med sådan tro och tillförsicht, som en then ther talar med sin fader. När jag hörde honom så wänligen och andäktigt tala med Gud, uti en så stadig och wiss försäkran, och tillförsicht, att thet måste ske, hwad han begärade.

När någon nöd och wederwärdighet påkommer ett Gudz barn, så flyr thet straxt till sin himmelske Faders sköte, fattar honom om halsen och säger: Ach min Fader, min kärlek=rike, gode, barmhertige Fader, tu allena wet och känner min nöd! Tu äst then alzmächtige Konungen, all ting stå i tine macht, och tin willja kan ingen emotstå, när tu then bedröfwade hielpa will. Tu hafwer giort himmel och jord, och alt thet theruti är. Tu äst allas HErre, och ingen kan stå tig emot! Ach min Fader, bög nu tin öron till mig, jag will i förtrolighet med dig tala, jag will uppenbara för dig mins hiertans åligande i hemlighet, att diefwulen och werlden intet höra thet, ty the torde
 eljest

eljest begabba mig therföre! Tu äst ju
 min Fader, och jag tör med all rätt så
 falla tig, ty tu hafwer skapat mig! Tu
 hafwer gifwit mig thenna munnen, som
 till tig ropar, thesse ögon, som falla
 tårar till tig, thesse händer, som jag
 till tig uplyfter, thetta hiertat, som till
 mig suckar! Tu hafwer theßutan upta-
 git mig till titt barn i Jesu Christo,
 och uti thet helige dopet förbundet mig
 till en faderlig kärlek och trofasthet. Tin
 Helige Anda gifwer mig witnessbörd
 i mitt hierta om mitt barnskap, och be-
 faller mig ropa: Abba Färe Fader!
 Min Fader, hielp mig nu, öfwer gif mig
 icke min Gud! Jag hafwer ingen an-
 nan hielpare utan tig allena, och nöden
 är förhanden. Min HErre, säg till
 mina siäl: Jag är tin hielp! Hwars
 skall jag eljest taga wägen med min
 nåd? Hwars skall jag wända mig, u-
 tan till mig min käraste Fader? Tu må-
 ste hielpa mig, jag släpper mig intet, tu
 må ställa mig huru du will, handla med
 mig huru du behagar. Tu är och blif-
 wer ändoch min Fader, jag är titt barn,

jag wet tu kommer mig ihog! weder-
 gweck mig för ditt namn skull, för mi-
 na själ utu nödene för dina rättferdig-
 het skull, att jag öfwer dina hielp glad
 wara må! När ett Gudz barn salun-
 da begynner bedia och ropa i himme-
 len, strax bewekes Gudz faderliga hier-
 ta, att han säger: Fruchta dig intet,
 jag hielper dig. *Esa* 41: 13. Fruchta
 dig intet, ty jag hafwer förlofat
 dig, jag hafwer kallat dig wid ditt
 namn, tu äst min. *Esa*. 43: 1. Trätz
 alla dieflar, att the tå thet minsta här
 på wårt hufwud röra skole. Dock be-
 höfwes intet altid så många ord, wår
 Fader är allwetande! som ochså för-
 står wår hiertans längtan: För dig
 är alt mitt begär, och min suckan är
 dig intet fördold, säger Dawid. *Pf*.
 38: 9. Ett enda Abba fader, en enda
 suckan i trone öfwer wårt ålende är
 kraftig nog till att beweka Gudz hier-
 ta. Ja om tu intet mera kan än al-
 lena wisa tin Gud ditt ålende, så är thet
 alt nog till att intaga Gudz faderliga
 hierta, att han måste förbarma sig.

O huru lyckelig är then, som fruchtar
Gud!

Fördröger vår HERRE något med
hielp och bönhörelse, och ställer sig, som
wille han intet achta sina barns bön,
o huru ropa och skria the, huru sucka
och ångslas the, huru bulka och klapp-
pa the så, ja, slå alarm på himmelens
dör, the willja in och taga fatt på Guds
nådige hand och fäderliga hierta, att
han måste hålla hwad han hafwer lof-
wat: Ach HERRE, hwit råder tu så
långt ifrån, och fördölljer dig i nö-
denes tid? Ach HERRE, huru län-
ge will tu så platt förgåta mig?
huru länge fördölljer tu titt ans-
sichte för mig? huru länge skall
jag ropa i mine siäl och ångslas i
mitt hierta dageliga? huru länge
skall min owän förhäfwa sig öf-
wer mig? Stoda dock, och hör
mig, HERRE min Gud! Jag ropar
till dig HERRE, och min bön kom-
mer bittida för dig, hwi förkastar
tu HERRE mina siäl? och förskys

ler titt ansichte för mig? will tu
 nu ingen nåd mer bewisa? Ar thet
 nu aldeles ute med tin godhet, och
 hafwer tillsäjelsen en ända? Haf-
 wer tu nu förgätit att wara nåde-
 lig, tillyckt tina barmhertighet för
 wrede skull? Ach **HERR!** hör mi-
 na röst, när jag ropar, war mig
 nådelig och hör mig. Mitt hjer-
 ta håller tig titt ord före: I sko-
 len sökia mitt ansichte; Thersöre
 söker jag och **HERR!** titt ansichte:
 Fördöl icke titt ansichte för mig,
 och borttdrif icke tin tienare (tie-
 narinna) i wredene, ty tu äst min
 hielp! Jag förtrostar, **HERR!**
 uppå dig, låt mig aldrig på skam
 komma. Fråls mig genom rätt-
 ferdighet och hielp mig ut, bög tin
 öron till mig och hielp mig. War
 mig en starkt tröst, tit jag alltid
 fly må, tu som lofwat hafwer
 att hielp: mig. *Psalms. 13.* Som
 wille en christtrogen siäl så mycket
 säja: **HERR!** min **GUD!** tu tager
 wäl icke illa upp, att jag så oförskämt
 bul

bultar på, ty tu hafwer ju sielf budit
 mig. Tu tager icke till misttycko min
 käre Fader! att jag är så dristig, ty ge-
 nom titt ord och tin nåde hafwer tu
 gjort mig dristig. Allt hwad jag gör,
 thet gör jag på titt ord och tin befäl-
 ning! Tu wäst wäl min käre Fader;
Omne promissum cadit in debitum,
 tu hafwer lofwat, när jag i min nöd
 till tig ropandes warder, så will tu hiel-
 pa mig; Therpå förläter jag mig, och
 förser mig iatet annat, än att tu mig
 med thet snaraste hielper! **H**Erre, tu
 som allena wär Konung åst, hielp mig
 ålenda! Tåncf uppå mig **H**Erre, tu
 alla gudars och härskapz Konung! und-
 sätt mig genom tina hand och hielp mig
 tin tienare (tienariña) then ingen an-
 nor hielp hafwer, utan tig **H**Erre al-
 lena! Ach **H**Erre hör! ach **H**Erre
 war miskundsam! ach **H**Erre ach-
 ta uppå och gör thet! fördrög ic-
 ke, för tin egen skuld, min Gud.
Dan. 9:17. Nu kan then nådige Guden
 intet annat, än han måste höra sina barn
 och hielpa them, som så innerliga ropa:

Thet är omöjeligit, ja then omöjeligaste ting i werlden, att all barmhertighetenes Fader skulle låta sina barn ropa förgåfwes. Ach ney! hör HERRANS ord; Mitt hierta brister mig (som wore thet i tusende stycken sönderslagit) att jag måste förbarma mig öfwer Ephraim (öfwer hwar och en Gudfruchtig siäl) Jer. 31: 20. Wi hafwom the på oräknelige exempel i Gudz heliga ord, att wår HERRE aldrig hafwer låtit sina barn bedia så fångt. Ser uppå the gamlas exempel, och märcker them, hwilken är någon tid på skam kommen, som uppå HERREN förhoppat hafwer? Hwilken är någon tid förlåten, som i Gudzfruchtan blifwit hafwer? Eller hwilken är någon tid af honom försmådd, som honom åkallat hafwer? Ty HERREN är nådelig och barmhertig, och förlåter syndern, och hielper i nöd. Syr. 2: 11, 12, 13. HERREN är hart när them, som ett förbråkadt hierta hafwa, och hielper them, som ett bedröfwadt mod hafwa Ps. 34: 19.

The som uppå honom se, the war-
 da uplyste, och the ras ansichte
 warder icke till skam. Då then å-
 lende ropade, hörde honom **H**Er-
 ren, och halp honom utu all hans
 nöd v. 6:7.

Huru mången Christtrogen siäl hör-
 rer man i thenna dag med hiertans glä-
 die säga: Jag föll på mina knän och bad
 min Gud så innerligen, att han wille
 hielpa mig, Gud hafwer och hulpt mig!
 Uti thesse dagar berättade för mig ett
 fattigt Gudz barn, att han then och
 then dagen gick i Kyrckian, föll neder
 på sina knän och bad Gud wille tän-
 kta på honom, ty, sade han, jag war
 så fattig, att jag alzintet hade hielpa
 mig med, och wiste intet hwad jag skulle
 gripa till; När jag stod up af min bön,
 sade han, så stod then och then och wän-
 tade på mig, och hade en hel famn full
 af Gudz hielp och nåde, then han mig
 på Gudz wagnar lefwerera skulle: Gud
 wet huru glad jag blef! Lofwad ware
 Gud, som sina barn i nödene hielper
 och frälsar!

tiga menniskan med tårar. Mig kom strax i sinnet then hiertans tröst, som ängelen Gabriel gifwer then dyre HErrans Prophete Daniel uti *Dan.* 9: 21. Att rätt så han talade i sine bön, kom ängelen Gabriel fram ifrå HErranom, underwiste honom och sade: **L**ä tu begynte at bedia, gif befällningen ut om hielp och föröfning. *v.* 23. Och nu ser tu bedröfwade hierta, att HErrans ord är sant, som han talat hafwer och sagt: **T**het skall ske, att förr än the ropa, will jag swara, medan the ännu tala, will jag höra. *Esa.* 65: 24.

Äldrig låter Gud sina barn gå ohjelpne ifrån sig, utan hörer alltid the ras bön och hielper them, om icke efter the ras willje, dock alltid efter sin faderliga willja och till the ras bästa. En ting kunnå the snart wänta af sin Gud i the ras bön, antingen thet the bedia om, eller och annat i theß ställe, som wår wälsignade Gud och Fader wet them tienligare och nyttigare wara; ty wi wetom ofta intet hwad wi bediom. Of-
 ta

ta bediom wi om en ting, singe wi thet, så skulle thet wara ofz högst skadeligit. Skulle Gud gifwa sina barn alt thet the bedia om, så hade mången länge sedan budit sig helfwetet till, thet sielfwa utgången hafwer bekräftat. Gud gifwer ofta i sin wrede, thet han nekar i sin nåde.

När tu går in uti tin kammar, tu Gudfruchtige siäl till att bedia, så behöfwer tu intet fruchta, att tu intet finner tin Gud, eller att thet intet faller honom lågligit till att höra tig; Och fåra siäl tänck intet thetta! utan kom när tu will, sannerliga tu skall få *audience*. Gud står beredd till att höra tig och *resolvera* på tin *supplique*, then tu med hiertans ödmjukhet i trone för honom inlägger; Och ju oftare tu kommer, ju heller ser tin Gud thet! Jag löper honom öfwer mången gång, och nåppeligen hafwer han affärdat mig, förr än jag klappar på igen, och will wara hulpen, och min himmelske Fader blifwer intet wred therföre, utan gifwer mig altid en nådig *resolution!*

tion! Thetta klappandet och öfwerlöspandet hafwer han gärna! Titt tal, o tu Gud; barn, är honom helt angenämt! Besu icke, att när tu hafwer gjort tin bön till Gud, så äst tu i titt hierta helt glad och frimodig, hwad är thet annat än himmelens Gud ingiuter en droppa af sin söta kärlek och godhet theruti, som hiertat förfriskar och wedergwecker? Thetta bekräftar then Gudfruchtige Dawid af egen förfarenhet, så han så trösteligen talar: **H**Erre, när jag ropar, förmärcker jag, att tu min Gud äst! *Pf 56:10.*

Undertiden äro Gud; barn af bedröfwelse och sorg så betagne, att the intet weta hwart the sig wända skole. Hierat är så beklämt, att the icke orka tala, intet sucka, ja ofta, att the icke en gång kunna tänckia på Gud i himmelen, utan löpa af och ann, ångslas och ansåchtas, och förse sig intet annat än döden. Men **H**Erren hafwer intet öfwergiswit them, utan hafwer så then största omwårdnad om them, att them intet ondt skall wederfaras i **J**esus följert

följjer efter them med sitt trofasta hjer-
 ta, med sin hanung-söta munn och
 mächtige hand, och ropar på them, sä-
 jandes: **S**wart will tu dock hån
 mitt fåra hierta? Swart will tu
 taga wägen, medan tu så hastar,
 tu bedröfwade siäl? Si, jag är med
 dig! Jag följjer dig, jag will icke öf-
 wergifwa dig, eller förlåta dig! Hwad
 är thet, som tu ängslas öfwer? Hwi
 suckar tu? hwad gråter tu? hwi ästu
 så dedröfwad? öppna man ditt hierta,
 si, här är mitt sköte, här är mitt tro-
 fasta hierta, theruti ingen falskhet är!
 tu wet ju wäl, att tu är mitt fåra barn,
 thet är ju intet then första gången,
 att tu min kärlek och trofasthet förnumit
 hafwer. Will tu bedia, jag will gär-
 na höra dig, will tu uppenbara för mig
 din nöd i löndom, jag will böja min ö-
 ron till dig. Jag wet wäl hwad dig
 felas, dock wille jag gärna höra thet
 af din munn, att tu ther med kan wisa
 thet förtroende tu till mig hafwer, och
 förnimma, att jag är din wänn. Här
 begynner thet bedröfwade hiertat få
 lust,

luft, ser sig omkring i andanom, och
 säger: Ach thetta är mins wäns röst,
 som ropar, min återlösares! Ach H Er-
 re Jesu, min Jesu, min hierrans JE-
 su, min tröst, min glädie! huru länge
 will tu mig så alstinges fördöllja? hielp
 mig! Jag är så wannächtig, att jag
 icke kan tala, och min siäl will sig in-
 tet trösta låta. Ach H Erre! nåd! nåd
 för en arm syndare! tröst! tröst för en
 bedröfwad siäl! Här på swarar JE-
 sus; Swad är thet, att tu så bedröf-
 was och ångslas, min käre siäl? Westu
 icke, att then som will föllja mig, han
 måste bära korsset? Westu icke, att jag
 menar thet hierteliga wäl med dig, och
 förstår bättre hwad dig till saligheten
 tienligt är, än som tu? Westu icke,
 att them som hafwa mig kår, skola all
 ting tienna till thet bästa? Fruchta dig
 intet: Jag skall icke låta dig wara fa-
 derlös. Jag hafwer uti ett litet ö-
 gnabledt öfwer gifwit dig, men med
 stor barmhertighet will jag för-
 samla dig. Jag hafwer uti wre-
 denes ögnabledt som snarast göme
 bortt

bortt mitt ansichte för tig, men med ewiga nåd will jag förbarma mig öfwer dig. Bergen skola wäl wita och högarna falla, men min nåd skall icke wita ifrå dig, och mins frids förbund skall icke förfalla, säger Herren tin förbarmare. Esa. 54: 7, 8, 10. I werldene hafwer tu twång, men war wid en god tröst, jag hafwer öfwerwunnit werldena Job. 16: 33. När then bedröfwade själen thetta hörer, o huru glad, lustig och frimodig blifwer hon! O ewige Gud! huru jubilerar och triumpherar hiertat i theß lif. Then trogna själen frögdar sig för godt mod skull, och säger: Jag sötte om nattena i mina lång then min siäl får hade, jag sötte, men jag fann honom intet. Jag will stå upp och gå omkring staden på gator och gränder, och söka then min siäl får hafwer, jag sötte, men jag fann honom intet. Mig suno wächtarena, som fring om staden gå: hafwen i icke sett then min siäl får hafwer? Då jag
 kom

Kom litet fram om them, så fann jag then min själ får hafwer: Jag håller honom, och will icke öfwer-
 gifwa honom, till thes jag hafwer honom in uti mins moders hus, uti mins moders famnar. *Cant. 3:1, 2, 3, 4.* Min wån är mig ett knippe af mirrham, thet emellan min bröst hänger. Min wån är mig en drufwa Copher uti the wingårdar i *En Gedi. cap. 1:13, 14.* Han hafwer mig in uti winkällaren, och kärleken är hans baner öfwer mig. Han wedergwecker mig med blomster och upfriskar mig med äpple, ty jag är krank af ålskog. Hans wånstra hand ligger under mitt hufwud, och hans högra hand omfamnar mig. *c. 2:4, 5, 6.* Min wån är min och han håller sig öf till mig. *c. 7:10.* Herren hörer, när jag åkallar honom. Och, huru skall jag wedergålla Herren om alla hans wålgjerningar, som han mig gör! Jag will lofwa Herren i allan tid, hans lof skall allestädes wara i minomt mun, min själ skall be-

berömma sig af HErranom, att the
 ålende skola höra thet och glädia sig.
 Priser med mig HErran, och låter of
 med hwar annan uphöja hans namn,
 ty så jag sökte HErran, swarade han
 mig, och frälste mig utu all min fruch-
 tan. Uti ångest åkallade jag HErran,
 och HErran bönhörde mig och tröstade
 mig. Thet är mig liuft, att HErran
 hör min röst och min bön; att han
 böjer sina öron till mig, therföre will
 jag åkalla honom i alla mina lifsdag-
 gar. Jag frögdar mig HERRen,
 och är glad öfwer tina godhet, att
 du anser mitt ålende, och känner
 min själ i nödene Ps. 31: 8. HErran
 är min stærckhet och loffång och är min
 salighet! Han är min Gud, jag will
 åra honom, han är min faders Gud,
 och jag will uphöja honom. Lofwad
 ware Gud, then min bön icke förka-
 star, eller wänder sin godhet ifrå mig!
 Ja, glädien är så stor, hugswalelsen så
 osäjelig, thermed JESUS sitt bedröf-
 wade barn hugswalar, att för 1000
 werlder med alt thet thet uti år, will
 then

then trogna själen icke borttbyta på en
 liten stund thenna sötaste och aldra-
 liufligaste förnöjelsen. Hon talar med
 sin Gud så förtroget, så hierteligen, så
 liufligen, så käriligen: Ach tu gode, få-
 re, nådige fromme, trofaste, barmher-
 tige Fader! min aldrasötaste, aldra-
 mildaste, aldrabäste Jesu! hwad skall
 jag dock gifwa dig för all tin kärlek och
 trofasthet? huru skall jag nog kunna
 älska och lofwa dig? Tu äst wård, att
 man dig med 1000 gånger 1000 hiertan
 älskade, och tu hafwer allena gifwit
 ett, som thertill så litet, ringa och barn-
 ligt är. Ach, att jag allena dig med
 alla människors sinnen och förmå-
 go tienna kunne! Ach att min mun al-
 drig öpnade sig utan titt lof, att min
 ögon aldrig rörde sig, utan dig till ä-
 ra! ja att min puls och hierta idel har-
 por och psaltare=spel wore, titt lof och
 pris att upspela och förkunna! Hwad
 hafwer tu dock sett på mig arma mat-
 kesäck, att tu dig om mig så hierteligen
 wårda låter? Hwad hafwer bewekt
 dig, tu Gudz Son, att wända tin kär-
 lek

lek till ett så fattigt barn, som jag är? jag
 lofwar dig, jag prisar dig, jag åkallar dig,
 jag ålskar dig, jag kysser dig, jag omfam-
 nar dig, min aldrakärafaste, aldrabeha-
 gligaste, aldrawänligaste HERRE JES-
 su, tu mitt hiertas endaste skatt och tröst!
 Här tycker them, så många ord the ta-
 la, så många gånger kysa the HERrans
 JESU munn, händer och fötter; hier-
 tat brinner, tårarna flyta! Af en så-
 dan glädie äro the betagne, att the in-
 tet weta, om the ännu äro i werlden:
 The weta intet, om här ännu någon
 synd, nöd, död, dieswul eller helfwete
 är att befara, the äro så förliebte och
 intagne i JESU kärlek, att the alt an-
 nat förgåtit hafwa. Ohwilken önske-
 lig ånde och utgång på en liten anfächt-
 ning och frestelse! Alt thetta goda fö-
 rer Gud; barnskap med sig; Så säll
 och lycksalig är then, som af hiertat
 fructar Gud!

Förstår tu thetta, o menniska? Gud
 gifwe, att jag icke skulle wara för män-
 gom såsom then ett fremmande tungö-
 mål talar, thet the intet förstå! Gud;

barn förstå thetta förut, och tillstå gärna, att en enda suckan, som en Jesum-älskande siäl till himmelen upfänder, mera kärlek, lif, kraft, frimodighet, tröst och hugswalelse med sig förer, än någon människas tunga utsäja kan: Så att om the Gudfruchtige och trogne icke hade annat att hugna och beröma sig af, än thetta, att the äro Gudz barn, hwad kunne the mera begära? Thet är mer än himel och jord med alt thet ther uti är? men the sittja och i stor dignité och wärdighet, the äro Konungar och Präster. Apoc. 5: 10. Ach, HErre min Gud! thet hafwer icke tyckt dig wara nog, att tu hafwer gifwit oss barns rätt i ditt hus, utan tu hafwer och gifwit oss stor macht och herrewälde: Är thet menniskiorätt HErre, HErre?

Then högsta spejzen på then jordiska sällheten är ett Konungsligt wälde; uti thenna eminentz och höghet sittja alla the Gudfruchtige. The äro Konungar för Gud, och regera intet allena öfwer sig sielfwa och sina inwärtas och

ut-

utwärtens sinnen och *adfecter*, att alla
 theras begiärelser och själs krafter äro
 them hörsame och underdånige, mycket
 bättre än någon Konungz undersätare
 sinom Konung; utan ock öfwer werl-
 den, öfwer synden, döden, diefwulen
 och helfwete; I Jesu blodz kraft haf-
 wa the att biuda och befälla öfwer helf-
 wetes andar, och kunna tråda them un-
 der sina fötter, dieselarne försträckas för
 them, och helfwetet båsvar, när the
 begynna att bedia; The helige änglar
 äro theras drabanter, theras lif-*guar-*
de, theras trogne männ och tjänare,
 som them upwachta och förundra sig
 högeligen öfwer then högheit, som the
 i Gudz nåde och Jesu Christi rättfer-
 dighet genom tron undfått hafwa. Al-
 le Gudz creatur tjena them med lust,
 och lika som wyrdas Gudz beläte, som
 dag från dag uti them förnyas och up-
 rättas.

The äro Präster. Prästeståndet är
 ett hederligt stånd, säger mången men-
 niskia. Nu Gudi lof, thet är wäl! Uti
 thetta stånd sitta alla Gudfruchtige,

Jesus har med sitt blod gjort them till
 Präster för Gudi. The gå i heligo pryd-
 ning, the hafwa dageligen beställa med
 Gud, och gå in i heligdomen, ja, thet
 aldrabelgaste intet en gång om året,
 utan alla dagar, ja, alla stunder, in-
 tet genom bocka = blod, eller kalfwa =
 blod, utan genom **J**esu Gudz Sons
 blod, intet med jordiskt rökwärck, u-
 tan med sina helige suckningar och an-
 dächtige böner, hwaraf wår **H**erre
 lucht ar en söt lucht. Och alltid äro the
 wälkomne, antingen the komma om
 middagen eller om aftonen, om mid-
 natts tid, i hönsegården eller om mor-
 gonen, the behöfwa intet stå utanföre,
 till thes någon them anmält och släp-
 per them in, ty **J**esus hafwer lefwe-
 rerat them nyckelen till himmelens döör
 och till alla Gudz skatter, att the künna
 gå lika in för then himmelska Konun-
 gens ansichte, och föredraga sin och si-
 na med = bröders och med = systrars nöd
 och åliggiande; **J**esus hafwer sielf
 lofwat them såsom himmelske camar =
 herrar ett fritt tillträde till Gud, så ofta
 them

them lyster, och försäkrat them, att the med största wälwillighet och benägenhet skola blifwa emottagne. *Matth. 7.* Förthensfull så ofta någon bedröfwelse och bekymmer them påkommer, att thet så sällsamt och wanartigt i werlden tillgår, så gå the straxt in uti Gudz heligdom till att slå bekymret bortt af hufwudet, och när the ther hafwa sett sig om efter önskan, gå the fram till nådestolen, sättia sig ther neder och hwi-la så sött i Jesu armar; Jag will sä-ja, the taga för sig Gudz heliga ord, betrakta thet i sitt hierta, med en in-nerlig bön befalla sig Gudi, och äre så aldeles tryggge och förnögde i Gudz och Jesu nåde! The Gudfruchtige äro Gudz tempel och boning och Gudz Ande bor i them; Gudz tempel är he-ligt. Hwad hårlighet och höghet i werl- den swarar här emot?

Gudz barn sittia utien ära, höghet och *dignité*, som icke hafwer sin like, then många Kaysare och Konungar på jordene hierteligen åstundat hafwa, och all sin werldsliga höghet och hårlighet

achtat för platt intet: *Theodosius* then yngre, Romerska Kejsaren plågade så- ja, att han hölt sin Christendom fast högre än sitt Kejsare-döme. *Carolus* Konung i Stora Britanien sade: Jag påminner mig oftare, att jag är en Christi- sten, än att jag en Konung är, ty det kan trösta mig i dödz-nöden, thetta in- tet. Ja, Historierna witna om Kej- ser *Carl V*, att han ofta innesslöt sig och gjorde sig skuf, på thet han måtte haf- wa tillfälle tala med sin Gud; att han i sin lifztid mera talade med sin Gud, än med menniskior! Han såg på all ting, fann ingen ibland them alla, som kunde tilfridz ställa eller förnöja hans siäl, utan Gud allena; Slutade ther- före med thesse orden: Min sötaste **HERRE** *Jesus*, blif uti mig, att jag uti dig blifwa må! O huru säll och lycksalig fram för alla menniskior på jordene är then, som fruchtar Gud.

Thet synes wäl hafwa ett stort och prächtig anseende med sig: Wi N. med Gudz nåde Kejsare, Konung, För- ste &c. Men thet är fåfängeligit och gif-
wer

mer aldeles ingen förmon och fördel i
 then saliga ewigheten, thet är ett ljud
 och klang i wäddret, *titulus sine re.*
 Men hör till hwad beständigt och oför-
 gångeligt är. Jag N. med Gudz nå-
 de, ett Gudz barn, en Jesu Christi bro-
 der, en Konung och Präst för Gudi,
 ett then Helige Andes tempel, en arf-
 winge till himelen och then ewiga sa-
 ligheten. Si, thet är en *titul*, som kraft
 och eftertryck med sig hafwer, och till-
 komer hwar och en christtrogen siäl.
 Jordiska Konungars Majestät är för-
 anderlig, Gudz barnas Majestät är e-
 wig. Jordiska Konungars Majestät är
 mycken sorg, bekymmer, ångslan och far-
 lighet underkastad, Gudz barnas Ma-
 jestät är upfild med rättferdighet, frid
 och frögd i then Helige Ande. Jor-
 diska Konungars Majestät synes stort,
 och är doch litet, Gudz Barnas Ma-
 jestät är större än himel och jord. Jor-
 diska Konungars Majestät gör döden
 en ånda på, Gudz barnas Majestät of-
 werwinner syndene, döden, diefwulen
 och helfwetit, och blifwer i ewighet! u-

tan all twifwel ; Then aldraghögsta wärdighet och största lycksalighet, som en menniska någonsin i tiden, och ewigheten önska kan, är, att wara en christen, ett Gudz barn, thet inefattar mera uti sig än något menisfligit förstånd begripa och något hierta i thetta lifwet fatta kan. Then all härlighet och salighet på en gång nämna will, han nämne Gudz barnskap. En Gudfruchtig meniskia är en hög person, och the trognas härlighet hafwer icke sin like i werlden, the äre the ädlaste och dyraste siälur ibland meniskiorna, förstlingen af Gudz creatur, änglarnas frögd, dieselarnas förskräckelse, himmelens pelare, Konungar och Präster för Gudi, Gudz arfwingar och Jesu Christi med-arfwingar, hwad kan härligare och högre wara? Ho är så lycksalig som then thet fruchtur Gud!

Tu werldsligt sinnade hierta, jag beder dig, le intet thet åt, at jag så mycket här om talar, ty tu wetst intet hwad thet är, som säjes, tu förstår intet thena Härligheten. Lär först förstå Gudz barn-

nas

nas Majestät och höghet! Swad är thet, att en blind dömer om färgornas kostbarhet, en döf talar om harpolekarenas ljuflighet? Thet är swårt bejaka eller neka thet, som man ännu aldrig hafwer erfärit och försökt. Tu ser ju, o meniskia! huru högt thet i werlden anses, att wara en Konungzlig Prins, att hafwa en Kongelig Råd, en Adelsman, en rik, mächtig man till Fader. Tu hörer huru snart och mycket förnåmans barn weta betiena sig af theras föräldrars höghet, wärdighet, macht, rikedom, adel och dylikt i werlden, thet heter straxt: Swad är then ther för en? Min fader är en sådan man, af then förmågo, i thet stånd, han kan wäl förswara mig, Skulle jag gifwa then och then något efter? O meniskia! meniskia lär här utaf estertäncka Gudz barnas höghet och salighet. Tu west huru stort och högt ansende Konungarna på jordene hafwa, och thet icke obilligen, ty the äro Gudar. Ps. 82:6. O meniskia! alla Gudz barn äro Konungar, ther till äro the smorde med Jesu Gudz

Sons blod, theras döpelses dag är the-
 ras krönings dag, the föra krig, suck-
 ningar och tårar äro theras wapn, ther
 med löpa the storm på himmelen, in-
 taga then, och så öfwerwinna then o-
 öfwerwinnerlige och alzmåchtige!

Är thetta intet nog till att öfwer-
 tyga dig, o menniskia! Gudz barnas
 Majestät och härlighet in för sin him-
 melste Fader, så beder jag dig, betänck
 i ditt hierta the orden, som then andeli-
 ga bruden Gudz församling och hwar
 och en christrogen siäl trenne resor sä-
 ger till sin brudgumne HERREN JESUM:
 Min wån är min och jag är hans.
 Cant. 6:2. Hwad Kejsaredöme, hwad
 Konungarike, hwad guld, pärlor och
 kostelige klenodier, hwad hela werl-
 den emot thesse orden? Thesse or-
 den äro för Gudz barn mer än tusen-
 de Konungariken, mer än himmel och
 jord! Ho will utsäja then härlighet och
 salighet, som then menniskian hafwer,
 som JESUM i trona äger och besitter,
 och tör säja: JESUS är min, min JE-
 SUS är min! Theß äbra, härlighet, ri-
 kedom

kedom och Majeståt är större, än hon
 thet sielf kan begripa. Ty si! är JE-
 sus tin, tu chrittrogna siäl, så är titt
 alt thet Gud hafwer, ja, Gudz eget
 hierta! Och om han tusende himmel-
 rike hade, och tusende himlar fulla af
 rättferdighet och salighet wore, så är
 alt titt; Ty Jesus med sin rättferdig-
 het är mer och större än tusende him-
 lar, fulle af rättferdighet och salighet,
 och så skadar tig och intet tin synd, om
 än tusende werlder fulla af synd låge
 på tin rygg; Huru skulle synden skada
 oss, som af Jesu rättferdighet upswol-
 gen warden? West tu icke, att then som
 äger Herren och husbonden öfwer nå-
 gonting, han hafwer ju sielfwa tingen
 och ägendomen uti sin macht: JE-
 sus är en HERRE öfwer alt, all
 ting hafwer Fadren under hans
 fötter lagt. 1. Cor. 15:27. Äger tu nu JE-
 sum Gudz wälsignade Son och kan i en
 lefwande tro säja: Min wän är min,
 så äger och hafwer tu wisseliga all ting
 i honom. Jesus är min, och jag är
 hans, och alt hwad Jesus hafwer,
 thet

thet är mitt! **J**esus innesluter mig i
 sina sår, och tager mig i sina armar,
 jag innesluter **J**esum i mitt hierta,
Jesus lefwer i mig och jag i honom,
 hans hierta, mitt hierta, han min, jag
 hans! O högghet! o härlighet, o salighet!
 then stora synderffan war mycket lycke-
 lig, som fick ligga wid **J**esu fötter! Men
 thetta är fast mer, **J**esus är min, jag
 är hans! Min synd och swaghet hörer
 intet mig, utan **J**esu till, **J**esu rätt-
 ferdighet och salighet hörer intet ho-
 nom utan mig till: Jag hoswerar
 ther uti för min **G**ud, som en brud-
 gum i sitt präla, en Präst i sin pryd-
 ning och en brud i sin skrud. *Esa.*
61: 10. Min fåra menniskia säg mig!
 Bestu någon högghet i werlden, som
 kan swara här emot?

I werlden är alzintet, hwar till wi
 hafwom en sådan rätt, och om hwilket
 wi i saking säja kunna, att thet är wårt,
 som the **G**udfruchtige om then förffä-
 ste **J**esu Christo, alla werldenes enda
 salighet och glädie kunna säja: **J**esus
 min wån är min. **E**n alt thet wi haf-
 wom

wom i werlden, antingen thet prächtigt och ansenligt eller ringa och förachteligt är, kan oß med rätten, eller under ett sken af rätten eller med macht ifrån tagit warda. En Konung är icke säker om sin crona, en mächtigare kan komma ther till, och taga then ifrån honom. Ammons barnas Konung hade wäl icke tänckt, att hans Konungliga crona, som twiswels utan inom fasta lås war förwarad, skulle blifwa satt på Israels Konungs hufwud, 2. Sam 12. Mången hafwer ett slott eller prächtigt hus, om hwilket han säger: Thet är mitt; Men thet kan af eld förtårt eller af fienden intagit warda, så att ägaren intet mera hafwer ther af än sorg, att han har besuttit thet. Then rike och giruge säger om sitt godz: thet är mitt. Men huru länge? thet ögnableket som han thet säger: Så länge tiufwen, elden, malet, döden thet tillåta; Huru mången framkommer gråtandes och säger: The stole ifrån mig alt thet jag hade. Thet brändes upp alt hwad jag ägde, att jag icke thet ringaste fick *conserve-*
radt.

radt. Tu däre, i thenna natt skall man falla tina själ ifrån dig: *So* skall då få thet tu tillredt hafwer: säger *Jesus* till en ålendig menniska, som sin lycksalighet satte i thetta timmeliga. *Luc. 12: 20.*

Tu må tillmåta dig, o menniska thetta werldzliga så mycket som tu will, försäkra dig ther om, så mycket tu kan, sänerliga säger jag dig, then stora *Guden* består dig ingen wiß ågendom, icke en gång en egen graf. *Esa 22: 15.* Bruket och nyttan hafwa wi af thetta timmeliga goda på en tid, så länge *Gud* behagar, men utaf ågandet kunna wi intet berömma oss: *Hwad* i dag heter mitt, kan i morgon hetta hans. *Then* penning jag hafwer i dag, får en annan i morgon; then en annan hafwer i morgon, bestårer wår *Gud* dig öfwer-morgon. *Huru* mången bygger med stor flit och omsorg ett hus, sätter therpå thenna öfwerkrift: *Thetta* hus är mitt, men han bebör thet aldrig. *Mången* planterar en wingård, men får aldrig smaka thes frucht. *Then*
ena

ena sår åkren, then andra höstar såden, then ena arbetar, then andra går af med lönen, så snart mången sitt arbete förfärdigat hafwer, lägger han sig ned i dödz-sängen, och måste lemna alt sitt arbete enom androm. *Eccl 2:18.* Ty wi måste hådan, wi få här intet blifwa. Landet är **SERRANS**, och wi äro främmande och gäster för honom. *Lev. 25:23.* O tu ålenda och bedrägeliga werld, som lofwar mycket, och kan dock intet gifwa tina wänner häfd på en graf, att hwila sina ben uti, tå the borttwan-dra skole! och then som aldranäst haft, behåller på sidstone intet mer än fåfängelighet, intet!

Alla menniskior, Konungar om sitt scepter, och bonden om sin spada, måste säga thet samma om alt thet the hafwa, som mannen sade om nran, thet föll i watnet: **Thet är mig lånt.**
2. Reg. 6:4.

Och låt wara, man kunne i sanning tillågna sig thetta werldzliga som en ägendom, hwad nytta hade man the-
 utaf?

utaf? Om jag ägde halfwa eller hela
 werlden, och kunde säja: thet är mitt.
 Hwad hulpe thet min siäl, och hwad
 wore jag therigenom förbättrad in för
 min Gud? Om jag ett stycke guld äg-
 de, så stort som drufwan, ther utbars
 af Canaans land, och kunde säja, thet
 är mitt; Ingen tiuf skall thet bortstjä-
 la, ingen eld uppbränna; Mon thet
 kunde skaffa mig någon ro om nattena,
 någon wedermöda och franckhet beta-
 ga mig, ställa mitt samwete tillfridz,
 eller uti anfächtning gifwa min siäl nå-
 gon tröst? Ach ney! mycket mera oro,
 sorg, ångslan och bekymmer! Hwad skall
 jag tå med then tråcken, och hwad bär-
 tar thet mig? Wi måste hafwa thet
 som en halt och krumpen sin krycka, och
 längta hierteligen komma till then orten,
 ther wi sådant lumperi intet behöfwa.

Men JESUS, JESUS, min lif-söta-
 ste JESUS! En skatt, en ägendom, som
 aldrig slår fel, som gifwer frögd och
 glädie till ewig tid! Then JESUM haf-
 wer, han äger en rikedom, som hwar-
 ken eld eller watern, hwarcken tiuf eller
 röst

röfware, hwarken död eller diefwul kan taga ifrå honom: Hwad min Gud mig skänckt och gifwit hafwer, thet måste diefwulen låta mig behålla, HERREN JESUS blifwer min och hörer mig till i lifwet och döden, i tiden och ewigheten. JESUS är min, JESUS är min, så är och JESU dyra blod och förtienst min, JESU rättferdighet, barnskap, lif, salighet och all ting min. Min wän JESUS är mitt skatt och beskydd, sol och stöld, ära och berömmelse, smycke och prydnad, rättferdighet, wisheit, lif och all ting, JESUS min HERRE, JESUS min Gud, JESUS min Herde, JESUS min Konung, JESUS min öfwerste Präst, JESUS min talmän, JESUS min förebediare, JESUS min förlofware och saliggjörare, JESUS mig mer än alt jorderiks guld! Jag wet och är försäkrad, att JESUS mig hierteligen älskar, att han mig till sin ägendom utkorat och dyrt köpt hafwer, JESUS hafwer mig i sin kärlek och nåde af ewighet inneslutit, och mitt namn ibland sina barn i lifzens bok inskriswit; Jag är hans brud, hans dus-

wa, hans frögd och lust. Jag är icke min egen, utan minn HERRS Jesu, honom hörer jag till nu och i ewighet! En sällhet öfwer alt thet i werlden nämnas kan!

Men nu säger tu, o meniskia: Åre the Gudfruchtige så lycksalige fram för alla menniskior, huru kommer thet tå, att man ser och hörer huru the allestädz warda plågade? The lida så mycken wederwärdighet, sorg, bedröfwelse och förförljelse? Then onde ansätter them ju på alt sätt, så att then goda tiden är för them then minsta i thena werlden? Här till swaras; Thet wet jag wäl, o meniskia, att Gudz barn måste lida, och förundrar mig alzintet ther öfwer: Ty hwilka Gud hafwer försedt, them hafwer han och beskär, att the skole warda hans Söns beläte life. Rom. 8: 29. Men jag förjer omi tig, att tu ännu så litet framsteg i tin christendom giordt hafwer, att tu beswärar tig öfwer Gudz barnas kors. Westu icke, att en tiebare måste bära sin Herras liberie? En

En stridzman måste bruka sin Konungz wapn och värja; Ett barn måste följa sin fader, en brud sin brudgumme, en lärjunge sin mästare? Hafwer tu ännu intet hört, hwad vår HErr, vår Konung, vår Fader, vår mästare och våra själars trogne brudgumme JEsus Christus i allnämnelighet säger till alla them som bo på jordene: Swilken som will följa mig, han wedsake sig self och tage sitt kors uppå sig och följa mig. *Matth. 16:24.* Och åter: Swilken som icke bär sitt kors och följjer mig, han kan icke vara min lärjunge. *Luc. 14:27.* JEsus säger till alla sina barn: Sannerliga, sannerliga säger jag eder: I skolen gråta och jämra eder och warda bedröfwade. *Joh. 16:20.* Utaf thesse JEsu ord gör HErrans JEsu Apostel Paulus, af egen förfarenhet utlård, thetta ofelbara slut: Igenom mycken bedröfwelse måste wi ingå i Gudz rike. *Act. 14:22.* Och alla the ther gudeliga willja lefwa i JEsu Christo, måste lida för-

följelse. 2. *Tim* 3: 12. Ingen blifwer här undantagen. Hwar och en Gudfruchtig Christen måste wara en forskdragare: Efter han är Gudi kär, så måste thet så wara; Utan ansäktning måste han icke blifwa. *Tob.* 12: 13. Efter han ett Gudz barn är, så måste han sin Faders ris och och aga underkastad wara: Herrans Jesu brud måste såsom Esther med balsam och mirrham och allahanda godt specerie beprydd och besmyckad warda, innan hon i bröllops-salen inledes. *Esth.* 2: 12.

Then Helge Andes tempel måste städze lutradt och rent hållet warda. Then som Gudz nådes ädla och liusliga ros hafwa och behålla will, han måste och hålla till godo törnen, som på thet stielck äro. Then Jesum med hans rättferdighet och salighet söker, han måste weta, att han finner honom ingen annorstädes än i forsket, på forsket och under forsket. Then kosteliga pärulan ligger uti diupt och bittert bedröfwelsens watn, ther af man henne hämta måste. Then söta kärnen är under
ett

ett hårdt och illa = smakande stahl för-
 borgad, och kan utan möda och arbe-
 te intet ernås. Swart och ett Gudz
 barn måste lida: Thenna regul haf-
 wer ingen *exception*. Alla Israels
 barn måtte gå igenom thet röda haf-
 wet in uti Canaans land; Alla Gudz
 barn måste gå genom bedröfwelsens
 röda haf, hwarest watnet ofta går them
 in till tänderna, in uti thet himmeska
 Canaan, thet lustiga landet! När tu
 till Gudz härlighet komer, fråga hwil-
 ken tu will af the utwalda själar, hu-
 ru ästu kommen in uti thenna rolighe-
 ten? The skole alla med en mun swa-
 ra: Vi äre komne utu stor bedröf-
 welse. *Apoc. 7: 14.* Tåncet intet, att
 vår HErre banar någon annan wäg
 för tig, än för them warit hafwer. Will
 tu hafwa Jesum kär, och honom tie-
 na, så måste tu lida, will tu med Chri-
 sto regera och ärfwa, tu måste och med
 honom lida och dö, efter Gudz Andas
 ord: Thet är ju ett fast ord, dö wi
 med, så skole wi lefwa med, lida
 wi, så skole wi med regnera; Om

wi lide med honom, så skole wi
 och med honom komma till här-
 lighet. 2. Tim. 2:13, Rom. 8:17. *Per a-*
spera ad astra per crucem ad lucem;
 genom lidande till frögd; Korset är
 vägen till himmelen. Therefore min
 käreaste Christen, tänck efter alla om-
 ständigheter, läs här och ther i then
 heliga skrift och andra böcker, fresta up-
 på, huru tu will, vågra tig, ursächta
 tig, fruchta tig, gör huru och hwad tu
 will, will tu blifwa salig, så blifwer
 thet sannerliga wid Jesu ord, som han
 talat hafwer: **Hwilken som icke ta-**
ger sitt kors på sig och följjer mig,
han är mig icke wärd. *Matth. 10:38.*
 Slutet är thetta: Genom mycken be-
 dröfwelse (fattigdom, sjukdom, för-
 följelse, och försmädelse) måste wi in-
 gå i Gudz rike.

Ja, säger menniskan, är thet en säll-
 het, att wara underkastad så många
 swårheter och så mycket ondt lida? Här
 till swaras: Korset är för köttet en last,
 men för andanom en lust. O menni-
 skia! hafwer titt syndiga kött och blod

ännu öfverhanden och herrewäldet hos dig, så bekänner jag, att Christi kors intet allena är dig swårt och förtreteligt, utan och en förargelse och en galenskap; Men hafwer tu underkufwat och korsfastat titt kött samt med thes lustar och begärelser, så är korsbet dig lustigt och ljufligt, ja en Gudz wisdom och Gudz kraft efter **HERRANS ORD. I. Cor. II. 18.** Th har tu underkufwat titt kött och blod, så har Gudz Helige Anda herrawäldet i titt hierta, och thet samma styrer och regerar till alt thet godt och Gudi behageligt är; Thena Gudz Helige Anda, wärckar uti the trogne, att the en achta om någon ting i werlden, utan allena att wara och lefwa i och efter Gudz willje. The gifwa sin willje under Gudz willje så aldeles, att hwad Gud will, thet willia the med. Med Gudz willje äre the allena tillfridz, och hålla thet för sin största lycksalighet, att the sin willje sinom Gudi hel och hållen undergifwa kunna, och att Gud räknar them wärdiga att fullborda på them

sin willje, thet är för them mer än hela
 werldenes godz. The förundra sig esom-
 oftast, huru the för sin omwändelse kun-
 nat varit så dårachtige och sökt någon
 förnöjelse i werldenes fåfängelighet ;
 The hålla all then tiden för forlorad
 som the i werldenes dårskap frambrackt
 hafwa: The säja med Salomon till
 löjet: Tu äst galet, och till glädie-
 na hwad gör tu? Alt är thet fi-
 fångelighet och jåmmer och intet
 annat nder solene. *Eccl. 2: 2.* Uti
 thetta then Helge Andes lius är Chri-
 sti törne-
 corona them fast kårare och ko-
 steligare än alla Keiserliga och Konung-
 zliga cronor i werlden: The achta sin
 Frålsares kors högre än alla rikedo-
 mar, the willja hellre liggia wid hans
 fötter och gråta' än med werlden wa-
 ra lustige och le: The willja hellre haf-
 wa Christi försmådelse än werldenes
 åra, the willja hellre wara förachtade
 och obekante, än berömde och högt an-
 sedde i werlden The willja hellre bå-
 ra korset efter sin Jesum och följia
 hans fotspor på then smala wågen med
suc=

fuckan och tårar, än med werlden intet weta af någon olycka, utan hwar dag lefwa hårligen och i glädie. Och här öfwer kan man sig intet förundra, ty the. trogne förnimma, och låra dageligen, huru många och stora nyttigheter Christi kors förer med sig; Thet lærer oss känna Gud, wi förstå aldrig bättre Guds Majestät och hårlighet, än när wi intet kunna bestå under wår egen nöd och ålendighet. HERRANS Gudomeliga kraft kännes ju aldrabäst uti wår swaghet, hans söta godhet i bitterheten, hans tröst i bedröfwelsen, hans trofasthet och sanning i nödene, hans wisshet och alzmåchtighet, när all mennisklig hielp ute är, hans underliga doch nådiga och faderliga försyn, när wi så äro inweklade i bedröfwelsen, att wi intet weta hwart wi oss wända skole. När thet går oss efter wår önskan i werldene, så tro wi wäl och att Gud är alzmåchtig, allwis, god och sannfärdig; Men wår tro är så kallsinig, wårt hierta så sömnachtigt, wår bön och förtröstan uppå honom så trög och ringa,

men forsket förer förfarenhet med sig,
 så smakar man huru ljuflig Herren är,
 så kan man Gudz alzmäktighet, wis-
 het och godhet liksom med ögonen se,
 med händerna omfatta, och i sitt hierta
 känna, så lärer man, huru mächtig
 Gudz kraft är i wår swaghet. O ewi-
 ge Gud! huru hierteligen, bewekeligen
 och andäktigt wet man så att tala af
 egen förfarenhet för andra om Gudz
 kärlek, trofasthet och sannfärdighet, om
 Gudz godhet, alzmäktighet och wis-
 het! Så träder man offenteligen upp
 och säger med Dawid: Kommer hit,
 hörer till alla i som Gud fruchten,
 jag will förtällja hwad han mine
 själ gjort hafwer. Till honom ro-
 pade jag med min mun och prisade
 de honom med mine tungor. Ther-
 före hörer mig Gud, och achtar
 uppå min bön Ps 66: 16, 17, 18. Ingen
 känner så wäl wår Gud, som then ther
 i forskens schola varit hafwer, hwilket
 alla Jesum-älskande själar med egen
 mun gärna tillstå och bekräfta. Then
 bäste styreman känner man i ordäder,
 then

then förfarnaste läkare i en swår krank-
 het, then bästa och flökaste rådgifware
 i farliga och högwichtige ärender, then
 trognaste wännen i nödene; Så lär
 man i förhet och bedröfwelsen, hwad
 wi hafwom uti Gud, nemligen then al-
 drabäste, trognaste, beständigaste och
 redligaste hielpare, läkare, wänn och
 rådgifware. Ja, thet är ofta med en
 christtrogen siäl och HErranom Jesu,
 såsom med unga ähta-folck, the älska
 wäl hwar andra hierteligen, men när
 en och annan bedröfwelse them öfwer-
 fallit hafwer, och the hafwa sett och för-
 nummit hwar andras trogna och re-
 deliga hierta, så är kärleken mycket is-
 rigare och säkrare. Wi älskom ful-
 ler HErran Jesum och uti the goda
 dagar, men icke så hierteligen och in-
 ligen, som när wi hans trofasthet i nö-
 denes tid förnummit hafwa; då heter
 thet: Si, wi komma till dig, ty
 tu äst HErran wår Gud, sann-
 liga thet är icke utan bedrågeri med
 the högar och med all berg (hwar-
 på thet blinda folcket plågade ära och
 dyrc-

Dyrcka the främmande gudar, thet är idel bedrägeri med all werldzlig pracht, wällust, ära, rikedom och lycksalighet) sannerliga Israel hafwer ingen hielp utan allena af **HERRANOM** wår om **Gud**. *Fer. 3: 23.*

Korshet lärer oss bedia. I medgången bediom wi litet, och thet merendels utan andacht, men när bedröfwelse är på färde, så söka wi **HERRAN**, och när han tuchtar oss, så ropa wi med ånglan. *Esa. 26: 16.* När jag bedröfwad är, så täncker jag på **Gud**, och när mitt hierta i ångest är, så talar jag. *Pf. 77: 4.* Aldrig bediom wi andächtigare, än när wi af bedröfwelsens och korshets börda belastade liggia på wåra ansichten. O huru mången andächtig bön, huru mången innerlig suckan, huru många ljufliga tårar uppstiga tå af wåra hiertan, som tränga sig igenom Himlen in för **Gudz** ansichte, korshet gör wåra böner till pilar, så skarpa, att the träffa lifasom in uti **Gudz** hierta, så att han måste täncka uppå oss. **Thens ålen-**
Des

des bön tränger sig igenom skyen,
och wänder icke igen, till thes hon
samkomer, och witer icke af, til thes
then högsta ser thet till. Syr. 35: 21.

Korshet lärer oss gifwa acht uppå
Herrans ord. När thet går oss wäl
i werlden, så bekymre wi oss föga om
Herrans ord, wi äre som fulle och
druckna bönder, som intet achta om en
frisk och liuslig wattukälla, som wid
theras gård utspringer. Wi äre som
the måtte barn, som leka med brödet,
och bortspilla thet. Wi äre som star-
ka och friska dagakarlar, som utle a-
pothekaren med all sin konst. Men när
wår Herr låter bedröfwelsens heta
falla uppå oss, så warda wi wammäch-
tige, utmattade och torstige. O huru
wäl smakar då en läske = driek af Isra-
els wattubrunn! Jag will säja, huru
sött är i nöd och anfächtning ett tröste-
språk af Gudz helige ord! Gudz heli-
ge ord förstå wi icke så wäl som uti nö-
dene. Ett språk af then helige skrift,
som wi uti wår medgångs tid kunna
hafwa hört öfwer hundrade gånger,
men

men intet achtat, och ingen saft och kraft
 therutinnan förnummit, thet blifwer
 of i bedröfwelsen idel socker, ett him-
 melstt manna, en hälsosam ollja, som
 wår smärta lindrar, och wår sår helar
 och låter! ett enda ord therutaf kan gif-
 wa of en outhärlig tröst i wårt hierta.
 O huru wål predika våra Präster, hu-
 ru mildt flyta tårarna på våra kinder
 wid theras tröste = predikningar! I be-
 dröfwelsen lära wi hwad för en ädel
 skatt Gudz ord är! Så lära wi förstå,
 hwarföre Dawid säger: **H**Errens
 råtter äro kosteligare än guld och
 mycket fint guld, the äro sötare
 än hanong och hanongzka. *Ps.*
19: 11. Jag will prissa Gudz ord,
HErrens ord will jag prissa *Ps.*
56: 11. Så lära wi med glado hierta
 och med tåre = flytande ögon säga med
 Dawid: **T**het är mig lust **H**Er-
 re, att tu hafwer spått mig, att
 jag må lära dina råtter. **T**in muns
 lag är mig lärare än mång tusend
 stycke guld och silfwer. *Ps.* 119: 71. U-
 ti forskens schola lærer man mer på en
 dag,

dag, ån uti alla scholer och *academier* på 10 år. Korset gör en god *theologum*.

Korset lärer oss längta och trängta efter himelen. Så länge thet går oss wäl i werlden, wi weta intet af något korr och olycka, utan finna wår himmel på jorden; så finner himelens hårlighet näppeligen så mycket andacht hos oss, att wi wår ögon ther till upplysta, mycket mindre, att wi ther efter hierteligen längta och sucka skulle, talar någon om döden, så går thet oss, som thet gick Felix tå han hörde Paulum tala om rättferdigheten och om kyskhet, och om then tillkommande domen, wårt han försträckt. *Act 24: 25.* Och på sidstone heter thet: O dödd! huru bitter åstu, när en människas tänder uppå dig, som goda dagar och nog hafwer, och utan sorg lefwer, och all ting wäl går, och ånnu wäl åta gitter. *Syr. 41: 1.* Men hem söker Gud oss med korr och allahanda wedermårdighet, bedröfwelsens törne stinga oss på alla sidor, o huru sot och

och ljuflig blifwer på himmelen för oss,
 huru innerliga längta wi på efter Gudz
 paradys, huru hierteligen sucka wi på
 efter Gudz barnas hårliga frihet! När
 thet talas om döden, om himmelen och
 saligheten, så brinner hiertat i lifwet,
 munnen är full med suckningar, och ö-
 gonen med tårar, och then förhödragan-
 de själen täncker: Eja wore jag ther!
 Ach när skal jag komma ther till, att
 jag min Gud och min Jesum skåda må!
 Ach! Herre Jesu drag mig efter dig:
 Jag är krank af ålskog. Jag sökte
 om nattena i mina säng, then min siäl
 får hafwer. Jag will stå upp, och gå
 omkring staden, och söka then min siäl
 får hafwer: Hafwe jicke sedt then min
 siäl får hafwer? O att jag måtte fin-
 na dig ute min broder, och måtte få kys-
 sa dig, att ingen röfwade dig bortt ifrån
 mig. Såsom hiorten ropar efter
 friskt watten, så ropar min siäl Gud
 till dig! Min siäl törster efter Gud,
 efter then lefwande Gud! när skall
 jag ther till komma, att jag må-
 te se Gudz ansichte? Ps 42:2. Huru
 lusti-

lustige äro tine boningar, **H**erre
Zebaoth! *Ps* 84: 2. Wid hwart slag
 klockan slår, tänckia the i sitt hierta:
Nu Gudi lof, nu är jag en stund,
 min **J**esum närmare? Hwar wec-
 ka, som går förbi, sucka och ropa the:
Nu Gudiske lof och tack, mitt kort-
 ta lefwernes bedröfweliga dagar
 hafwa sig en wecka närmare än-
 dat! Så ofta the se på himmelen, stå
 ögonen them fulla med watten, och wid
 thetas affärd heter thet: **O** död, hu-
 ru wäl giör tu emot then torstiga,
 then ther swag och gamal är, then
 i allo sorg ligger, och hafwer dock
 intet bättre till att hoppas eller
 wänta. *Syr.* 41: 3. Med många flera
 nyttigheter, som förhet med sig förer,
 hwilka för myckenheten skull icke upp-
 räknas kunna.

Twifla intet här uppå, o meniska,
 jag beder dig! ty här äro så många, som
 thet erfarit hafwa; Ställ dig för ögon
 Manasse Konungen i Juda, 2. *Chron.*
 33, Naeman af Syrien, 2. *Reg.* 5, Ko-
 nungzmannen i Capernaum, *Joh.* 4.

L

ther

then Cananeiska qvinnan, *Matth. 15*,
the 10 spetälste män, och oräknelige fle-
re, the betyga alla, att the hafwa fun-
nit thet uti sin stora ångest, förh och be-
dröfwelse, som the icke kunnat finna
uti sitt Konungzliga wälde, uti all sin
werldzliga höghet, åra och walgång,
nemligen en nådig Gud, en barmher-
tig och miskundsam **JESUM!** Aldrig
hade **JESU** lärjungar så hierteligen an-
modat **JESUM** om hielp, om the intet
i så stor nöd varit hade; Huru if-
rigt och andächtigt lärer nöden them
bedia! then ena ropar: **Herre fräls
of, wi förgås.** *Matth. 8: 25.* then an-
dra: **Mästar, sköter tu intet thet
om, att wi förgås?** *Marc. 4: 38.* then
tredie: **Mästar! Mästar! wi för-
gås!** *Luc 8: 24.* När tu läser **Dauidz**
hårliga psalmer, **Pauli** dråpeliga epist-
lar, **Lutheri** tröstrika skrifter, **Johan**
Wrendz och andra helige **Gudz** **Mäns**,
så gläder tu dig i ditt hierta, och prisar
Gud för sin nåde, hwar med han thes-
se sina wärckthg uppsökt och utrustat
hafwer; Men tu må säkert inbilla dig,
att

att thesse Gudz Måns hiertan hafwa
 varit som en drufwa, then trampad
 och i winprässen är prässad worden,
 och altså sin söta saft ifrån sig gifwit.
 Min mening är theña: Att förhet, be-
 dröfwelse, anfächtning och förförljelse,
 hwarmed the af Gud till en stor myc-
 kenhet varit belastade, hafwer gjort,
 att the så tröst-rikt, saftigt, kraftigt och
 uppbyggeligen hafwa kunnat tala och
 skrifwa. Låt fördragarena sielfwa
 tala om then nytta och förmån the af
 förhet hafwa, theas egne ord äro thet
 kraftigaste bewis. När Gudz Mån-
 nen Lutherus wardt tillfrågad, huru
 thet kom sig, att han så wäldeligen kun-
 de predika, att thet gick åhörarena så
 till hiertat? hafwer han swarat: thet
 hafwer min anfächtning lärt mig.
 Så skrifwer och en Gudfrüchtig lär-
 te uti förtalet på en af sina anderike bö-
 ker: **Alt något godt theruti, så haf-**
wer jag att tacka Gud och förhet
therföre. *Doct. Selneccerus* säger på
 ett ställe: Jag känner en mächtig man,
 som uti stort anseende i hofwet varit,
 att

att han förmådde alt hwad han wille i sitt stånd; Thenna råfode uti en stor olycka, wart nederstört af all sin höghet och åra, och föll så diupt, att man aldrig hade kunnat thet tänckia. När han nu i sitt förß och bedröfweliga tillstånd en lång tid tillbrackt hade, sade han: Ach min Gud! När jag i min wålmacht war, hörde jag mången predikan, och brukte ofta Herrans helige nattward; Men jag förstod thet intet rätt, utan hördet allena med öronen, och gick ther ifrån, min lycka och wålstånd gjorde mig säker. Men nu är jag råkad i andelig och lekamelig fattigdom, nu förstår jag först Evangelium och hafwer underwising och tröst, lif, saft och kraft ther utaf, hwilket alt jag tillförene intet wiste af. O huru swårt är thet för en werldzlig mann warda salig! utan han genom förß och bedröfwelse kommer till Evangelii rättastånd. Jag tackar min Gud för sin faderlige aga, ty therigenom är jag fattig och uti Gud rik worden, så att jag nu wet, att himelen hörer mig till,

Evan

Evangelium om Guds nåde, om Jesu dyra förtienst, om syndernas förlåtelse, om then Helige Andes nåderika upplysning, om then rätta seger öfwer dieswulen och om then ewiga saligheten warder mig fattigan predikadt. Kunne jag wäl någonsin wara lyckeligare? Jag wille icke byta tillstånd med then Romerska Kejsaren, om thet än stode i min macht, Gud är mitt witne! Thet är som Dawid säger: När tu förnedrar mig, så gior tu mig storan. Ps. 18: 26. Om en Gudfruktig Konung i Hungarn benämnd *Bela* berättas, att han plågat säga: En menniska hafwer mer orsak till att prisa Gud i the onde än i the gode dagar; Swiket en annan Konung i Böhmen, wid namn *Wincelaus* förklarar; Ty då han uti krig af sina fiender fången war, och blef tillfrågad, om han wiste, hwad åtskillnad är emellan en Konung och en fånge? Hafwer han swarat: ja wisseliga, ty en Konung täncker allena på thet jordiska och förgängeliga, en fånge på thet himmelska och ewiga:

Tillförene lefde jag mig sielf, nu lefwer jag minom Gudi. Många exempel finnas ännu i thenna dag. Jag, then ringaste Christi tienare, kom en gång genom Gudz nåd till en fattig enfaldig menniskia, som i lång tid legat på sin säng, tänckte till att trösta then med then hugswalelse, themed min Gud mig hugswalar! men i thet jag beklagade then arna menniskians bedröfweliga tillstånd, utbrast hon sålunda: Så länge thet går of wäl i werlden, kånom wilitet of sielfwa, mindre wår Gud. När jag hade min hålsa, gick jag ofta i kyrckian, men hade föga nytta theraf, men nu är jag råkad i thenna ålendigheten, nu will jag så gärna höra Gudz ord, när jag låser i min bok, så blifwer jag så glad i mitt hierta. Och när jag ytterligare frågade then nödlidande Menniskian, om hon och wiste något språk af then heliga skrift, themed hon sig i sin nöd trösta kunde, så swarade hon: Ja wisserliga! Then sista gången jag war i kyrckian, predikade then och then, och jag hörde hon-

nom

nom säga: Att vår **HERR** förmår
 rikeliga giöra öfwer alt thet wi be-
 diom eller tänck iom. *Eph. 3: 20.* Theſ-
 se orden och mina tårar hafwa märck-
 keligen lindrat min sweda och smårta!
 Härwid tröstar jag mig i min stora fat-
 tighdom, och när wårck och sweda an-
 griper mig, liksom hwar lem på min
 syndige kropp skulle ſkilljas ifrån hwar
 andra, så förlåter jag mig på theſſe
HERRANS ord och ropar så länge med
 tårar i himmelen, att wåndan ſätter
 ſig; Och jag är wiſt ther uppå, att ån-
 doch thet synes omöjeligit för mig kom-
 ma till min hälsa igen, så kan likwiſt
 vår **HERR** giöra mer än jag kan tänck-
 tia; Och är thet intet Gudi behageli-
 git hielpa mig här i werlden, så wet
 jag, att min Fader tager mig till ſig i
 h:melen! En annan högtplågad men-
 niſkia bemötte mig med theſſe orden:
 O huru kan jag nog tacka min Gud,
 ſom hafwer lagt thetta korſet på mig;
 hade jag dödt för thetta, så hade jag
 nu warit fördömd. Wi kännom in-
 tet vår **HERR**, förr än han tucktar

of. Nu är jag wif om Gudz rike, e-
 hwad jag skall ilita här i werlden! Ach
 Jesu lindra min smärta! Ja! så är
 korset en liten huud, som drifwer få-
 ren till sin herde; En tienare, som
 war himmelske Fader utsänder, hwil-
 ken med påtagen larw räddar barnen,
 att the skynda sig in i stufwan till sin
 faders eller moders skiöte; Thet är en
 fästninge-ring, som HErren Jesus
 gifwer sin brud: Thet är then andeli-
 ga brudens skrud, som hon hafwer
 på sitt hufwud, medan hon reser ige-
 nom jammersdalen; Thet är en Gudz
 rikes hemlighet, ett kännetecken och
 försäkran ther om, att wi äre Gudz
 fåre barn, HErrans Jesu lärjungar
 och efterföljare, och på then rätta wä-
 gen äre, som förer till lifwet. Min få-
 re broder och syster i Jesu Christo! Ef-
 werwåga nu thetta i ditt hierta, så lä-
 rer tu icke hålla korset för en swårhet,
 eller kalla thet ondt.

Är thetta så intet swårt, säger tu of-
 ferligare, att wara underkastad så myc-
 ken wederwärdighet? Nej! wälsgnad
 wa-

ware Gud! thet är intet swårt, säll och
 salig är then meniskian, som Gud hål-
 ler wärdig att bära sitt kors. In tu
 måste weta, min käre medbroder i tro-
 ne, att then smala wägen, som till him-
 melen förer, är fuller med törne och
 tistel öfwergrodd, men HERREN JE-
 sus hafwer then samma med sitt dyra
 blod och sina tårar här och ther be-
 stänckt, och med then Helge Andes nå-
 de-dagg befuchtat, hwar af allehanda
 tröste- och glädie-blomster mitt ibland
 törnen framkomma, the christeliga pe-
 legrimer, som på thenna wägen wan-
 dra till märckelig wedergweckelse, wä-
 gen går fuller öfwer skarpa och branta
 bergsklippor, men then högste har af
 them många tröste-brunnar låtit ut-
 springa, hwar af the wandrande sig
 låska kunna och alltid undfå nya kraf-
 ter, så att man hörer them siunga och
 lofwa Gud mitt uti fångelsset, beröm-
 ma sig i bedröfwelsen, och hafwa till
 sitt dageliga *symbolum*: Såsom the
 bedröfwade, och dock alltid glade.
 Jag är upptyld med hugswalelse,

jag är uti osäjeliga glädie i all
 vår bedröfwelse. 2. Cor. 7: 4. Wan-
 dringzstafwen, hwar wid the stödia sig,
 är thenna: Wi wete, att them som
 hafwa Gud kär, tiena all ting till
 thet bästa. Rom. 8: 28. Theras högsta
 åstundan, längtan och åtrå är, att the
 måge följia sin Jesum, ther till äre the
 beredde med glädie in uti sielfwa döden.
 The äro tillfrids med sin Jesu och we-
 ta thet wist, att om något hade warit
 bättre och nyttigare till menniskiones
 wälfärd, än som att lida, så hade wis-
 serligen Christus thet med ord eller e-
 xempel wist, men thet finnes intet, för-
 thenskull ehwad Gud them gifwer och
 låter öfwer them komma, thet ware sig
 ondt eller godt, surt eller sött, thet ta-
 ga the af Gud med hiertans glädie så-
 som thet aldrabästa. Huru kan tu nu
 inbilla tig, att Christi kors gör Gudz
 barnas tillstånd beswärligit?

Men min käraste wän, will tu in-
 tet tro mig, så fråga them sielfwa, gack
 till en Jesu Christi korsdragare, spör
 honom till; Min gode wän, hwad syn-
 nes

nes sig om then myckna bedröfwelse och sorg, som trycker och tränger sig alltid, mig tycker tu måtte wara helt ledze ther wid ic. Sannerliga säger jag dig, han skall swara dig med all frimodighet: Wi ärom ther till satte. Wi warde allestädz trängde, men wi ängslas intet, wi bekymras, men wi gifwe oss icke ther öfwer, wi lide förförljelse, men wi warde icke öfwergifue, wi blifwe undertryckte, men wi förgås icke: Wi omföre alltid HErrans Jesu död på wår lekamen, på thet att och Jesu lif må på wår lekamen uppenbaradt wara. Såsom Christi lidande kommer mycket öfwer oss, så kommer och mycken hugswalelse öfwer oss genom Christum Jesum. Salig är then man, som todeliga lider frestelse: Ty då han bepröfwad är, skall han så lifzens crona, then Gud lofwat hafwer them som honom älska. *Jac. 1:12.*

Ja, thet kan wäl så wara, säger mången menniskia, men likwist hörer och ser man ofta the Gudfruchtige hierteligen klaga och gråta öfwer bedröfwelsen,

sen,

sen, hwaruti the äro råfåde. Hiob förbannade ju sin födelse = dag. Huru otålig war Propheten Jeremia in för HERren sin Gud med många andra? Så swaras här tilli JESu namn: All bedröfwelse kommer allena ther utaf, att the christne intet rätt förstå sin christendom, och intet weta skatta Gudz baruskapz härlighet, förloßningen som genom JESum Christum skedd är, syndernas förlåtelse, och hoppet om thet ewiga lifwet efter sitt wärde, thet jordiska och förgängeliga goda, then timmeliga lycksaligheten och werldenes pracht är alt för stort i theras ögon, men ther emot thet andeliga och himmelska goda så mycket ringa! The christtrogne själar äro merendels såsom the små barnen, hwilka intet weta tillmåta sig sin arfwedel och sig ther afhugna, om the än ett Konungarike arfwa skulle. Om wi rätt kunde förstå och bruka oss till nytta then lycksaligheten wi hafwa i JESu söta gemenskap genom tron, så skulle wårt hierta alt städze såsom i säcker sünna, wi skulle aldrig war =

warda bedröfwade; Men som sagdt är, wi äre så barnzlige och swage, doch gå wi dageligen i scholan.

Om tu hörer någon Gudfruchtig siäl, o menniska, som öfwer sin nöd sig beklagar, så måste tu anse then såsom ett barn, som ännu intet förstår sin sällhet i sin faders hus, och räkna sorgen ibland the christnas fel och swagheter, som änu loda wid them. Min wän stad' sina hand in igenom ett hol, och mitt lifdarrade ther wid, säger bruden. *Cant. 5: 4.* Men tu må säkert tro, att när the Gudfruchtige siälur komma till sig igen, the långt flera tårar utgiuta öfwer thet, att the otolmodige varit hafwa, än the öfwer sielfwa nöden hafwa utgutit, efter then tolmodige Gud; Måñens Hiobs exempel, som säger: Jag hafwer owisliga talat, thet mig för högt är och thet jag icke förstår. Therföre gifwer jag mig skuld och giör bot i stoft och asko. *Job. 42: 3, 6.*

Ther äro icke thesto mindre så många, som så ålendigt och jåmmerligen äro

äro mördade för Gudz och Jesu namn
 skull, war intet thet en swårhet och o-
 lycka, the råkade uti, som wi wål må-
 ge bedia Gud bewara oss före? Så-
 ger tu, o menniska! Ja, min käraste
 wänn, the som för Gudz ord och JE-
 su wittnesbörd skull äro dödade word-
 ne, kunna icke räknas! Men aldrig går
 tu med så godt mod till ett bröllop, med
 så gladt hierta uti en dans, med så lu-
 stiga geberder till tin brudesång, som the
 gingo till swård, eld, galga, till the al-
 dragrufweligaste marter och pina, som
 någon tid upptänckas kunde! The ut-
 mattade the grufweligaste tyranner och
 bödlar med sitt tolamod: Bödlarna
 beklagade sig, att the intet måchtade
 med att mörda och döda så många, som
 för Jesu namn skull gärna dö wille
 then försmådeligaste döden, som ett ty-
 ranniskt sinne kunde upptänckia! Haf-
 wer tu icke thetta låsit? Fråga the he-
 lige martyrer, the skola sielfwa swara
 tig alla med en munn: Hade jag fruch-
 tat för korset, så hade jag icke bekänt
 och predikat then korshäste Jesum. O
 sälle

fälle och salige äro the menniskior, som
 så bekräfta Jesu namns bekänelse med
 sitt blod! För the oförståndige sy-
 nas the, som the dödde, och the-
 ras aflidande warder räknadt för
 en pina, och the ras affärd för ett
 förders, men the äro i frid. Om
 the än i menniskiors åsyn mycket
 lida, så hafwa the dock ett wist
 hopp, att the aldrig dö skola. The
 warda något litet plägade, men
 them skall mycket godt wedersaras,
 ty Gud förlossar them, och finner
 them, att the äro honom värde.
 Han bepröfwar them, såsom guld
 i ugnen, och anammar them såsom
 ett fullkomligt offer. Sap 3:2,3,4,5,6.

Thet kan aldrig gå then illa, som
 fruchtar Gud, ingen ting kan skada ho-
 nom, han fruchtar för intet! The ogud-
 ächtige äro alltid rådde. En ogud-
 ächtig bäs war i alla sina lifsdagar,
 och enom tyrann är hans åretabl
 fördolt, hwad han hörer, thet för-
 sträcker honom, och antå att frid
 är, så hafwer han dock then sorg,
 att

att han skall förderfwas, han tror icke, att han skall kunna undfly olyckona, och förmodar sig altid swårdet *Hiob. 15: 20, 21, 22.* Thenna werldenes menniskior försträckas ofta, ther intet försträckande är å färde, om något wäder höres blåsa, eller foglesång i buskometen, eller någon dån af löpande watern, eller af fallande och bullrande stenar, eller att fåt diur löpa, hwilka the icke se, eller att grufwelig willdiur tiuta, eller mot-skall höres af holberg, så försträckas the, att the platt gifwa sig ther öfwer. Men the Gudfruchtige icke så, uti sielfwa dödenom äro the frimodige, ty the weta, att thet aldrig kan gå them illa; Om något förekommer, som synes ondt, så taga the med hast sin tillflycht till Gudz faderliga barmhertighets sköte, ther lägga the sig neder, och gömna sig, till thet att thet onda går öfwer, och achta intet om, huru werlden bullrar, om werlden fölle omkull, bekymra the sig intet ther om; Med frögd och triumph upplånga the af *Pf. 46: 2, 3, 4, 5, 8.* Gud är

wår

wär tillflycht och starckhet, en
 hielp uti the stora bedröfwelser,
 som of uppkomne äro. Therför
 re fruchte wi of intet, om än werl-
 den förginges, och bergen mitt i
 hafwet suncko, om än hafwet ras-
 sade och swallade, så att för thes
 buller skull bergen omfull föllo, se-
 la. Likwäl skall Gudz stad lustig
 blifwa med sina brunnar, the
 thens högstes heliga boningar ä-
 ro. **H**Erren **S**ebaoth är med of,
Jacobs Gud är wårt beskydd,
 sela.

Käre! jag beder! säg mig någon men-
 niska i werlden, huru thet kan gå them
 illa, som fruchte Gud, här är ju ingen
 ting som kan skada them!

Dieswulen then starcke bewäpnade,
 then onde siäle-mördaren förmår al-
 intet emot them, ty **J**esus then star-
 kare hafwer ofswermunnit honom och
 med mörcksens kädior bundit, så att
 han intet kan skada mer än en band-
 hund, när man intet komer honom för
 när, och segren hörer them till genom

tron. Gudz barn fruchta alzintet för satan, utan han fruchtar sig för them, ty han wet wäl hwad för en mächtig Kny = HErrre the hafwa, Jesum, som them älskat, sig sielf för them utgiswit, och sig med them förenat hafwer, och hwad theas böner, suckningar och tårar i himelen förnä, och tors han förthensfull icke komä them när, än mindre them skada. Then Gudfruchtige Biskopen af Mayland *Ambrosius* war härdt eftersatt och förföljder af then Arrianiska Kejsariñan *Justina*, och tä människior intet kunde uträtta, skicka de hon honom genom swartkonstnären *Innocentium* helfwetes andar på halsen, att the skulle giöra sitt bästa och döda Biskopen, men the kommo med skam tillbaka och berättade, att the hade funnit huset med idel eldylagar omgiswit och förwaradt, att the intet tor-des komä ther när. Efter HErrans ord, som han till sina barn talat hafwer: Att han will wara en eldzmur omkring them. *Zach. 2 5.* Knorra, bromä, bullrä, ryta, tiuta, skälla
kan

Kan wäl then onde emot Gudz barn;
 men bita, sönderriswa, uppåta them
 kan han intet, ty allenast the i trone
 nämna Jesu namn, så skålfwer satan,
 fasar och försträcket på hwad sätt han
 uppenbaras. Thet söte Jesu namn,
 i trone utsagdt, kan alla diesel förja-
 ga och neder slå, och är ingen twiswel,
 att när the trogne i någon kamp med
 satan nämna Jesu namn, så strax en
 glödande eldzdroppe på thetta örma-
 hufwudet nederfaller; The utle och för-
 ächta förthensfull med frimodighet al-
 la then ondes anfächtningar; När han
 som ett rytande lejon framkomer, och
 ställer sig som skulle han strax then Gud-
 fruchtige själen ifrå Herranom Jesu
 borttrifwa och uppsluka then och säger:
 Tu äst en syndare, en grof syndare, min-
 nes tu thet och thet? Kommet tu wäl
 ihög, huru tu tin ungdoms tid tillbrackt
 hafwer? Westu icke, hwad tu gjorde
 på thet och thet rummet? huru will tu
 kunna bestå för Gud? menar tu han
 skall låta thetta så ostraffadt warda?
 Här på swarat then trogna själen sa-

tan, tu säger mig thet, som jag redan förut wet. Thet är gammalt, att jag är en syndare, jag hafwer ju aldrig nekat ther till, att jag ju är en syndares men jag wille gärna weta, hwad tu hafwer att giöra med mina synder? och hwad gå the dig ann? Emot min Gud hafwer jag syndat, med honom will jag *liquidera*, hwad kommer thet dig wid? tu hafwer icke bewisat mig thet ringaste goda, intet bod eller förbod hafwer jag fått af dig, therföre hafwer jag intet syndat emot dig; Hwad inbillar tu dig? hwad will tu hafwa af mig? hafwer tu aldrig hört hwad min Jesus säger: Jag är icke kommen till kalla the rättferdige, utan syndare till bättring; Jag är kommen i werlden till att giöra syndare salige, och om tu ändteligen will hafwa något att giöra satan, och bekymra dig om thet, som intet kommer dig wid, så säg mig, kånner tu quinnones Såd, som hafwer fondertrampat ormsens hufwud? kånner tu en man, som heter Jesus, som sitt blod på korset utgjutit hafwer till syndernas förlåtelse?

se? Bestu wäl, att han icke allena dödd,
 utan ock uppväckt är och sitter på Gudz
 högra hand, och manar godt för oss?
 Jag wet intet annat af, som mitt är,
 utan allena then förhöfaste Jesum Chri-
 stum! Lofwad ware Gud. Förthen-
 skull uppenbarades Gudz Son,
 att han skulle neder slå di swulens
 gierningar. 1. *Joh. 3: 8.* Sannerliga
 hela helfwetes macht förswinner för en
 sådan Gudz barnas andeliga frimo-
 dighet, som agnar för ett stormande
 wäder, som snön för solenes heta.

Min käraste wän! huru säkert ligger
 ett får på sin trogne herdes arlar, hu-
 ru frimodigt kan thet förachta the tiu-
 tande ulfwar och skällande hundar.
Luc. 15. Huru wäl war then stora syn-
 derstan förwarad, tå hon låg wid Her-
 rans Jesu fötter och kyste them. *Luc. 7.*
 Huru säker war Johannes wid Jesu
 bröst. *Joh. 13.* Huru frimodig war Si-
 meon, tå han hade hela werldenes Fräl-
 sare i sina armar. *Luc. 2.* Huru glad
 war Zacheus, tå Jesus war kommen i
 hans hus. *Luc. 19.* Huru lyckeliga woro

the barn som JESUS upptog i sin famn,
 knste och wälsignade them. *Marc. 10.*
 Torde wäl satan alla thessa thet rin-
 gaste antasta, them skada eller bort-
 rifwa them af JESU armar? Jugalun-
 da! Wälsignad ware Gud i ewighet!

Menar tu, o meniskia, att satan in-
 tet harmades högeligen ther öfwer, att
 publicaner och syndare såto till bordz
 med JESU, them han elljest mente wa-
 ra sig wissa nog, han yttrade ju sin wre-
 de och harm ther öfwer i sina tienare
 the Phariseer. *Luc. 15.* Och jag wet sä-
 kert, att satan måtte brista af harm, tå
 han hörde the hiertelige ljufliga sam-
 tal emellan röfwaren på korset och wår
 HERRE JESUM: Ogierningzmannen
 suckar: HERRE tänck på mig, tå tu
 kommer i ditt rike! JESUS alt kōz do-
 mare swarar: Sånrliga säger jag
 dig, i dag skall tu wara med mig
 i paradys. *Luc. 23: 42.* Thet rytande
 lejonet stod wäl och wäntade på rof,
 att han then arma själen uppsluka skul-
 le, men JESUS slog honom på munnen.
 Ohuru gruswelig, bister och förskräcke-
 lig

lig är han då blefwen, thet han genom
 ett gråseligt brålande och rytande utan
 twifwel betygat. Men hwad kunde
 han göra? Kunde han taga publica-
 nerne bortt ifrå bordet, thet the med
 sin Frålsare JESU såto? eller hindra
 röfwarens tal med HERREN JESU, el-
 ler taga then stålens salighet ifrå ho-
 nom, som JESUS honom lofwat hade?
 Ingalunda! han torde icke röra thet
 minsta hår på theras hufwud! Så går
 thet ännu, o människa; när helfwetes
 andar fara werlden omkring, och må-
 ste höra, huru många fattige syndare
 sucka och ropa med sina tårar i himme-
 len: Wår Fader! Ach Fader! min Gud
 och Fader! misfunda mig öfwer mig syn-
 dare! Du må säkert inbilla tig, att the
 af ondsko willja sönderbrista. Men
 hwad kunna the göra thet emot? och
 hwar med will satan hindra och uppe-
 hålla Gudz nådes och barmhertighets
 flytande strömmar? Kan han och riswa
 them af JESU armar? Kan han upp-
 lösa thet band, som emellan oss och
 HERREN JESUM bundit är? utplåna

vårt namn af lifzens bok, eller taga
 himmelen ifrå oss, som wår JESUS oss
 förwårswat och skänckt hafwer, och
 nej! nej! rådens intet! - Icke thet rin-
 gaste kan satan emot dig uträtta! Sa-
 tan kan med all sin macht icke utsläc-
 ka ett armt lius, som uti tin kammar för
 dig lysar, när tu med tin Gud handlar!
 han gjorde thet wisseligen om han kun-
 de och torde. Min Gud wari tack för
 sin ousäjeliga nåde! Fruchta dig intet
 tu fattiga syndare, JESUS hafwer dig,
 och tu JESUM i tina armar; Ligger tu
 intet alltid in till JESU bröst med Jo-
 hanne, så ligger tu dock wid JESU föt-
 ter med synderskan och twår them med
 tina tårar: War oförskräckt, satan skall
 intet röra dig: En wänn sade till then
 andra, som om midnaktid klappade
 på hans dör: Gör mig icke omak:
 Dören är nu stängd; och min barn
 äro med mig i sång. *Luc II: 7.* Så
 skall och wår wälsignade JESUS än-
 teligen säja till satan: Gör mig och
 mina barn intet widare omak! dig!
 icke ett ord! packa dig! Dören är till-
 slutet.

sluten, mine barn och wänner äro med
 mig inne, the äro i min kärlek, i mitt
 sköte, i min hand förwarade! the hwi-
 la sig! i ewighet skall tu them en mer
 beswära! Thetta weta Gudz barn,
 och äre ther om i sitt hierta försäkrade,
 att fridzens Gud skall snarliga förträ-
 da satanam under theras fötter, för-
 thenskull äro the frimodige och fruchta
 intet för dieswulen, när och huru han
 sig se låter, om middag eller midnats-
 tid, som en liusens ängel eller mörck-
 zens dieswul; Ty the liggia uti Jesu
 armar och af hans söta nåde sig för-
 lusta, och achta intet hurudant wäder
 ute är, the höra intet efter om then helf-
 wetes hunden tiuter, skäller eller mor-
 rar; är thet tu dieswul, jag befaller
 mig min Jesu, han är starckare än tu!
 Theras dageliga *memorial* är: **H**Er-
 ren är mitt lius och min hälsa, för
 hwem skall jag fruchta mig? **H**Er-
 ren är mins lifzkräft, för hwem
 skall jag grufwa mig? *Pf. 27:1.* Jag
 ligger och sofwer alztinges i frid,
 ty allena tu **H**Erre hielper mig, att

jag må säker bo. Jag ligger och sofwer och waknar upp, ty **H**Erren uppehåller mig!

Gudz barn fruchta sig intet för satsans största macht, som är döden, ty then skadar them intet, utan gör en ånda på alt beswär. Helt märckeligit är thet, som Kejsar *Henric V.* plågade säja: Thet är en ålendig menniska, som önskar sig döden, men then är långt ålendigare, som fruchtar sig för döden. Kejsar *Rudolphus II.* då han märckte att hans dödsstund nalkades, och blef tillfrågad af sitt Råd, om han och långtade efter att dö? hafwer han swarat: Mine Herrar, då jag i min ungdom war uti Spanien och min fader sände till mig och lät kalla mig hem till mitt jordiska födyloland igen, wardt jag så glad af the tidender, att jag hela then natten för glädie skull icke kunde sofwa: Huru mycket mera må jag wara glad, när min himelske Fader hämtar mig hem till thet ewiga, oförgångeliga fäderneslandet, som min **J**Esus mig med sitt blod förwårswat hafwer.

wer. O ett rätt Kesserligt tal! En trogen lärare uti vår christna kyrckia säger: Tu död! jag kånner dig wäl, tig sätter jag med mig till bordz, tig lågger jag hos mig i min säng, med dig talar jag, tå jag allena är, med dig förlustar jag mig i min trågård, jag är wäl wan wid att dö, medan jag alla dagar dö. Gudz barn hålla döden för the- ras bästa wäsi, för the- ras största winning, ty the- rutinan förlora the all be- dröfwelse och wiña all glädie och hug- swalelse! Döden är för the trogne en mycket hugnelig och angenäm bodbå- rare, som hämtar them till lambsens bröllop, en brudförare, som them in uti Jesu sängekammur inleder, hwa- rest the få sofwa i brudesäng hos sin Jesum! Så kan intet döden skada them, som fruchta Gud!

Intet fruchta sig Gudz barn för sa- tans älskeliga brud och trålinna the- na werlden, ty hon skadar them intet, utan skyndar på them, att the skola lå- ta sig lida hådan till himmelen: Hon säger till them i en ond mening, thet

ånge-

ängelen sade till Loth i en god mening:
 Styrnda dig här ut. *Gen. 19.* Men
 Gudz barn äro intet räddde, ty the we-
 ta: Jesus hafwer öfverwunnit werl-
 den. The tro hwad wår HErre sä-
 ger uti *Esa. 41: 10, 11, 12.* Fruchta dig
 intet, jag är med dig, wif icke af,
 ty jag är tin Gud, jag styrcker dig,
 jag hielper dig, och jag håller dig
 wid macht genom mina rättfer-
 dighets höggra hand. Si! alle the,
 som dig hädske äro, skola till spott
 och skam warda och blifwa såsom
 intet. Och the män, som med dig
 tråta, skole förgås, så att tu skall
 fråga efter them, och icke finna them.
 Och therföre bekynta the sig intet om,
 antingen werlden hotar eller smickrar.

Hotar werlden med förförljelse, för-
 acht och försinädelse, med fattigdom,
 med döden, så swara Gudz barn med
 alla tröst och frimodighet: Si! Gud
 står med mig, HErren uppehåller mine
 siäl. Therföre om the onde mina mot-
 ståndare och fiender till mig willja, till
 att fråta mitt kött, måste the stöta sig
 och

och falla. Om än en här lade sig emot mig, så fruchtade sig ändå mitt hjer-
ta intet. Om en strid hofwe sig upp
emot mig, så förläter jag mig uppå ho-
nom: Min själ väntar allenast efter
Gud, som mig hjälper, ty han är min
tröst, min hjälp, mitt beskräm, att in-
tet ondt skall omstöta mig, ehuru stort
thet är. När Gud är min salighet,
min ära, min starkhets klippa, mitt
hopp är till Gud. Jag vill prisa Guds
ord, på Gud vill jag hoppas, och in-
tet fruchta mig. Hvad skulle något
fött göra mig? Herren är med mig,
thetföre fruchtar jag mig intet,
hvad kunna menniskior göra mig?
Herren är med mig till att hiel-
pa mig, och jag vill lust se på mi-
na fiender. Alla hedningar beläg-
ga mig, men i Herrens namn vill
jag förgiöra them. The omläg-
gia mig såsom bi, the släckia så-
som eld i törne, men i Herrens
namn vill jag förgiöra them.
Herren är min macht och min
psalm, och är min salighet! Ps. 118:

6,7,8,9,10,11,12,14. Och så achta Gudz barn icke werldenes trug och hot, utan äro så glade mitt uti striden, som hade the redan alt ondt öfverwunnit!

Smickrar werlden för them, och begynner till att swassa och beklaga them, att the så fattige, ålendige och förachtade äro, och så mycken wederrårdighet och bedröfwelse i thena werlden lida måste, så förachta the thet med ett bepriseligit hieltemod och säja: En sådan nöd wet jag intet af: Jag är intet fattig, ty Jesus är min skatt och rikedom, mig fattas intet, ty Herren wederrådter mina själ, han hafwer beredt till mig ett bord emot mina fiender, mitt huswud med oljo smörjat, och inskänckt fullt för mig. Ps. 23:3. Jag är intet ålendig och förachtad, ty mitt namn är uti himmelen inskrifwit, och min själ med Gudz Son trolofwad: Jag achtar intet om någon wederrårdighet, ty jag hafwer Jesus till wån, och han står med mig för en man: Ingen bedröfwelse försträcker mig, ty Gud är min

min tröst: Min Jesus som min är, och jag är hans, hafwer nog så mycken söttma, som werldens bitterhet, kan werlden bedröfwa mig, Jesus kan trösta mig, kan werlden förfölja mig, Jesus kan förswara mig. Ho will skilja mig ifrån Gudz kärlek? Ho will utplåna mitt namn af Jesu hierta? Werlden med all sin ondsko och argheit, diefwulen med all sin macht och listighet är här till alt för swag: then handen är alt för starck, som håller mig, then klippan är alt för fast och obewefelig, hwar på jag upphögd är: Jag är wif ther uppå, att hwarken död eller lif, eller ånglar eller förstadöme, eller wåldigheter, eller the ting som nu äro, eller the ting som tillkomma skola, eller höghet eller diuphet, eller något creatur, skall skilja mig ifrån Gudz kärlek, som är i Christo Jesu wår om HERRA. Rom. 8:38. Så kan werlden med all sin macht, falskhet och bedrägeri icke skada them, som fruchta Gud!

Men

Men hwad är thet åt, att man nämner någon ting i synnerhet, som skulle skada them, som fruchta Gud? Thet är ju omöjeligt, att någon ting skulle skada them, som fruchta Gud, ty himmelens och jordenes H Erre hafwer tagit them uti sin hågn och beskydd, Gud hafwer sin hand öfwer them, antingen the waka eller sofwa, ingen skada kan them tillfogas: Waka the, Gudz öga wakar öfwer them, Gudz hand uppehåller them, Gudz kärlek omringar them, Gudz godhet ledsagar them, antingen the gå eller stå, sittia eller ligga, hwar the äre och ehwad the hafwa till att beställa, så är Gudz Faders hierta öfwer them. Så the till hwila, Gudz godhet lägger sig i sängen för them, och tager them i sin famn, Gudz godhet kommer them i sömn (fast the hafwa och then nåden af Gud, att the måge sofwa i hans armar och i hans sköte, när them lystet) Gudz godhet drager nattenes förhänge för theras säng, och wakar sielf öfwer them efter Dawidz ord: Then sig bewarar, han
sof

sofwer icke, si! then Israel bewaa-
 rat, han är icke sömnog eller sof-
 wer. Ps. 121:3. Gudz godhet befaller
 sina änglar, att the skola drifwa helf-
 wetes andar långt bortt ifrån them,
 att the intet giöra them oro. Waka
 the, Gudz godhet står för theas säng,
 och frågar them till, om något felas.
 Stå the upp, Gudz godhet tager emot
 them, och hafwer en ny tröst, ny kraft
 och ny hielp, som hon them lefwererar,
 hwar af the följande dagen sig betie-
 na skole, och hielper så then ena dagen
 af thetta mödosama lifwet efter then
 andra öfwerlefwa, till thes wi kome
 till ro och till arfwedelen, som HERREN
 wår Gud oss gifwa skall. Med ett ord:
 Gudz godhet och barmhertighet, Jesu
 kärlek, then Helige Andes delachtighet
 och kraft hafwer så omringat, omskant-
 sat och besittat the Gudfruchtige sjä-
 lar före och efter, öfwer hufwudet, un-
 der fötterna, att ingen ting kan them
 skada, thet kan aldrig gå them illa!

Thetta alt äro ord, som wäl låta sig
 säja; men man hafwer ju många exem-

pel uppå the Gudz barn, som mycket
 ondt utstått hafwa, hwilka satan med
 hans anhang på mångahanda sätt be-
 dröfwat och anfächtat hafwer. Siob
 war ju en Gudfruchtig mann, men en-
 sten må wäl gråta, när man anser, hu-
 ru satan honom tillphyntade! Paulus
 war en Gudfruchtig man, men ho kan
 låsa hans wederwärdigheter utan tår-
 rar; med många flere; Så säger till
 äfwentors mången menniska. Men
 här till swaras: min käre medbroder i
 trone! Jag wet och tror, att årones Gud,
 wår himelske Fader aldrig affspisar si-
 na barn med blott orda-wäder; Alla
 the, som på honom förtrösta, the för-
 nima, att han trofast är: Alla **S**er-
 rans wägar äro idel godhet och
 sanning: Alla Gudz tillsäjelser ä-
 ro ja och amen i **J**esu Christo.
 2. Cor. 1: 20. Gudz ord äro gierningar.
 Tu west ju, att satan och theña ogud-
 achtiga werlden äro fiender till Christi
 kors, therföre presta the på utan åter-
 wändo, att the måge giöra thet sama
 någon afbräck, och efter the intet kun-
 na

na nå HErren sielf, så gå the löst på hans tienare och angripa them i full ifwer och wrede, som förhet erkänna och predika; Thetta tillåter then högste Guden, men hwarföre? att diefwulen och werlden på them skulle blifwa utskämde, the löpa emot och komi på skam.

The Gudfruchtige äro såsom en förachtad lampa uti diefwulens och werldenes ögon, the äro såsom ett litet lius, thet ganska litet skien och låge hafwer. Thetta uppsätter wår HErre offentligen på liusestaken, diefwulen till förtret, och att han sin macht ther på försökia må; Då täncker then högmådige andan: Hwad will then arma mekingen uträtta? och begynner först att pusta på thet, menandes, att han will thet med ett ringa muns wäder utblåsa; men när han ser, att thet begynner therutaf thesto klarare och liusligare skina, så begynner han blåsa upp låsterna, och uppspanna alla sina krafter till att utsläcka thet; will thet intet hielpa, så uppwäcker han wäder ifrån alla smugor och orter till att utsläcka thet lilla lius,

som Gud uppsatt hafwer; thet måste utsläckas, thet koste hwad thet will, till thes han ser, att thet är utaf en himmelsk natur, och låter sig så litet utblåsa som stiernorne på himmelen, så måste han med skam gå tillbaka, sannerliga han blifwer så wild och bister, att han springer i helfwetets swafwelbrännande sid, att glödande swafwel honom öfwer hufwudet står, att en sådan stackare honom nedertrampa skulle!

Thena werlden tager sig och ofta före en fattig, Gudfruchtig menniska, som lågger sig winning om hafwa ett obesmittadt samwet in för Gud och in för menniskior alltid, ställer then samma likasom ett mål, hwartill han alla sina pilar skiuta will, man bedröfwar och förfölljer then samma på alt sätt, man ställer och försmådar honom, beluiger och bedrager honom, man utler och begabbar honom, fiskar ifrå honom thet, hwarmed han sig nära skulle, och achtar taga honom lifwet bortt, wår Herre ser imedlertid på thetta spelet och är sinom barnom en starck ryggstöd, en sköld,

Sköld, ett mächtig beväring, som gör
 them till jern-pelare och till en koppar-
 mur, hwar på werlden stöter sig och
 faller!

Så gick thet till med HERRANS tro-
 gne tienare Hiob; satan wille ånteli-
 gen i håret på honom, intet allena för
 hans heliga och ostraffeliga lefwerne
 skull, utan och förty han hoppades blif-
 wa honom öfwermächtig, och inläggia
 ett dråpeligit berömm och fördel emot
 Gudz rike. Himelens HERRE lät thet
 skie, och eftergaf satan, att han then
 Gudfruchtiga mannen så åländig hand-
 terade, att hans wänner icke kunde se
 på honom utan tårar och hiertans grå-
 melse, och man icke annat skulle tänckt,
 än satan hade wunnit seger öfwer then-
 na fattiga människan; Men Hiob war
 mitt uti sitt ålende och swaghet så starck
 och mächtig genom Gudz kraft, att sa-
 tan med all sin arghet och ondsko blef
 på honom utskänd, han måtte med
 skam och nesa gå bortt.

Then helige Apostelen Paulus synes
 thet, som både helfwete och werlden ha-

De samansworet sig, att the skulle stoppa munnen till på honom, hindra honom i sitt ifriga lopp, och tråda honom under fötterna. Hwad thet utwärtets tillståndet angick, så war han utan twiswel en af the aldra äldigaste och ullaaste människior i werlden i sin tid, som han sielf säger här och ther uti sina dråpelige epistlar. Nu kan wäl hwar och en rätt sinnig christen sluta hos sig sielf, hwad anseende thenna högt-plågade mannen måtte haft uti sin stora sorg. Jag håller före, så ofta diawulen hafwer sett på honom, så måtte han af harm sönderbrista, att en sådan sliten, mager, oansenlig, äldig stackare honom så mycket intrång skulle göra i hans rike, och winna honom then ena segren efter then andra i Jesu blodz kraft. Men satan kunde honom alintet skada, ju mera han honom förföljde och plågade, ju ifrigare wardt han till att utsprida Jesu namns åra. Thet måtte ju göra satan ondt, tå Paulus för then Romerska Landzhöfdingen *Festus* och Konung *Agrippa* stod till

till rätta och sade: Jag hafwer nu-
 tit Gudz hielp ther till, att jag än-
 nu står i thenna dag, betygandes
 både små och store then bättring,
 som är in för Gud, och then tro,
 som är till wår **H**erre **J**esum.

Act. 26. Men hwad kunde satan gö-
 ra? När Paulus öppnade sin munn,
 så darrade satans rike! Så gick thet
 alt ther ut på, att satan skulle löpa
 hufwudet emot thetta utkorade Gudz
 redskap, och blifwa utskämd.

Konungarna på jordene hade intet
 trott thet, eller alla meniskior i werlden,
 att en fattig, ålendig, ringa menniskia,
 som *Lutherus* war, skulle kunna bestå
 emot hela helfwetes och werldenes
 macht och listighet, så stora ting uträtta,
 och på sidstone sitt lefwerne uti en sång
 sött och saligt sluta. Konungarna på
 jordene reste sig upp, och Herrarna
 rådslogo emot honom, och wordo lif-
 som ursinnige öfwer thenna **H**errans
 tienaren, men han satt under trones och
 Fader wårz skugga (åro hans egna
 ord) trygg och säker, och log åt alla the-

ras sáfängeligheter, hwar med the söf-
te honom skada. Diefwulen anfächta-
de honom på alt sätt, men när *Luthe-*
rus begynte bedia, så begynte diefwu-
len stielwa. Så tillgår thet ännu med
alla Jesu Christi fördragare. Gudz
faderliga behag är så, att han på the-
ras swaghet, suckningar och tårar will
låta diefwulen och werlden komma till
blygd och skam n med all sin arghet,
macht och falskhet!

Imedlertid lida ändock Gudz barn!
Säger tu, o menniska! The lida, thet
är wist, men kåre! tag titt förnuft fän-
git under Christi lydno, och efterse i titt
hierta Gudz barnas tillstånd. I swidz-
tidenom måste en krigz-hielte mycket
utstå, och kan ändock wara en Konung.
Then rättferdige måste mycket li-
da, men Herren hielper honom
utu thy allo. *Ps 34: 20.* Kåre! gack
sielf till them, som tu håller före hafwa
lidit så mycken bedröfwelse i werlden,
och hör theras egne ord, som the i stör-
sta nöden talat hafwa; then ena war-
der tu sinnandes sittia i askan full med
ond

ond får ifrå han fotblad upp till hans
 hiessa och strapa af sig med ett stycke af
 en potta; then andra finner tu på wä-
 gen stadder till then orten, ther **HERR-**
rans tienare måste låta sitt blod; Tu
 skall få höra then ena med hiertans fri-
 modighet säga: **Haf** we wi fått godt
 af **Gudi**, skole wi och icke anam-
 ma thet onda! **HERR**en gaf, och
HERRen tog, wälsignadt ware
HERRans namn. Jag wet, att
 min förlossare lefwer *Hiob. 19: 25.*
 Then andra skall swara tig med ett fri-
 modigt och i **IESU** kärlek brinande hier-
 ta: Then **Helige Ande** betygar i alla stä-
 der och säger, att bojor och bedröfwel-
 se stå mig före, dock achtar jag thet in-
 tet, ej heller är mig sielfwom mitt lif
 kärt, på thet jag skall fullkomna mitt
 lopp med glädie, och thet ämbete, som
 jag anannat hafwer af **HERR**an om
IESU till att betyga **Ewangelium** om
Gudz nåde. Jag är redebogen icke alle-
 nast bindas, utan jänwål dö för **HERR-**
rans IESU namn skull i **Jerusalem**.
 Vort thet, att jag af någon ting

Skulle berömma mig, utan af wärs
Serres **J**esu Christi kors *Gal.*
 6:14. Then dyre Gudz mannen *Lu-*
therus beklagar sig högeligen i sina
 skrifter, att i thet stället andra hade
 then nåden och lyckan af Gud, att the
 blefwo halshuggne, korsfäste, brände
 för **J**esu namn skull, måtte han alt se
 uppå then seger, som han öfwer Gudz
 församlingz fiender erhööll; och ytterli-
 gare säger han, om en menniska låge
 på sina knän i hundra år, så kunde
 hon ändock intet tillfyllest tacka Gud
 för ett kors, som han oß tillsänder. O
 hwilka härliga ord af en gammal lär-
 unge i **J**esu kors-schola, som icke fruch-
 tar följja sin mästare i döden!

Jag beropar mig på alla Gudfruch-
 tige själars witnessbörd; att the förnimma
 Gudz tröst kraftig hos sig uti sin wede-
 wärdighet, att the aldrig lefwa bättre
 förnöjde än uti korset, och theas hier-
 ta är aldrig gladare, än när thet under
 bedröfwelsens präs tryckt och tram-
 padt warder; ty the weta och äro för-
 säkra=

såkrade ther om, att ett hår faller icke af
theras hufwud utan Gudz willje.

Allt hwad werldenes menniskior kalla en wederwårdighet, en olycka, en bedröfwelse och dyligt, thet kalla the rättferdige, Gudfruchtige och fromme, en Gudz tillåtelse, en Gudz faderliga willje, ett Gudz underliga råd, Gudz underliga godhet! Lär tu, o menniskia! *practicera* then samma, så hafwer tu wäl förkofrat dig. Ingen timelig nöd skall kunna beswära titt hierta.

Min Gudfruchtige läsare, jag hafwer wäl något längre än mitt uppsåt varit, uppehållit mig wid thenna betrachtelsen, doch förmodar jag, thet är dig intet emot, tu ser, huru högstnödigt thet är nu! Gudzfruchtan är så *rar* att finna på jordene! Men likwist förr än jag thenna betrachtelsen sluter, beder jag, att jag ett exempel får framföra om Gudz barnas frögd och frimodighet i Gudi, som här till lärer wara wäl beqwåmligit, nemligen, om then Gudfruchtige Biskopen i *Cæsarea Basilius*, hwilken för sitt oförsträckta hielte-
och

och kraftiga eftertryck i ord och gierningar med all rätt kallas then store. Om honom berättas Historierne, att då *Modestus*, Kejsar *Valentis* öfwer-höfwißman med söta ord och smekande tal wille öfwertala honom, att han doch Kejsaren till behag skulle förena sig med the *Arrianer*: då hafwer han swarat: Kejsarens wänskap är mig hel kär och angenäm om Gudfruchtan är ther hos, men är then bortta, hwad nytta och fördel hafwer jag då af Kejsarens wänskap? *Modestus* sade: tu talar som en däre. Ja, swarade then Gudfruchtige *Basilius*: Gud uppehålle mig alltid wid thenna dårskap! Se till, sade *Modestus* ytterligare, att tu besinnar dig bättre till i morgon. Som tu släpper mig i dag, sade *Basilius*, sådan skall tu finna mig i morgon. När *Modestus* med list intet kunde uträtta, så skulle machten wärckställat, och sade therföre: Hwad? fruchtar tu mig då alzintet för mig och Kejsarens macht? Swarföre, swarade *Basilius*, skall jag fruchta mig för eder? Hwad willjen i wäl

gids

giöra mig? Hwad giöra? sade *Modestus*, tina ågodelar willjom wi *confiscera*, tig willjom wi drifwa i landzflychtighet, ja martera och döda tig. Så swarade then ståndachtige *Jesus* namns bekännaren: Ach kunnen j intet annat giöra mig än thetta? ther med giören j mig alzingen skada. Mitt godz künen j intet *confiscera*, ty jag hafwer intet, utan allena min kappa och ett par böcker, ären j ther med något betiente, them skolen j gärna få. Uti landzflychtighet kunnen j intet drifwa mig, ty jag är intet till någon ort bunden, hwar jag kommer, ther är mitt fädernesland; **Jorden är Herrens, och hwad ther på är.** *Pf. 24:1. Cælum ubiq; patet.* Jag wet, att min Gud hafwer mig rum beredt under himmelen eller i himmelen. Martera och pina mig kunnen j icke mycket, ty ther är förut intet på mig, utan bara skinn och ben, med ett slag är thet bestält, så måste j wända igen. För döden fruchtar jag mig aldraminst, ty ther igenom befodren j mig till himmelens härlighet, hwar

hwar efter jag thefutan af alla kraf-
 ter stråfwar, så mycket mera, som jag
 nu start mitt lefwernes lopp fullän-
 dat hafwer. Den bepriselig ståndach-
 tighet, att then frimodige tronens hielte,
Lutherus, intet fruchtade hwarcken för
 dieflarne i helfwete eller menniskiorne
 på jordene, thet måste hans egne sien-
 der tillstå; thet wi nog kunne se utaf
 hans resa till Worms för Jesu namns
 bekännelse skull, ty när han af några
 i en god mening wardt påmint och war-
 nad, att han intet skulle resa tit, han
 wiste ju wäl huru för hundrade år se-
 dan war tillgångit med *Johan Huss*,
 swarade han med ett oförskräckt hiel-
 te-mod: I Jesu Christi namn, dra-
 ger jag till Worms, tit jag kallad är,
 och om jag än wiste, at så många dief-
 lar wore i Worms som tegelstenar på
 taken, så skulle jag antå springa mitt
 ibland them; Troß them. Swilket han
 och gjorde, och intet allena för Kejsa-
 ren och hela Romerska riket sig fram-
 ställte, säjande med Dawid: Jag ta-
 lar om tin witnessbörd in för Ko-
nun

nungar, och blyes intet *Pf. 119: 46.* utan han hafwer och i 10 hela dagar med åtskilliga Cardinaler, Biskopar, Prälater och lärde disputerat med en sådan kraft och frimodighet, att the nog kunde förnimma en högre anda wara hos honom, än han af them skulle sig dämpa låta. Så warder then man wålsignad, som fruchtar **HERRAN!**

Nu så är thet tå, som Dawid säger: **Saligt är thet folk, hwars Gud **HERRAN** är.** *Pf. 144.* Jag will icke mer förundra mig öfwer, att then helige Paulus säger: **Gudzfruchtan är nyttig till all ting.** *1. Tim. 4.* Och jag förmodar med Gudz hielp, att tu nu förstår thet wise Manen Syrach säger: **Förstar, Herrar och Regenter äro i stor äro, men så store äro the icke som en then thet fruchtar Gud.** *Syr. 10:27.* O huru stor är then som wis är, men then som fruchtar Gud, öfwer honom är ingen. **Ey Gudzfruchtan är öfwer alt.** *cap 25: 14, 15, 16.* Thet är then lycksaligaste menniskan i werlden, som af alt sitt hier=

hierta fruchtar Gud! Fruchta Gud, så går tig aldrig illa!

Then 7. Betrachtelsen.

En trogen och hiertelig förmaning till hwar och en, som åfallar Christi namn!

Gag hafwer nu i Jesu namn efter min Gudz nåde hit intill bemödat mig om att öfwerlyga titt hierta, o menniska! att alle timmelige, werldzlige, jordiske ting utan en sannsynlig Gudzfruchtan äro fåfänge, bebrägelige och aldeles oförmögne till att förnöja och tillfridz ställa våra själar, och att the allena äro sälle och lycksalige, som hela sin skatt, rikdom och förnöjelse uti sin himmelske Faders faderliga försorg, i Herrans Jesu lidandes och dödz lifsalige åtminutande, och uti then Helige Andes kraftiga delachtighet och tröst söka och åstunda. Jag twiflar intet uppå, att tu ju öfwerlygad lärer tillägna Gudfruchtigheten then högsta sällheten, om elljest Jesus bor i titt hierta!

Then

Then ther wis är, han höret till
och förbättrar sig, och then ther
förständig är, han tager wid råd.
Prov. 1: 5.

Nu beder jag dig, o menniska, ehö
tu åst, som thetta läser, och förmanar
dig wid Gudz barmhertighet, att tu
will sättia dig neder och estertänckia,
hwaruti tu till theenna dagen tin lyck-
salighet satt hafwer. Anställ ett no-
ga och alfwarsamt förhör med titt e-
git hierta, hwad thet måst hafwer för-
lätit sig uppå, och hurudan tin christen-
dom hit intill hafwer warit; Om tu
mera hafwer älskat werlden än him-
melen? Om werlden hafwer warit dig
ett paradis eller jämmerdal? Hwar-
på tu then mästa tiden, the mästa tan-
kar, och then största flit och möda an-
wänt hafwer, på thet utwärtas, lekam-
liga, jordiska och förgängeliga, eller på
thet inwärtas och andeliga, himmelske
och ewige? Hwilken ära tu achtat högst,
then Gud gifwer, eller then werlden
gifwer? Hwilken härlighet och nåde
hafwer warit störst i titt hierta, then
D werka

werlden tig gifwit eller gifwa kan, el-
 ler then, som tig af himmelen uti thet
 heliga dopet skänckt och gifwen är,
 hwilken HERrans ord kallar Gudz
 barnskap, JESU rättferdighet och
 thens HelgeAndes delachtighet? hwil-
 ka rikedomar och skatter tu hafwer haft
 kårast, the jordiske eller himelske? Uti
 hwad zirat och och prydnad tu tig måst
 hafwer förlustat, kroppsens eller siäle-
 nes? hwad *compagnie* och sällskap tu
 hålst welat wara uti, the jordiskt = el-
 ler himelsk = småde meniskiors, the Gud-
 fruchtigas eller ogudachtigas? Hwad
 tal tu måst förnöjelse hafwer funnit uti,
 thet heligt, uppbyggeligt och årbart,
 eller thet onyttigt, fåfångt och slemt
 warit hafwer? Hwilket thera hafwer
 warit ditt ljufligaste hus, then jordiska
 hyddan, eller HERrans hus? Hwilket
 ditt bästa *bibliothec*, thet af många bö-
 ker består, eller thet, hwaruti en, nem-
 ligen lifzens bok JESUS, then forskfå-
 sta, all ting är? Hwad tu hafwer hål-
 lit för din ädlaste och bästa wetenskap
 och förstånd, then jordiska och ködliche,
 eller

eller andeliga och himmelska, weta all ting i werlden, eller Jesum allena? Swad tu måst hafwer långtat efter, wara i werlden eller med Christo? Swad ther hafwer warit tin största omsorg, blifwa rik och kunna behaga werlden, eller helig och salig, och kunna behaga Gudi, hwiket öfwergår alt?

Sälunda måste tu pröfwa och rannsaka ditt lefwerne, som tu här till fört hafwer, om tu annars will komma till fanningenes kunskap; Men min käraste wän, gör thet snart, ty ytterligare torde thet wara för sent. Wi äre på wägen, som leder till ewigheten, och kan se then löper till ändan, förr än wi förmoda. Gör thet älsvarsamt, låt tig then saken högst angelägen wara, wet hwem tu hafwer att handla med, nemligen ditt hierta! Jag beder och förmanar dig, o meniska, för Jesu blod = flytande sår full, som tin ståt så dyrt köpt hafwer, att tu angriper thena saken med älswar, och intet wänder igen med all ifwer och omsorg ef-

terförsta, till thes tu är försäkrad om, hwad tu hafwer giort och här efter giöra skall; Låt ingen ting hindra tig, thet hafwe hwad namn thet hafwa kan, ty thet angår tin ådla siäls ewiga salighet eller ewiga fördömmelse. Min äldrakäraste wän! Uppskjut intet, ty tu west intet huru lång tid tu ännu hafwer igen, kan ske om tre dagar är thet försent. Låt intet längre werlden med sitt bedrägeliga sken förföra tig. Pröfwa tin christendom, och wäg tin tro på helgedomsens wicht. Hwar och en utaf oss lärer wäl uti ett sådant prof och ransakning finna något hos sig, som med fåfängelighet och werldenes kärlek besmittadt är, hwilket måste genomlustradt och förbättradt warda; O kommer, komer therföre mine käraste wänner. Hafwa wi fölgt åt i synden, låt oss följia hwar andra i bättringen, hafwa wi felat, låt oss wända om medan wi tid hafwe, låt oss tyckia thet illa wara, och sökia nåde med tårar! Huru länge willja wi wäl med barnen löpa omkring efter the ostadigt flygande som

somnar = foglar och annat fåfångeligt?
och när wi något fångat och ernått haf-
we, berömma oss, som hade wi något
stäteligt och prächtig upplupit? Hu-
ru länge willja wi med Noå dufwa
fluga omkring i werlden efter ett rum,
hwar wi kunna hwila vår fot på ef-
ter thet dock ingenstads är att finna?
Huru länge willja wi måtta oss med
werldenes swina - dras, när wi uti vår
Faders hus idel Manna äta kunna?
Ach! huru länge skall dock vår odödlig-
ge, med Jesu blod dyrt - köpte, och ge-
nom then Helge Andas helgade och hög-
ädle själ warda affspisad med en söt
dröm af stor härlighet, rikedom, ära,
glädie, wällust, &c.

Ach min käraste wän, hör mig, att
och Gud må höra tig! Tu hafwer hit
intill wäl försett tig med allehanda
förråd, tu hafwer hus, ther uti tu med
beqwämlighet bor, tina penningar i ki-
storne, titt win eller öl i källaren, titt
korn på loften, tin swisning uti spis-
kammaren, tina prächtiga kläder uti
skåpen, tin goda sång, ther på tin trötta
3119
D 3
frop

Kropp hwilar, tina tienare och tienarinnor, som uppvachta dig, tina spel och tidzfördrif, ther uti tu dig förlustar, tina läkedomar, som tu brukar emot sjukdomar, tina wänner, med hwilka tu dig lustig giör, och så widare. Men säg mig upprichtig i för Gud i himmelen, om tu och har försett dig med thet, som tin arma själ förnöja skall, när hon ifrån thena werlden skall skilljas? Swad hielper thet, om tu hafwer alt annat, och hafwer intet thet? är thet wäl en försichtighet inskaffa för then syndige kroppen, som ormarne på sidstone äta skole, alt hwad han ästundar, att han ingen nöd skall lida, och låta själen wara oförsörgd? är thet rätt förse tienaren med öfwerflödighet och låta Herren försmächta? är thet wil giordt, ihopsamla ett stort förråd för kroppen, och intet tänckia på själen? Jag beder och förmanar dig i JESU namn, att tu nu begynner sörja mera för själen än för tin kropp, elljest får tu icke se Gudz ansichte med glädie. Achta tin christendom högre än all werldenes

denes

denes fåfängelighet! Samla ihop ett godt förråd för tin själ och gör dig försäkrad om Gudz nåde! ty sannerliga, sannerliga säger jag dig, tu må stå tig i werlden så wäl som tu will, står tu intet wäl hos Gud, så är alt förloradt, och titt ålende kan aldrig nog i ewighet begråtas. Hwad hafwer Salomon härt af sin härlighet? hwad Haman af sin ära och höghet? Belsazar af sin yppighet och wällust? then rika Mannen af sina kosteliga kläder och dageliga kräselighet? Herodes af sin Konungzliga klådnad? Bernice af sitt ståt och phantastie? aldeles intet; Och så framt the intet annat haft att taga med sig utaf werlden, så låra the i ewighet intet annat hafwa än för then syndiga fåfängeligheten, then osaliga och försträckeliga ewigheten. Hwad gagnar thet nu meniskione, om hon wunno hela werlden, och fingo dock skada till sitt lif? Hwad hielper thet här i werlden lefwa i höghet, och sedan falla uti en ewig afgrund? Hwad gagnar thet här wara rik, och sedan icke kunna

ernå en droppa watern till att swalka sin
 brinnande tunga med? Här wara
 mächtig, och sedan icke kunna fria sig
 för then ewigt = gnagande matken?
 Här borttdö uti en stor Herres nåde,
 och sedan falla uti then högste Herrens
 ewiga onåde? hwad batar thet? hwad
 kan någonsin wara för skräckeligare, än
 för en hatt = full åra hålla till fals him=
 melens oförgängeliga härlighet, för ett
 muñs wäder uppbiuda then himmeliska
 ewigt = warande nåde, för mull, stoft
 och träck, the utwaldas arfwedel i liu=
 set, för en liten fågnad och kroppsens
 lust skull, wällustens strömar och then
 liuflige fruchten, som vå lifzens trä wä=
 rer i Gudz paradys? *Apoc. 2: 7.* Ho
 hafwer någon tid sådant hört! o men=
 nistia, o menniskia! är någor förma=
 ning när tig i Jesu Christo, så betänck
 thetta, medan tu tid hafwer, för titt
 kött är thet bittert och surt, men för
 tin siäl ganska godt och hälsofsamt till
 att rena then ifrån then syndiga säker=
 heten, och genom Gudz nåde för then
 ewiga döden bewara.

Utan en sann Gudzfruchtan är ingen lycksalighet, utan en ewig uselhet. Hwar ingen Gudzfruchtan är, ther är aldrig Gudz nåde, hwar Gudz nåde intet är, ther är aldrig Jesu Christi rättferdighet, hwar Jesu rättferdighet intet är, ther är aldrig syndernas förlåtelse, hwar intet syndernas förlåtelse är, ther är aldrig ett ewigt lif och salighet, hwar intet thet ewiga lifwet är, ther är, så sant som Gudz ord intet liuga kan, helfwetes pina, en ewig fördömmelse; Så att en menniska må wara så rik, mächtig, högtårad och ansenlig i werlden, som hon någonsin wara kan, fructar hon intet Gud af sitt hierfa, så är hon, så wist som Gud sanfärdig är, intet annat än en stoggelse i Gudz ögon, ett werldenes barn, en helfwetes eldbrand. Saligheten är långt ifrå the ogudachtige Ps. 119: 155. The ogudachtige warda till skam, och cystade i helfwete Ps. 13: 18. The liggia i helfwete såsom får, döden gnager them. Uti helfwetet måste the blifwa. Ps. 49: 15. Betäncke nu

hwar och en christelig blodz = droppa, hwad thet batar, att florera i all lycka i werlden, när hiertat är en diefla = bo = ning, och alla orena andars tillhåll, och borgerskapet är i helfwete! We eder i o gudachtige, som öfwer gifwen thens högstas lag, ehwad i lefwa eller dö, så äre i förbånade! Syr. 42:11.

O menniskia, menniskia, tu ser nu med tina ögon, huru usel och ålendig then menniskian är, som intet fruchtat Gud, ehuru lycksalig hon synes för werlden, stråfwa nu tu efter then sanna lyck = saligheten, hwar wid tu tig i ewighe = ten hagna kan, smickra intet med dig sielf, eller uppehåll dig med en falsk tröst och bedrägelig inbilning, ty Gud, som helig och rättferdig är, skall döma dig intet efter tin wana och tin inbilning, utan efter sitt ord, som thet enda rätt = tesnöre och bewis af sin oföränderliga sanning. Wore icke thet en grufwe = lig och försträckelig ting, om wi uti he = la wår lifztid hade hållit oss för lycks = lige och Gudi behagelige menniskior, men wid åndan på Gudz domz = dag
först

först förnimma skulle, att wi hafwom
 bedragit oss sielfwa; Swad hulpe tå,
 att wi hade behagat oss sielfwa, när
 wi intet behagom Gudi? Swad ga-
 gnade thet att wi här i werlden hade
 lofwat oss himmelen, om wi tå skulle
 blifwa nederstörte till helfwete? Swad
 fördel hade wi af thet, att then ena ha-
 de prisat then andra i sitt skrymteri och
 fåfängelighet, om JESUS tå skulle fäl-
 la then himmelblytande domen öfwer
 oss: Går bortt ifrån mig i förban-
 nade uti ewinnerlig eld, som dief-
 lenom och hans ånglom tillredd
 är! *Matth. 25: 41.* Tu west ju sielf, o
 menniska, uti alt thet tin kropp angår
 will tu gärna hafwa något wiit, fåre,
 låt intet tin siäl hwila uti thet owisa,
 medan tu i nådenes tid lefwer! Fruch-
 ta Gud! fruchta Gud! haf Gud för ö-
 gon och i hiertat alla tina lifzdagar,
 och tag tig wara, att tu icke samttycker
 i någon synd, och gör emot Gudz bod:
 Ålsta HERRAN JESUM in till åndan,
 öfwer alt thet i werldene är, tag tig
 wäl till wara för alt thet som stråfwar
 emot

emot Gudz bod, förtörnar Gud och förtienar straff. Ingen ting i werlden kan skada dig utan synden, wachta dig för then, elljest giör then dig sådana sår, som ingen meniskia hela kan. Hwar will tu dölja dig för thet öga, som all ting ser, och för thet öra, som all ting hörer? Allt hwad tu therföre täncker, talar eller giör, inbilla dig att thet altsammans sker för then alzmåchtige, rättwise, helige och wålsignade Gudens ansichte. Then som thetta giör, antingen han tåsitter på thronen, hafwer cronan på hufwudet, och sceptret uti handen, eller han står wid qwarnen, hafwer säcken på ryggen och bettlare = stafwen i handen: Antingen han är Konung eller tiggare, så är han sannerligen then Incksaligaste menniskian på jorden, och skall icke komma på skam. Fruchta Gud, så går dig aldrig illa!

(1.) Hafwer wår HErre uppsatt dig på arones säte, min käraste wån, förlåt dig intet theruppå, så att tu förgåter then HErren, som dig på en så ansenlig are = stol uppsatt hafwer; utan
 be-

betänck at **H**Erren är then aldråhögs-
 ste, och hafwer wåld öfwer menniskiors
 rike, och gifwer machten hwem han
 will, och then som stålt är, kan han ödmu-
 ka, och så högt giöra honom till
 blygd, som han i årone högt up-
 pe varit. *Hof. 4: 7.* War intet stålt
 i ditt hierta af tin åra och wårdighet,
 så att tu och illa gör, utan war ödmuk
 in för tin Gud, som hafwer upphögt
 dig. Lågg dig med alt thet tu hafwer
 neder för hans fötter; Erkänn hans
 obegripeliga kärlek, nådige försyn och
 underliga regering och säg af hiertat:
Ut af Gudz nåde är jag thet jag är.
1. Cor. 15: 10. Ach min Gud och Fader!
 jag är ett särdeles exempel på tin un-
 derliga godhet. Mon någon menni-
 skia wara i werlden, som tu min Gud
 hafwer bewisat så mycket godt, som tu
 mig bewisat hafwer? Tu hafwer mig
 från min ungdom och till närwarande
 dag så mildeligen försörjt, så mächtig
 beskyddat, så underligen fört, så wisi-
 ga regerat, så hierteligen ålskat, så nå-
 digst uppehållit, så rikeliga wålsignat
 med

med godz och åra, macht och wålde!
 Jag är för ringa till all then barm-
 hertighet, och all then trohet, som
 tu **H**Erre med tinom tienare gjort
 hafwer. So är jag **H**Erre, och
 hwad är mitt hus, att tu hafwer
 låtet mig komma här till? Then
 mächtige hafwer gjort mächtig
 ting med mig och hans namn är
 heligt. Lofwa min siäl **H**Erren,
Halleluja. *Ps* 104: 35. Sätter werl-
 den en åre=crona på titt hufwud tu
 mächtige, rika och högtachtade men-
 skia! så lägg then strax neder för titt
 himelste Faders fötter, och säg: **I**ck
 of **H**Erre, icke of, utan tino nam-
 ne gif årona för tina nåde och san-
 ninga skull. Jag will lofwa **H**Erren
 så länge jag lefwer och lofninga mi-
 nom **G**ud, så länge jag här är, wål we-
 tandes, att tu äst allena **G**ud; nådes
 wärcktyg, en fattig tienare, som platt
 intet annat hafwer än synd och skam,
 död och fördömmelse, när **G**ud tager sitt
 igen; Tu äst en räkne=penning för titt
Gud, thet står i hans hand, hwar han
 will

will lägga dig, han hafwer lagt dig
 högt, att tu galler tusende, eller tio-
 tusend, han kan ock lägga dig neder,
 att tu galler allenast tio, eller ett, eller
 aldeles borttkasta dig, att tu galler in-
 tet. War bewägen och tienstachtig e-
 mot tin nästa, låt icke machten och myn-
 digheten förorätta och bedröfwa ho-
 nom, ty thet warder dig icke wäl be-
 kommandes. Bedröfwa icke then fattiga,
 ändock han fattig är, och undertryck
 icke then ålenda i porten om, ty HEr-
 ren skall handla theras sak, och skall för-
 tryckia theras förtryckiare. Se aldrig
 efter hwad tu kan, eller hafwer lust till
 att göra, utan hwad tu bör, ock dig an-
 ständigt är att göra såsom en christen,
 noga betrachtandes Josephs ord till
 sina bröder: Fruchter eder icke, ty
 jag är under Gudi. *Gen 50:19.* Och
 Nehemie ord till Råds = Herrarna och
 Öfwerstarne af Israels folck; Jag
 gjorde icke så för Gudzfruchtan
 skull. *Nehem 5:15.* Betänck att tu in-
 tet niuter titt ärestånd för titt goda vi-
 vere, för tin *commodité* och egen be-
 qwäm-

qwämlighet skull, utan för andras bästa nytta skull hafwer Herren betrottig thet: Alt hwad tu hafwer, naturrens, lyckones eller nådenes goda, thet hafwer himelens Gud gifwit tig i råfenskap tin ringa, fattige och enfaldige nästa till förbättring och hugnad, och icke till fördärf. Hafwer någon något tala med tig, så hör honom med sachtmodighet och swara med kärlek och beskedelighet. När tu straffa och nåpsa skall, så låt titt tal med wisshets salt wara bekyddadt och med kärlekens socker förmångdt, och låt uti tin umgärgelse med tin nästa allestädz påskina, att tu achtar honom högt i titt hierta, som ett Gud; beläte, och älskar honom som en broder i Jesu Christo. Skall tu döma emellan tin nästa och hans broder och fremlingen, så se wäl till, att werlden intet förförer tig, fördömt ingen förr än tu af sakena wetst, ransaka först och straffa sedan. Tu skall icke döma, förr än tu sakena förhört hafwer, och låt folck först uttala; Förstår tu sakena, så tag tin Gud i råd med

tig,

tig, säg så ett ord och låt thet wid blifwa, så att hela satans macht och listighet intet drager dig thetifrån. Se icke på personerna, som komma framman för dig, utan på theras sak, ser tu på personerna, så kan så snart glansen af en guldring och härlig klädnad skina dig i ögonen, att tu intet kan se then snöpeliga klädnad, och gör så en ond åtskillnad, dig till en bedröfwelse på sidstone i ditt hierta, ty ingen dom affäjes här i werlden, som ju skall blifwa gillad eller förkastad på Gudz doms dag, af Gud then ewiga Konungenom, som icke böjer rätten, utan drabbar upp på hwar och en efter hans gierningar. *Hiob. 34: 11.* Therefore skall tu icke skona then ringa, och icke ära then mächtige, utan skall döma tinom nästa rätt. *Lev. 19: 15.* Är tin nästa nödstält, och tu kan i Gudzfruchtan hielpa honom, så gör thet, är han med många fel och swagheter befajad, så hela så mycket möjligt är, thet öfriga haf tolamod med, och bed Gud för honom. Tu wet wäl också, att många menni-

Skior nu i werlden sökia *promotion* och framsteg uti sin nåstas olycka och förderf, therföre tro icke alt thet tu hörer, ty thet liuges giärna på folck: satta icke hat och owillja till någon på ens annars hemliga beskylning, ty sañerliga tu förtager tig, och thet kommer tiz till ingen äro för *Herranom Gud*, ut in warna och påminn först tin broder med sachtmodig anda in för Gud i himmelen, om han sålunda giort eller sagt hafwer, att han båttrar sig, hörer han tig, så hafwer tu förwärfwat tin broder. *Matth. 18: 15.* Med ett ord: Öfwer-Herrar i werlden! uti all eder förman och befallning högre och ringare öfwer then som ringa är, betäncken i edart hierta, att thet är icke edart folck, utan Gudz folck, thens aldråhögste, störste och ewige Gudens barn och undersåtare, som nu snart will hålla förhör, huru i med them handlat hafwen. Thetta skolen i giöra, thet är edar skyldighet, en skuld, som wid förlust af Gudz nåde måste betalas, och thetta af ett rättssunnigt och Gudfruchtigt

tiat hierta, utan något påfund och arga list. Gjør thet, så får tu lefwa!

(2.) Lefwer tu uti ett nedrigt och mådosamt stånd, o menniska, så bedröfwas intet ther öfwer, utan war nögd och prisa Gud; sannerliga! Gud hafwer ingen ting utdelat ibland menniskaerna, thet han icke förrut på sitt allwisa råd, och faderliga kärleks wiktikal afwägt hafwer. Gud är icke oskickelighetenes, utan en god ordningz Gud, som uti sitt allmachts rike uppsätter somliga på the höga stolar till att biuda och befalla, andra få the nedrige bänkar till att lyda. Han förordnar hwar och en efter sin underliga försyn till sitt stånd, ämbete och förrättning och arbete. Och på thet ingen skall hafwa orsak uti sitt högare stånd sig upphäfwa, eller i nedrigare stånd blifwa klenmodig, hafwer then himmelske Konungen i nåde sig förklarad och esomoftast betygat, att en bondes suckande wid hans swåra arbete är honom intet mindre angenämt och behageligt, än en Konungz bön wid hans högwichti-

ga förrättningar, en stomakares eller annan handwårcks-måns ringa arbete, än en förnäm *Doctoris* sinnrika eftertänckiande, allenast the skie uti hans fruchtan och i trone. När Gudi är intet anseende till personen, utan i allahanda fold, (stånd och kallelse) then som fruchtar honom och gör rättferdigheten, han är honom tåck. *Act. 10:34.* Then samna then Högsstes kärlek, som åtskilljer menniskiors barn till theras timeliga tillstånd och utwårtes kallelse, förenar och upptager them alla i Jesu Christo. Gudz himmel, Gudz nåde, Gudz käraste Son, och alt thet goda i himelen, är för alla them, som tro på honom, och med tolamod i goda gierningar fara efter ett ewigt lif. Then aldraringaste ibland Jesu Christi stridzmän, om han hafwer kämpat redeliga och behållit tron in till ändan, skall få härlighetenes oförwansfeliga crona, och hafwa till egen-dom intet mindre än som ett helt Konungarike; hwart och ett årones kärk skall blifwa uppsyldt med lifzens watn alt upp till brådden.

Misunn therföre ingom sitt högre
 stånd, ty ståndet gör of intet bättre
 och angenämare för Gud, utan en san
 Gudzfruchtan. En däre täncker i sitt
 hierta, att then är mycket säll och lyck-
 salig, som kommer att sitta uti ett högt
 ärestånd, få en ansenlig lägenhet, win-
 na stora inkomster, mycken wördnad
 och *respect*, på hwad sätt thet så sker,
 och ofta uti sin dårskap önskar sig en
 sådan lycka i werlden; Men gack tu in
 uti Gudz heligdom, och se huru vår
 Frälsare ropar med höga röst till al-
 la them som bo på jordene, säjandes:
**Then som mycket gifwit är, af ho-
 nom skall mycket warda utkräfdt,
 och hwem mycket befalt är, af ho-
 nom skall warda mycket åskadt.**
Luc. 12: 48. Och prisa ingen lycksalig,
 förr än tu ser honom hafwa gjort sina
 räkningar för himelens Konung. Be-
 pryd ditt nedriga stånd med en sansthyll-
 lig Gudzfruchtan, war ärbödig emot
 Gudz ordz tienare, hörsam emot öfwer-
 heten, hos the höga ödmukt, hos the
 ringare wänlig och upprichtig, och gläd-

tig i titt hierta, att titt tillstånd, thet wa-
 re så slätt och ringa som thet wara will,
 intet hindrar dig uti Gudz nådes åtni-
 tande: låt wara min Christen, tu är
 en enfaldig, ringa menniskia, en fattig
 handwäres = man, en utsläpad bonde,
 en gemen soldat, en ålendig dagafarl,
 en förachtad fiskeare, en ringa bårman,
 tu hafwer ändock en HERre, en tro, ett
 dop, en Gud och Fader, en frälsare, en
 tröstare med then förnämsta, rikaste,
 ansenligaste och lycksaligaste menniskia
 i werlden. Wi hafwom alla en fri öp-
 pen brunn emot synder och orenhet, thet
 wi uti alla två öf, wi hafwom alla
 en tillgång till Gudz nåde, nemliga
 HERren IEsu Christum, alla kün-
 nom wi hugna öf af IEsu Christi nå-
 derika närwarelse och Gudz faderliga
 försorg, IEsus kommer med sin nåde,
 med sin hielp, tröst och wälsignelse så
 snart, ja snarare till then fattiga än
 till then rika, ingen hydda är honom
 förringa, Gudz nåde står öppen för
 alla: alle hafwa wi lika god rätt till
 thet himmelska och ewiga goda förme-
 del.

delst Jesu blod! hwad kan tu mera be-
 gära? will tu wara ärad, så sök tin ä-
 ra i Jesu Christo, så blifwer tin ära
 ewig; Fruchta Gud, så hafwer tu he-
 der och ära nog. Om alla Konungar
 på jordene lade sin härlighet tillhopa,
 så kunde then intet råcka till then här-
 lighet, som tin siäl tå hafwer uti tin
 Gud, icke en skugga ther emot. Sträf-
 wa efter sålunda inrätta titt lefwerne
 på jordene, att tu i tin dödsstund uti
 frimodighet kan säja med Paulo och
 alla Jesum=älskande siälur: Wär
 betömmelse är thetta, nemliga
 wårt samwetz witnessbörd, att wi
 uti enfaldighet och Gudz renhet,
 icke uti förglig wisheit, utan i Gudz
 nåd hafwa wandrat på werlde-
 ne 2. Cor. 1. 12. Så hafwer tu uppfun-
 nit then rätta lycksaligheten, så sant
 som Herren lefwer, som min siäl för-
 lofar utu alla nöd, jag wille icke gif-
 wa bortt en sådan lycksalighet för all
 then höghet, heder och wärdighet, som
 i hela werldene är. Gud wet thet. Fruch-
 ta Gud, så går tig aldrig illa!

(3.) Hafwer wår Gud wålsignat dig med gunst och nådest hos menniskior, så förlåt dig intet ther på, ty då förtörnar tu tin Gud, som dig then nåden gifwit hafwer, ty tu beröfwar honom sin åra, att han är alzmåchtig, allwetande, god och sannferdig, gifwer then åt ett förgångeligt creatur och gör ther af en afgud, twert emot HErrans ord, som han genom sin tienare talat hafwer: Jag HErren, thet är mitt namn, och jag skall icke gifwa mina åro enom androm, ey heller mitt lof afgudomen. *Esai 42: 8.* Tu be-
 drager dig sielf, att tu stöddier dig wid thet, som intet kan stå dig bi i nödene, tu förlåter dig på mull och stoft, på en hand full af jord, på platt intet: *Suru platt intet åro alla menniskior. Ps. 39: 7.* Thet är en dårachtig menniskia, som förlåter sig på någon menniskias gunst och hielp, usel och ålendig är then menniskian fram för alla Gudz creatur, ty hon är förbannad, efter HErrans ord: Förbannad är then man, som förlåter sig uppå
 men-

menniskio, och sätter fött till arm, wiker med sitt hierta ifrån **HERRANOM**. *Fer. 17: 5.* Åstu förbannad, ach we tig! we tig, när tu går, we tig när tu står, we tig när tu sitter, we tig när tu sofwer, we tig när tu wakar, we tig när tu arbetar, we tig uti alt thet tu dig företager, att tu **HERREN** wår Gud, all wålsignelses källa och ursprung, öfwer gifwit hafwer. **HERRRE** tu åst Israels hopp, alle thet hopp, alle the som dig förlåta, måste till skam warda. *Fer. 17: 13.* Ho är uu så galen, att han sätter någon lycksalighet uti menniskio = gunst, och sig thepå förläter? O menniskia! menniskia, eho tu åst, som thetta låser, jag beder dig för thet hopp skull, som of i himmelen förwaradt är, låt wår Guds nåde och tin nästas wålfärd mer gälla i ditt hierta och tina gärningar än menniskiors gunst och ynnest. Låt ingen menniskios gunst och wånnskap draga dig till att giöra thet som ondt är. Ålsta alla tina med = bröder och med = systrar i trone mycket; tin hu-

stru, tina barn och anhörige mera, men
 tin Jesum aldramäst: Kommer någon
 till dig och säger: ach! man kan dock
 intet så aldeles. Tu kan wäl göra
 thetta then och then till willjes; Så swa-
 ra tu; Jag älskar them och jag gör gär-
 na them till tiensjt hwad någonsin mö-
 jeligt är; Men then himelska sannin-
 gen och min Jesus är mig långt kä-
 rare: Befaller tin öfwerman, under
 hwars lydno tu står, dig något göra
 emot tin Gud; fruchtan, så bed i ödmjuk-
 het, att han tackes gifwa dig en god för-
 säkran, at thet intet skall komma honom
 och dig till swärhet på Gud; doms-
 dag, kan han thet göra, så gör hwad han
 befaller, men hwar om intet, så låt
 hellre leda dig till döden, än tu tin Je-
 sum förtörna skulle, wäl wetandes, att
 man måste mer lyda Gud än men-
 niskior. Act 5: 29. Och thet är tusen-
 de gånger bättre dö med ett godt sam-
 wete i Jesu kärlek, än lefwa i synden.
 Låt ingen menniskios qunst och ynnest
 afhålla dig ifrå att göra thet rätt och
 Gudi behageligt är: **SO ÄSTU, ATT**
TU

tu fruchtat dig för menniskior, the
 doct dö, och för menniskio barn,
 hwilka såsom hō förtårde warda?
Esa. 51: 12. Fruchta dig intet, then H^Er-
 ren, som tu tienar, är mächtig till att
 försvara dig. Stråfwa mera af hier-
 tat efter Gudz nåde, än någon meni-
 skios ynness. Allsta J^Esum högre än
 tu älskar någon menniskia i werlden.
 bekymra dig mer om, att smycka titt
 hierta och tin siäl för tin Frälsare J^E-
 su, än titt hus, kropp eller timeliga han-
 tering tillaga för någon menniskia på
 jorden. Allskar, wyrdar, hedrar tu nå-
 got på jorden, så låt thet ske för H^Er-
 ran J^Esum öfwer alt. Gör thet, så
 får tu lefwa.

(4.) Hafwer tu liten gunst och ynness
 i werlden, min käre broder och syster i
 trone, war intet otolmodig ther öfwer,
 utan war nögd och prisa Gud. Be-
 tänck, att här är allenaft twenne slags
 menniskior i werlden, Gudfruchtige och
 ogudachtige, eller som then helige Jo-
 hannes säger, 1. *Joh. 3: 10.* τέκνα τῆ θεοῦ,
 καὶ τέκνα τῆ διαβόλου. **Gudz barn och**
diesä

Diefwulens barn. Emellan them är
verissima oppositio, en olikhet och emot-
 stråfwighet, som icke kan med ord ut-
 säjas; Gud hafwer alltid haft en liten
 hop, then onde then största hopen, fruch-
 tar tu nu Gud, huru kan tu så förun-
 dra, att *τενεα τῆ διαβόλης* hata och för-
 föllja dig. Likhet är en moder och or-
 sak till kärlek; älskar werlden dig, så
 måtte hon wisserliga finna mycket på
 dig, som henne likt är, tin Gudzfruch-
 tan kan hon intet älska, ty hon är sielf
 ogudachtig; Leswer tu intet med werl-
 den, sänerliga tu lårer liten hñest win-
 na af werlden, drager tu intet i of med
 the otrogne, så förundra icke, att the
 på hwarjehanda sätt stöta dig, aswun-
 das och orka icke se dig, ty tu löper ic-
 ke med them uti theras slemma wäsende.
 Men bedröfwas intet ther öfwer, om
 werlden förfölljer dig, ty tu äst icke then
 endaste, samma wedermöda wedersors
 och wåra bröder, alt ifrå creaturens
 begynnelse och thet blifwer så länge sol
 och måne warar. Wår H Erre JE-
 sus hafwer utdruckt thet mästa af
 thena

thenna bedröfwelsens kall, ther äre
 allenast några få droppar tillbaka igen,
 ho will icke dricka them med glädie?
 Om werlden hatar eder, så weter,
 att hon hafwer hatat mig förr än
 eder. Woren i af werldene, så ål-
 skade werlden thet hennes wore,
 men efter thet i icke ären af werl-
 dene, utan jag hafwer eder utwalt
 istå werldene, thet före hatar werl-
 den eder. Hafwa the förfölgt mig,
 så skola the och förföllja eder, så-
 ger wår wälsignade Jesus uti Joh. 15:
 18, 19, 20. Westu icke att hela werlden
 är stadd uti thet onda? Swad fördel
 hade tu ther af, att några drinckare,
 swärjare, lösachtige, giruge, stälte,
 hämmgiruge menniskior, hwilkas ände
 är förtappelse, tig berömd och prisa-
 de och hölle tig för theras wänn? (thet
 the dock aldrig giöra, utan tu håller
 med them uti theras wäsende) wore
 tu ther af något förbättrad? westu ic-
 ke, att *laus improborum infamia*: thet
 är en stor skam att blifwa berömd af
 the ogudachtige; Min käre christen, tu
 haf

hafwer tin Gud, han är tig bättre än
 tiotusend wänner i werlden. Tu haf-
 wer tin Jesum, som uppafar dig och
 följher dig, hwart tu går, himmelen står
 öppen för dig, Gudz nådes döör är al-
 drig tilläst, kom när tu will, om mid-
 natt eller middagztid, Gudz hus och
 hierta står dig öppet, så snart han hörer
 dina suckningar och tårar, ropar han:
 Här är jag! Här är jag. *Esa 65:1.*
 Han är tin tillflycht, och under hans
 wingars skugga finner tu beskydd. Her-
 ren Jesus är tin herde, som dig söker,
 tin läkare som dig förbinder och helar,
 tin wän, som dig tröstar, tin medla-
 re, som dig försonar, tin Konung, som
 dig beskyddar, tin lärare, som dig un-
 derwisar, tin Frålsare, som dig hielper
 utur all tin nöd, som aldrig öfwer gif-
 wer eller förläter dig! Hwar finner tu nå-
 gon sådan wän och gynnare i werlden?
 O en gunstig Gud, som i himtelen bor,
 en hög-gunstig gynnare, som aldrig
 låter sin *client* gå ohulpen ifrån sig, al-
 drig tänckia Gudz barn på honom,
 theas hierta får ju en ny kraft! Hwad
 will

will tu mera begära? Swad gagnade
 thet dig, om tu hade alla menniskior i
 werldene till gynnare och wänner, och
 Gud till owänn, titt ålende kunde icke
 nogsamnt begråtas? Swad kan thet
 och skada dig, om alla menniskior i werl-
 den hata, förfölla och misgynna dig
 och gå efter titt argesta, när wår H Er-
 re ålskar, wålsignar och frögdar dig och
 unnar dig wål? War intet förfärad,
 fruchta dig intet, att tu många förföll-
 jare och misgynnare hafwer, se tu till,
 att tu hafwer Gud på tin sida: är Gud
 med oss, ho kan tå sig till fördel och oss
 till skada, wara emot oss? äro tina mot-
 ståndare och hatare många, förlåt dig
 på Gud, tu hafwer fast flere med dig:
 Then Heliga wålsignade Treenighe-
 ten, Gud Fader, Son och Helige Ande
 står med dig, Gudz utkorade ånglar
 i himelen, barn på jordene, alla Gudz
 creatur, hela naturen står med dig för
 en mann till att hielpa dig, fruchta dig
 intet! äro the mächtige och wåldige,
 fruchta dig intet: The wågar i haf-
 wet äro store, och fråsa grufwelis-

ga, men **H**Erren är ännu större i högdene. *Ps. 39: 4.* Vro the listige och floke, fruchta tig intet: **H**Erren gör theras anslag, som listige äro, till intet, att theras hand intet kan uträtta, han begriper the wisa i the- ras listighet och gör the flokas råd till galenskap. *Hiob. 5: 12.* Men- skiors kraft och wishet stor måste of en försträckia, **H**Erren, som i högdene bor, skall theras råd upptäckia: Hand- le så wisliga som the må, Gud skall dock en annan wäg gå. Thet står alt i hans händer. **W**ar tröst och wid godt wolamod, fruchta tig intet, ty **G**ud är ju ännu domare på jor- dene. *Ps. 58: 12.* Ingen kommer på skam, then honom förbidar. *Ps. 25: 3.* Fruchta Gud, så går tig aldrig illa!

(5.) Hafwer Gud i himmelen gifwit tig, o menniskia! rikedomar och ägo- delar på jordene, så förlåt tig intet thet uppå, utan prisa Gud utan återwän- do för sin wälsignelse, och trösta uppå Gudz godhet, himmelens **H**Erre blif- wer elljest wred på tig, och med allo för-
derf=

Derfwar tig, och sönderkroftar tig, och
 utu hyddone rycker tig, och utu the lef-
 wandes lande utrotar tig, att hwar
 mann skall thet se och fruchta sig och
 le åt tig, säjandes: Si, thet är then
 man, som icke hölt Gud för sina
 tröst, utan förlät sig på sin siora
 rikedom, och war mächtig till att
 giöra skada. *Pf. 52:8.* O huru är
 han förderfwad, huru jämrar han
 sig, huru skamliga hänger han huf-
 wudet! *Fer. 48:39.* Högfärdas in-
 tet af tina ågodelar, lät them intet
 yttra sig hwarcken i titt hierta, ord
 eller tina gierningar, hwarcken in-
 wärtes eller utwärtes, i tandar-
 na eller i kläderna, att tu icke skall
 förgås. *Prov. 11:28.* Tina rikedomar
 äro uti ens annars mans wäld, när
 han tager them igen, så hafwer tu in-
 tet: therföre war intet stält i titt sin-
 ne, utan war iräddhoga, prisa tig in-
 tet säll och lycksalig af tina rikedomar,
 utan fruchta therföre, ty werldenes be-
 kymmer och rikedomsens wäg förqwaß-
 wer Gud; Heliga ord i menniskioras

hiertan, att thet blifwer utan frucht: Efter tin Frälsares ord uti *Matth. 13: 22.* Rikedom är en snara, hwilken satan lägger på the rikas ben, och drager them til sig i helfwetet. Them rikom är swårt gå in i himmelriket. Förachta intet then som fattig och törstig är, låt intet tin rikedom och förmågo förorätta eller bedröfwa honom, ty tin siäl skal betala thet: Ingen kan förachta eller bedröfwa then fattige och ålendige, then icke förachtar och bedröfwar **HERRAN JESUM**, som sig uti the fattigas och ålendas tahl hafwer inskrifwa låtit. Kommer en fattig för tin döör, och beder om något i Gudz namn, tillslut intet titt hierta för honom, utan betänck huru nådig Gud hafwer warit emot tig, att tu slipper gå och tiggga tina betar: **Saligare är gifwa än taga. Act. 20: 35.** Tänck på the hus-arme, skåms intet wid, att besöka them i thesas armod, wänjas intet ther wid, så skall **HERRAN JESUS** intet skåmmas wid tig uti the rättferdigas upståndelse. **Bryt then hun-**
grof

grogga titt bröd, och the som ålens
 de äro, haf i titt hus, om tu ser en
 nakot, så kläd honom, och drag
 tig icke undan för titt kött. *Esa. 58:7.*
 Kära barn, låt icke then fattiga lida
 nöd, och war icke hård emot then torf-
 tiga, förachta icke then hungroga, och
 bedröfwa icke then torstiga i hans ar-
 mod, ett bedröfwadt hierta bedröfwa
 ännu icke mer, och fördrög icke then
 fattiga gåfwoona, thens ålendas bön
 sön icke, och wänd icke titt ansichte ifrå
 then fattiga, wänd icke tin ögon ifrå
 then torstiga, på thet han icke skall kla-
 ga öfwer dig, ty then honom gjort
 hafwer, han hörer hans bön, så
 han med bedröfwadt hierta öfwer
 dig klagar. *Syr. 4:1.* Låt titt bröd fa-
 ra öfwer watern, så warder tu thet fin-
 nande i längdene, then öfwerste wede-
 gällaren warder thet framdels betän-
 kande, och skall löna dig thet siufalt.
Then som then fattiga gifwer, ho-
nom skall intet fattas. *Prov. 28:27.*
 Lånar then fattiga penningar utaf dig,
 så skall tu icke taga acker eller winning

af honom, och icke utfå tin spis på för-
 del, utan skall fruchta tin Gud, att tin
 broder må lefwa bredewid tig, ty jag
 är HErren eder Gud: Ropar han
 till mig, så will jag höra honom,
 ey jag är barmhertig, säger HÆr-
 ren. *Exod. 22: 27. Lev. 25.* Betänd,
 att thet är winning nog, att was-
 ra Gudelig och låta sig nöja. *Tim. 6:*
6. Arbetar then fattiga för tig, så
 förhåll honom icke lönen, utan gif
 honom samma dagen sin lön, att
 solen ther med icke nedergår, efter
 han nödstält är, och thermed up-
 behåller sina siäl, på thet han icke
 skall ropa till HÆren öfwer tig,
 och thet warder dig till synd. *Deut.*
24: 14. Se till, och tag dig tilwa-
 ra för girughet, ty girughet är en
 rot till alt ondt. *1. Timot. 6 10.* Tu
 skall icke hafwa twäggehanda
 wickt i tinom säck, större och min-
 dre, och i tino huse skall icke wara
 twäggehanda skåppa, större och
 mindre, ty then som thetta giör,
 han är HÆrranom tinom Gud

en styggelse, såsom och alla the, som illa göra. *Deut. 25: 13.* Bedrag ingen i handel och wandel, ty ehuru många tu i werlden bedrager till att richa dig, när tin dödsstund kommer, så är intet bedragen mer än en, och thet är tu, ty öfwer dig är Herren en hämnare. *Thef. 4: 6.* Utska och achta tin Frälsare Jesum och tin fattige nästa högre, än tu tina jordiska ågodelar anser alt in till döden. O meniskia! gör thet, så får tu lefwa.

(6.) Ustu fattig i thena werldene tu Gudfruchtige christen, så war tolig, och håll fast wid tin Gud. Tu ser huru bedröfweligit i werlden tilgår: Thenna tidzens werld är uti girighet aldeles fördränckt, och wet intet mera hwad thet är att wara Gudelig och låta sig nöja, hon håller then för en däre, som förachtar thesa jordiska ågodelar, hon hafwer gjort sin buk till sin gud, och satt guld til sin tröst, barnen blifwa alt ifrån lindan tillwande att högtachta och afska thetta timeliga goda, then thet hafwer, han räknas lycksalig, warder åk-

stad, ärad och framdragen, fast han
 eljest är en Atheist, en försmådare och
 ogudachtig menniska; Then intet haf-
 wer thet, han hålles för olycksalig, war-
 der utledd, försmådad och uudertryckt,
 om han aldrig så god en christen och tro-
 gen HERRANS Jesu Christi efterföljare
 woro. Penningarne äro nu werl-
 denes sol och lius, thes ära, thes an-
 seende, thes frögd, tröst och alt. En
 from och Gudfruchtig Theol. och Prä-
 dikant uti en förnäm stad sade en gång:
**Wår stad hafwer ingen annan Gud
 än penningar.** Thetta må man med
 all råtta säga om så många stad, ja om
 hela werlden i dag, att then älskar, ä-
 rar, tienar, söker och fruchtar Mammon,
 the bedrägeliga rikedomar mer än lef-
 wandes Gud. Ach jänmer och hier-
 tans sorg! Många fattige äro och som
 räkna sig i tahl med Jesu Christo, och
 i thet wälsignade Jesu namn bedia om
 en allmosa och ändock lefwa så ochri-
 steligen, så ogudachtigt och gudlöst, att
 thet intet felas mycket uti, att man
 snart måste hålla med then rika hopen,
 som

som säja, att then största ogudachtighe-
 ten finnes hos fattigt folck. En Gud-
 fruchtig fattig är rar till att finna i werl-
 den. O ewige, ewige, rättwise Gud!
 Thetta ser tu Gudfruchtige fattige, men
 fåre! låt tig intet förföra. Then som
 blifwer fast uti ändan, han warder
 salig, säger tin trognaste wän. *Matth.*
14:13. Jag beder och förmanar tig wid
 Gudz barmhertighet, sörg intet öfwer
 tin fattigdom, westu icke att then reser
 sin wäg lättast, som minst hafwer att
 dragas med: Gud hafwer af nåde be-
 tagit tig then swåra rikedomens bör-
 da, att tu intet skall slåpas med then på
 thenna beswårliga wågen in uti ewig-
 heten. Then rika hafwer många hin-
 der emot thet then fattiga hafwer intet.
 Tu west ju wål, att thet intet tienar sig,
 att barnen, så länge the äro omnyndige
 äro, löpa altid med byrsäckerna fulla
 af penningar. Then förlorade sonen
 lärer oss med sitt exempel, hwad en rik
 ung meniskia, som öfwer sitt goda mäch-
 tig är, hafwer att wänta; Så tienar
 thet en häller Gudz barn altid hafwa

många jordiska ågodelar, hwilket några sielf bekant, och therföre bidit the-
 ras himmelske Fader them hwarken
 fattigdom eller rikedom gifwa, utan
 them allenast sin affskunda del efter
 nödtorst förlåna wille. *Prov. 30:8.*
 Uti tin största fattigdom kan tu med
 glädie säja af *Ps 23.* **H**Erren är min
Serde, mig skall intet fattas. **A**l-
 drig hafwer tu änu sett någon rik man
 i werlden, som hafwer kunnat säja så:
Mig skall intet fattas. Hafwer han
 godz och penningar, så felas honom
 ofta hälsan och sundhet, hwilket är en
 stor mangel, eller hafwer han intet
Gud, hwilket är then största mangel,
 eller intet godt samwete, hwilket är en
 jämmer öfwer all jämmer. Men then
 som wår **G**ud hafwer, thet högsta go-
 da, then kan i sanning säja, mig fattas
 intet; tn hwad han behöfwer, thet haf-
 wer han i **G**udi: **G**udz nåde är hans
 högsta salighet, **J**esu kärlek hans hög-
 sta härlighet; **G**udz pris och lof hans
 utsäjeliga frögd, **G**udz närwarelse al-
 la goda ting besittande. **S**örg ther-
 före

före intet, tu hafwer en rik Fader, så länge tin Gud och Fader något hafwer, skall han tig wäl försörja, ty han wet wäl alt hwad tig görs behof. *Mat. 6:32.* Beswåra tig intet theröfwer, att tu intet hafwer hwad werlden hafwer, ty werlden hafwer intet thet tu hafwer; werlden hafwer skuggan, tu hafwer wäsendet, werlden hafwer slagget, tu hafwer silfret, werlden hafwer jorden, tu himelen, werlden thet förgängeliga, tu thet ewiga, werlden mull, träck och stoft, tu hafwer **JESUM**. Then är icke fattig, som **HERREN JESUM** hafwer! Misunn intet them ogudachtigom sin timeliga lycksalighet, ty tu hafwer alingen orsak ther till, hör hwad **DAWID** om them säger: The hafwa sin del medan the lefwa, **HERREN** fyller them buken med sina häfwor, the hafwa barn nog, och låta sina återlefwor sinom barnom. *Pf. 17:14.* Grip intet gärna till bettlare = stafwen, så länge tina krafter tillåta på något annat sätt i **HERRENS** fruchtan förwärfwa hwad till lifwets uppehälle nödigt

är. Betänck hwad Dawid säger: Thet
 ligla som en rätferdig hafwer, är
 bättre än många ogudachtigas
 stora häfwor. *Pfal. 37:16.* Nemligen
 therföre, att thet med ett godt samwete
 i Gudz wälsignelse är förwårswadt, i
 Gudz nåde förwaras och brukas, thet
 komer icke så swåra hinder åstad i chri-
 stendomen och på salighetenes wäg,
 som en stor ågendom, och ånteligen e-
 medan thet intet förer ett så swårt an-
 swar med sig. Hafwer tu intet mera
 än en beta bröd, uår Gudz nåde thet
 till kommer, så blifwert thet tig långt
 hälsosamare än the kosteligaste *delica-*
tesser i werlden. Se wäl till, att tin
 bedröfwelse kan få ånda med titt lif,
 th skulle tu wara fattig och slita ondt
 här i werlden, och sedan blifwa för-
 dömd, och i en ewig fattigdom plågad
 warda, så wore tu ullaft ibland alla
 creatur. Att tu är fattig, thet upphö-
 jer dig intet för Gud, men om tu fruch-
 tar Gud i tin fattigdom, och med ett
 godt telamod i Jesu Christi tro upp-
 tager all then wederwårdighet, som fat-
 tig-

tigdomen med sig förer, thet är nåd för Gudi. Ach tu utwalda siäl! tu then högste Gudens käraste barn, låt dig tin himmelske Faders heliga råd wäl behaga och war förnögd med hans altid goda och faderliga wilje! låt thet wara tin ära, tin berömmelse, tin skatt, tin frögd och tin krona, att tu såsom ett lydigt och hörsamt barn med tolamod, lust och kärlek får följia tin H Erre Jesum i motgång och medgång, i lifwet och döden, i tiden och i ewigheten, och war försäkrad: then som fruchtat Gud, honom går thet aldrig illa.

SA man då ingen glad och lustig tima hafwa här i werlden? säja werldenes människior; Gud hafwer ju sielf gifwit människionen sina nådegåfwor, att the skola frögda theras hertta? H Erren befalte ju sitt sold, att the skulle undertiden wara glade, äta kött, dricka win och andra starka drycker. *Deut. 14:26.* Then Helige Ande säger ju genom Predikaren Salomon: Så gack bortt och ät titt bröd med frögd, drick titt win med
godt

godt mod, låt tim kläder alltid wa-
 ra hwit, och låt icke fattas saltwo
 på titt hufvud. Ty thet är tindel
 i lifwena, och i titt arbete som Gud
 dig under solene gifwit hafwer.
Eccl. 9: 7, 8, 9. Är tå intet lof gifwit wa-
 ra glad i werldene? Här till swaras:
 En Gudfruchtig menniska må wiser-
 liga och i the lekamlige ting, Gudz gåf-
 wor sig förlusta och glädia; Jag haf-
 wer änu aldrig funnit, att Gud hafwer
 behag uti sina barnas westånd och ålen-
 de, utan i theras wälstånd, att the fast
 mera glade och lustige äro. Thet måt-
 te och mycket bedröfweligit wara, om
 then Högstas creatur med all sin sötma
 och ljuflighet skulle allena wara för the
 ogudachtige: The Gudfruchtige hafwa
 then bästa rätten ther till, såsom ludi-
 ge barn af sin himmelske Fader. Men
 märck thetta: att thet är allena them
 Gudfruchtigom efterlätit och befalt, så-
 lunda glädia sig uti the lekamlige Gudz
 nåde = gåfwor; Then menniskan som
 will giöra sig glad, måste fram för alt
 wara försäkrad om, att hon hafwer en

dig Gud och lefwer i delachtighet med
 Jesu Christo. En the ogudachtige, som
 hafwa öfvergifwit Gud, thet högsta
 goda, hwad glädie skulle the hafwa?
 The hafwa icke i hela then heliga skrift
 någon tillåtelse, mycket mindre befal-
 ning om att wara glade, och nej! Så
 säger vår wälsignade Jesus uti *Luc.*
6:24. **We eder som rike äre!** (som läg-
 gen edart hierta till rikedom, och then
 till wällust och yppighet misbruken) **ty**
i hafwen edar hugnad: We eder,
som måtte ären, ty i skolen hungra:
We eder, som nu leen, ty i skolen
gråta och sörja. Och Herrans Jesu
 Apostel Jacobus säger: **Renet edra**
händer, i syndare, och rensat edor
hiertan, i ostadige, warer ålende
och sörjer och gråter, edart löse
wände sig i gråt, och glädien i sorg.
Jac. 4:8. **Swilken Herren JE-**
sum icke hafwer kär (öfwer alt thet i
werldene är) han är förbannad till
döden. *1. Cor. 16:22.* **Huru är thet mö-**
jeligit, att then som förbannad är, kan
hafwa en glad tima i werlden? Jag kan
icke

icke begripa, huru en människa, som öf-
 wertygas i sitt hierta af grofwa synder,
 kan le, skämta eller wara glad, emedan
 Gudz wredes swärd honom öfwer huf-
 wudet hänger, och satan på alla sidor
 stämpelar efter honom, att han kan full-
 komneligen få honom i sina nät och uti
 ewiga förderfwet nederstörta. The o-
 gudachtige åro på wägen till helfwetes
 eld, ther the helfwetes bödlar them i e-
 wighet plåga och martera skole, huru
 skulle the wara glade? Them är i san-
 ning bättre gå i sorgehus än i gäste-
 bodz=hus, söra är them bättre än
 le. *Eccl. 7:3.* Tu Gudfruchtige christen!
 tig är tilläteligit wara glad, frögda tig,
 ty H Erren hafwer befalt tig thet! war
 glad, men för H Errenom, i H Er-
 ranom, af H Errenom, för Gud;
 thet är för hans heliga ansichte, uti
 hans fruchtan, att tu uti ditt wälstånd
 intet förgäter tin Gud, utan låter ho-
 nom i tin glädie tin högsta frögd och
 glädie wara. Ingen timelig lycksalig-
 het kan tu glädia tig öfwer, ty then är
 aldrig Gudz barnas wanliga liberie i
 thena

thenna werlden. **J** **H** **E** **r** **r** **a** **n** **o** **m** måste
 tu dig förlusta. Låt intet werldenes glä-
 die intaga ditt hierta, låt intet tienaren
 utstöta **H** **E** **r** **r** **e** **n**, låt intet glädien af
G **u** **d** **z** gåfwor förkränka then frögd och
 glädie tu bör hafwa i tin **G** **u** **d**, gläd dig
 icke mer öfwer gåfwan än öfwer gif-
 waren, ty thet hafwer aldrig varit
G **u** **d** **z** barnas sed och maner. Wachta
 dig för öfwerflödighet och werldenes
 wällust och företagande. War intet hyp-
 pig och öfwerflödig i tina kläder, låt in-
 tet tin kropp bära alt thet tin pung kan
 betala, låt intet en bedrägelig *nation* i
 werlden förföra dig, förskrif intet några
 nya *modeller*, använd tin största om-
 wårdnad på, att besmycka och pryda tin
 siäl, och hålt thet för tin största sällhet
 och lycksalighet, att tu på tina knän med
 tårar uti en ringa *habit* får liggia wid
H **E** **r** **r** **a** **n** **s** **J** **E** **s** **u** fötter, och achta så in-
 tet om, huru alamodiskt werlden fram-
 träder, när **J** **E** **s** **u** är ditt smycke och
 prydning. War intet wällustig uti mat,
 bruka then såsom en läkedom tin nöd-
 torst att betiena och intet tin wällust, låt
 hun-

Hungeren och intet smaken upväcka *ap-*
petit, gif tin kropp intet hwad honom
 lyst, utan hwad honom nyttigt är,
 så tienar han dig, elljest tienar tu honom.
 Tag hwar och en beta såsom af tin him-
 meliske Faders hand; låt tina råtter och
tractamenter alltid wara med heliga
 suckningar och Gudeliga tanckar be-
 kryddade, och i thet tin utwärtens men-
 niska förlustar sig af gåfworna, så låt
 tin inwärtens hålla sig till gifwaren. Låt
 icke satan eller någon menniska på jor-
 den förföra dig till att dricka dig drucken,
 att tu icke ibland the fördömdas tal
 skall upptecknad warda: Ingen drin-
 kare skall ärfwa Gudz rike. 1. Cor. 6:
 10. O! förfräckeliga och faseliga ord,
 o gräseliga tordöns slag! för hwilka hå-
 ren må resa sig på hufwudet, blodet för-
 wandlas i kroppen, länderna bäfwa
 och benen darra! är thetta sant, ho kan
 då warda salig? Thet är wiserliga sant,
 ty Gud kan intet neka sig sielf: En drin-
 kare skall förtappad och fördömd war-
 da, ty Herren hafwer thetta sagt. Gack
 sällan uti *compagnie*, kommer tu tit, så
 blif

blif ther intet länge. Öfweralt fly och
wachta tig för the ogudachtigas och
werldsligt = småde menniskiors sällskap
och omgånge, ty the äro satans lockefo-
glar, som han utställer till att fånga tig.
Christus tager tig intet till sig, förr än
tu förlåter them, som hans fiender äro.
Lef gärna i enslighet, att tu thes bättre
kan hafwa tillfälle att tala med tin JEsu,
förtrognast talar tu med honom i tin
kammrar emellan tig och honom allena,
ther utgiuter man sitt hierta aldeles uti
JEsu sköte, ty ingen ser eller hörer thet,
hiertat hafwer aldrig ro, utan munnen
tiger; Siålen kan intet smaka JEsu kär-
lek, utan hon afföndrar sig ifrån werlde-
nes sällskap. Skall tu wara glad i werl-
den, så war glad med fruchtan, och be-
tånck titt tillstånd, kom ihog then till-
stundande domen, then långa helfwetes
pinan och then ewiga himelska glädien;
thet skall wäl hålla titt hierta, att tu in-
tet förgriper tig uti werldenes glädie.
Fruchta intet före, att öfwergifwa all
ting i werlden och följia JEsu efter, ty
ther igenom tappar tu alsintet, men tu

wiñer all ting. Låt aldrig tin siäl hwila
 sig, eller finä ro, utan i Gudi allena; Gud
 är siälens hwilorum. Åstu bedröfwad,
 så sörg såsom en christen; sörg intet ther-
 öfwer, att tu ingen rikedom, hugnad el-
 ler lycksalighet hafwer här i werlden, u-
 tan sörg ther öfwer, att tu är en christen,
 och icke hafwer Christi siñe; begråt intet
 tin kropp, att han siuk, ålendig och nakot
 är, utan begråt tin siäl, att hon dageli-
 gen orenar sig i syndenes träck och oren-
 lighet: sörg är en låkedom, men tienar
 för ingen ting, utan allena för synden.
 Min kára Gudfruchtiga siäl! jag beder
 dig för then dödd wår. Herre tålde, låt ic-
 ke thenna werldenes uselhet och wede-
 wårdighet bedröfwa titt hierta, ty tu
 west ju, wi hafwa intet hemä här, utan
 wårt hem och fädernesland är i himne-
 len; wårt lif är allenast en wäg och Pi-
 legrims resa, som löper igenom thenna
 jätterdalen, hwarest man bedröfwar,
 förfölljer och stöter öf på alla sidor, men
 låt så wara, wi komä snart hem, så skall
 alt blifwa bättre: När wi äro trötte och
 orcka intet mer, så hafwer then nådige
 och

och barmhertige H Erren försäkrat oss,
 att han will gifwa oss hemlof; och jag
 tror Gud, att så sker, som oss sagdt är! i=
 medlertid wandra wi under Gudz tryg=
 ga beskydd, H Erren J Esus är wår led=
 sagare, then Helige Anda wår tröstare,
 hans änglar wåra stallbröder, och äro
 försäkrade, att icke then ringaste wede=
 wärdighet möter oss, som ju hafwer
 thena öfwer skrift: **Them som hafwa
 Gud kär, tiena all ting till thet bä=
 sta.** Swad större nåd kunna wi begära.
 Tu ser, wålsignad ware Gud, wi komma
 dag från dag widare fort, och närmare
 thet himelska Jerusalem, tit wi oss ärna,
 wi kasta en beswärlig wäg bak om ryg=
 gen på oss efter then andra, wi skola
 snart komma till målet. Swarföre skulle
 wi då sörja? thet är allenast ett ögna=
 bleck? Thenna lilla tiden skall icke falla
 oss lång, ty then blifwer så wål belönt;
 thena tidzens (τὸν καιρὸν, ögnablecks)
 wedermöda är icke lika emot then
 härlighet, som på oss uppenbaras
 skall. Rom. 8:18. Sörg therföre intet, tu
 christtrogna siäl, lät then sörja, som icke

hafwer en nådig Gud! Och tänck tu upp
 på din lycksalighet, hårlighet och Maje-
 ståt, som tu hafwer in för tin Gud. Gud
 är tin Fader, HERRen JESUS är tin åter-
 lösare och tin broder, then Helige Ande
 är tin tröstare och hugswalare, dina syn-
 der äro förlätne och förlåtas dig dageli-
 ga, JESU sår stå dig alltid öfna, och tu
 hafwer bref och sigill uppå thet himel-
 ska och ewiga arfwet: **Ett oförgån-**
geligit, thet ingen fruchtan eller sorg
 är, att thet hafwer ånda: **Ett obe-**
smittade!, thet med ingen sorg eller o-
 lust bemängdt är: **och ett owanste-**
ligit, ther man aldrig ledes wid, utan
 ewigt, rent och friskt blifwer. 1. Pet. 1: 4.
 Swad orsak hafwer tu nu till att gå bedröfwad/
 hängia hufwudet och söria? ho är så lyckelig som
 tu? Ach frögda dig i HERRanom alltid / och åter
 säger jag frögda dig! fruchtas tu HERRan tin
 Gud och i JESU Christi kärlek framhårdar in till
 ändan / så ästu / så sant som HERRans ord sann-
 färdigt är / then lycksaligaste meffistian på jorde-
 ne! war försäkrad / thet skall aldrig gå dig illa!
 Wärs HERRas JESU Christi nåd / och kärlek /
 och then Helige Andes delachtighet ware
 med eder allom! Amen.

~~257. VII. 75.~~

295. VIII. 4.

